

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۹

جمعه ۵۷ / آگوست / ۱۴۰۰

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون عمومی

پایه دوازدهم ریاضی، تجربی و منحصرأ زبان

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۷۵ دقیقه ۵۰

عنوانین مواد امتحانی آزمون عمومی گروههای آزمایشی علوم ریاضی، علوم تجربی و منحصرأ زبان، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

فارسی

DriQ.com

-۱ در کدام گزینه معنی همه واژه‌ها درست است؟

(۱) عداوت: دشمنی / وصلت: پیوند / وسیم: دارای نشان پیامبری / کایته: حیله

(۲) صفت: برگزیده / بنان: انگشتان / جود: سخاوت / وجه: ذات

(۳) اکراه: ناخوشایند / واعظ: سخنور اندرزگو / دارِ ملک: سرزمین / غرامت: توان

(۴) محنّت: ناراحتی / متّ: نیکوبی / مزید: زیادی / حلیه: زینت

-۲ کدام گزینه، می‌تواند معانی مناسبی برای تعداد بیشتری از واژه‌های زیر باشد؟

«سودا – قدموم – باسق – غِنا – إنابت – حدیث»

(۱) آمدن – برگزیده – توانگری – هوس

(۱) شیفته – برتر – توبه – دستگاه موسیقی

(۴) بلند – پشمیمانی – روایت – گامها

(۳) آوازخوانی – ماجرا – بالیده – فرا رسیدن

-۳ معنی چند واژه، درست است؟

«دَرْزَم (سَكَّة طَلَاكَه در گذشته رواج داشته) / نَبَات (دختران) / جَتَار (بزرگ) / مَكَاشِفَت (نگاه داشتن دل از توجه به غیرحق) / اعراض

(گستردن) / داروغه (شبگرد) / فاحش (واضح) / منکر (ناپسندی) / والی (فرمانروا) / عصارة (افشره)»

(۴) شش

(۳) پنج

(۲) چهار

(۱) سه

-۴ در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟

که از غفلت گران‌تر از نوای صور شد گوشم

(۱) زگفت و گوی تلخ ناصحان بیدار چون گردم

سد راه دشمن غالب تحمل می‌شود

(۲) سیل را کوتاهی دیوار عاجز می‌کند

ورنه خس از هر کف بی‌مغز دارد ساحلی

(۳) بر گرانان مشکل است از بهر بیرون آمدن

بر سر خاکم عمارت گر نباشد گو مباش

(۴) بس بود خاکی که بر سر کرده‌ام در زندگی

-۵

در چند عبارت غلط املایی وجود دارد؟

الف) فاضل ترین کارها خلاف رضای نفس است و هر چیزی را علامتی است. علامت خذلان دست داشتن از گریه است.

ب) غافل ضعیف که بر خواری کشیدن خو دارد و به هیچ تأویل منظور و محترم و مکرم نگردد و در معرض حسد و عداوت افتاد.

ج) به محاورت او موّانسیتی یافت و به جمال او چشم روشن گردانید، صدق رغبت عنان تمالک از وی بستد و بر وی ثنای وافر کرد.

د) مضائقتی نیست. او ساعتی توقف کرد تا وقت چاشت بگذرد و بدین تعلل من عزم خود نفر نکنم که از حزم دور باشد.

ه) شیر با او وثیقتی مؤگد به جای آورد و اموال و خزاین خود بدو سپرد، و از همه اتباع او را به منزلت و مزید کرامت مخصوص گردانید.

(۴) ۱

(۳) ۲

(۲) ۳

(۱) ۴

-۶

در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟

«در آن عهد از دقایق مکر و خدعا و خبث هیچ فرو نگزاردم و کنون از تو توقع مراجعت ندارم و محال‌اندیشی شرط نیست. اما امروز اعتراف

و اعتکاف من یک مزاج دارد، در دل تو از من جراحتی افتاد که به لطف چرخ و رفق دهر مرهم نپذیرد و داغ بدکرداری و لعیم‌ظفری در

پیشانی من چنان متمکن شد که محو آن در وهم و امکان نیاید و ندامت سود ندارد، دل بر نوشیدن شربت فراغ می‌باید نهاد و تن اسیر

ضربت هجر کرد.»

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

-۷- سراینده کدام بیت متفاوت است؟

«ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد»
در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها
به پیام آشنایی بنوازد آشنا را

- ۱) چو گفتمش که دلم رانگاه دار چه گفت؟
- ۲) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
- ۳) گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل
- ۴) همه شب در این امیدم که نسیم صبح گاهی

-۸-

در کدام بیت، تعداد تشبیه کمتر است؟

من چراغم گوییا عشق آتش و من روغنم
جهانی را ز باغ عمر برخوردار می‌بینم
که تاکی ذره‌سان گردند در کویت هواداران
یوسف جان عزیزان را به زندان داشتن

- ۱) رشتة جانم بسوزاند دمادم عشق و تاب
- ۲) ز باغ حسن خود بر خور که من در سایه سروت
- ۳) الا ای صبح مستاقان بگو خورشید خوبان را
- ۴) تاکی آخر خاطر اندر بند هجران داشتن؟

-۹-

آرایه‌های همه گزینه‌ها در ایيات زیر وجود دارد؛ به جز..... .

ریحان در آب شسته ز شرم خطت ورق
ابر از حیای دیده ما می‌کند عرق»

«خورشید بر زمین زده پیش رخت کلاه
دانی که چیست قطره باران نوبهار

۳) حسن تعلیل - کنایه ۴) تشبیه - اغراق

۱) استعاره - تناسب ۲) واج‌آرایی - تناقص

آرایه‌های همه ایيات در مقابل آنها درست نوشته شده است؛ به جز..... .

گل را چه محل پیش رخ لاله عذاران؛ حسن تعلیل - ایهام
از دل نرود تا ابدش حسرت یاران؛ ایهام - تکرار
آهو چه کند در نظر شیرشکاران؟؛ ایهام تناسب - استعاره
تاجان بودش باز نیاید ز بهاران؛ واج‌آرایی - ایهام تناسب

- ۱) تا چند دم از گل زنی ای باد بهاران
- ۲) هر یار که دور از رخ یاران بدهد جان
- ۳) گر صید بتان شد دل من عیب مگیرید
- ۴) منع مکن از صحبت احباب که بلبل

-۱۰-

اگر بخواهیم ایيات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «حسن‌آمیزی، حسن تعلیل، تلمیح، جناس تام، کنایه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

نسبت به آسمان سیه کاسه حاتمی است
در لباس تلخ همچون آب حیوان نیستم
در پرده که داند که چه‌ها داشته باشد
صدبار مشک خون شد و خون مشک ناب شد
در دست دیو یک دو سه روزی نگین بود

- الف) هر چند نم برون ندهد خاک خشک مغز
- ب) با خس و خاشاک عالم تازه رو برمی خورم
- ج) آن کس که دل از خلق رباید رخ کارش
- د) از شرم زلف و روی تو در ناف آهوان
- ه) چون برق و باد دولت دنیا سبک روست

۱) الف - ج - ب - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - الف ۲) الف - ب - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - الف ۳) ب - ه - الف - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ۵ - ب

-۱۱- «نقش دستوری» واژه‌های مشخص شده در هر گزینه یکسان است؛ به جز..... .

و گزنه حلقه ذکری است هر گرداب در دریا
که ماهی بسته و بالین کند از آب در دریا
که شوق آب، ماهی را کند قلاب در دریا
که از جای دگر گردد صدف سیراب در دریا

- ۱) تو را پر چون صدف شد گوش از سیما ب در دریا
- ۲) ز عادت پرده غفلت شود اسباب آگاهی
- ۳) حریم وصل را حیرانی ای در پرده می‌باشد
- ۴) به قسمت می‌توان برخورد از روزی، نه جمعیت

۱۳- در کدام گزینه واژه‌ای وجود دارد که در زبان فارسی دارای «هم آوا» است؟

که عزل و نصب را گردی نشانه
یکدم نبود بار فراق تو تحمل
به شادی رخ‌گل، همچو لاله ساغر گیر
خوشم که طرّه و زلفت مرا گزین کردند

- ۱) منه پامنصبی را در میانه
- ۲) محمول مبر از منزل احباب که ما را
- ۳) به رغم خاطر غم، همچو غنچه خندان باش
- ۴) به ناتوانی چشم تو خواست قربانی

۱۴- نقش دستوری «ضمیرهای متصل در کدام بیت یکسان است؟

ای شب انتظار تو روز جزای عاشقان
مگرم تأمل نقش پا مزه‌ای به پیش نظر کشد
آفتابا نظری بر من خاکی انداز
روی عرق فشنان توانم کرد پاک باز

- ۱) هر نفس از جدایی ات می‌رسدم عقوبی
- ۲) نگرفت گرد نه آسمان سر راه هرزه خرامی ام
- ۳) آسمان خواهدم از خاک درت دور افکند
- ۴) بر دل مرا غبار علایق نشسته بود

۱۵- در همه گزینه‌ها «حذف فعل به قرینه معنوی» وجود دارد؛ به جز..... .

مانیز اسیریم به سدّ غم بتراز تو
بی خبر از آه و افغان، آه و افغان داشتن
به دو چشم او که جانم بشود اگر نیاید
شکر خدا که باز شد دیده بخت روشنم

- ۱) وحشی چه دهی شرح به ما حرف غم خویش
- ۲) عشق دانی چیست لب پرخنده کردن نزد خلق
- ۳) به نیاز گفت فردا پی تهنيت بیایم
- ۴) چشم که بر تو می‌کنم چشم حسود می‌کنم

۱۶- نقش دستوری «واژه‌های دو تلفظی در همه گزینه‌ها یکسان است؛ به جز..... .

تابه آن بیگانه برو رور آشنایی یافتم
کز دو سر، رشتہ جان‌ها به عدم پیوسته است
کاروای را نسوزد دل به فریاد جرس
یکبار پرده می‌کشم از عیوب‌های خویش

- ۱) از دو عالم قطع کردم رشتہ پیوند را
- ۲) استواری طمع از عمر سبک‌سیر مدار
- ۳) ناله دل، زندگی را مانع تعجیل نیست
- ۴) تا چند پاسبانی عیوب نهان کنم؟

۱۷- کدام گزینه با عبارت «وظیفه روزی به خطای مُنگر نبُردد.»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

تختلهٔ مشق توکل بسود از گهواره‌ام
مگردان رزق کافرنعمتان دهر، نوشم را
به کفر، رزق ز کافر خدا نمی‌گیرد
عبدت توقیع رزق از زمینیان داری

- ۱) اعتقاد رزق بر رازق مرا امروز نیست
- ۲) نصیب حق‌شناسان ساز شهد گفت‌وگوی من
- ۳) کریم را ز طرف نیست چشم استحقاق
- ۴) برات رزق تو بر آسمان نوشته خدای

۱۸- کدام گزینه با بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد / بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

ماه، خورشید جهان‌تاب شد از گریهٔ ما
خون ما در چشمۀ خورشید، زنگ جان گرفت
گریهٔ شمع از فروغ منظر بروانه است
قطره در گرد یتیمی خشک چون شد گوهر است

- ۱) فیض اکسیر بود اشک سحرخیزان را
- ۲) صحبت روشن ضمیران کیمیای دولت است
- ۳) می‌کند خورشید تابان ذره را اکسیر عشق
- ۴) خاک غربت کیمیای مردم نیک‌اختر است

- ۱۹- کدام گزینه با بیت «با محتسب عیب مگویید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

محتسب گر می خورد معذور دارد مست را
گردن این دشمن عشرت خدا خواهد شکست
تا دید محتسب که سبو می کشد به دوش
کزین دامان تر بسوی شراب ناب می آید

- ۱) قاضی از با ما نشنید برفشاند دست را
- ۲) صبر کن ای شیشه بر سنگ جفای محتسب
- ۳) صوفی ز کنج صومعه با پای خم نشست
- ۴) گریبانم مگیر، ای محتسب، چون می پرستم من

- ۲۰- مفهوم کدام گزینه اندکی متفاوت است؟

تو از اغیار سر خود نگه دار
ز آن که در دیر و حرم محروم اسرارش نیست
کاسرار می عشق تو هشیار نداند
گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

- ۱) چه دارد این جهان اغیار سریار
- ۲) عشق در صحبت می خانه به گفتار آید
- ۳) سری است مرا با تو که اغیار نداند
- ۴) تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی

- ۲۱- کدام گزینه با بیت «تعلیم ز اژه گیر در امر معاش / نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش»، تناسب معنایی دارد؟

که در زمین وجود نماند آب روان
آنست زین سوکشد و این زان سوی
تو رنجیدهای بهتر دشمن منه
گر اژه شوی ریزش دندانه طلب کن

- ۱) پیاش تخم عبادت حبیب من زان پیش
- ۲) همچو اژه دو سر دو ناخوش خوی
- ۳) بخور هر چه داری فزونی بده
- ۴) مردی ز سر و برگ غرور است بریدن

- ۲۲- کدام گزینه با بیت «ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

گوش بر آواز سیلابند این ویرانه ها
خشکی دست از گشایش نیست مانع شانه را
گشایشی که مرا رو نمود از این مردم
از زر سپهر سفله، گر افسر کند تو را

- ۱) سر نمی پیچند از تیغ اجل دیوانه ها
- ۲) پنجه مشکل گشایان را نمی پیچد اجل
- ۳) بغل گشایی جان بود پیش تیغ اجل
- ۴) آماده گداختن خود چو شمع شو

- ۲۳- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی، ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان ها»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

سر به سر خرده جان ریگ بیابان تو شد
تکیه گاه هم به جز از خار مغیلان همه شب
سال ها بستر خود خار مغیلان کردم
شب رحیل، ولی ترک جان باید گفت

- ۱) بس که جان در طلبت راه روان افشارندند
- ۲) خبرت هست که در بادیه هجر تو نیست
- ۳) تا مرا کبه مقصود به بالین آید
- ۴) خوش است زیر مغیلان به راه بادیه خفت

- ۲۴- کدام گزینه با بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر، سیرت زیبا بیار»، تناسب معنایی بیشتری دارد؟

خشم چون صورت پذیرد چین ابرو می شود
که خون صالح از فاسد به یک نشتر شود پیدا
گرگ به دوران او، سیرت چوپان گرفت
نجاست از نهاد سگ به طوق زر نمی خیزد

- ۱) سیرت بد، صورت نیکو نمی گیرد به خود
- ۲) کند زخم زبان ظاهر، عیار صبر هر کس را
- ۳) باز در ایام او، طعمه گنجشک داد
- ۴) نگردد پرده دار خبیث باطن جامه زرین

- ۲۵- کدام گزینه با عبارت «الصَّبَرُ مِفْتَاحُ الْقَرْجَ»، تناسب معنایی کمتری دارد؟

که صبر غنچه گل را گره گشا کرده است
چشممه ها بیشتر از سنگ روان می گردد
زیر بار رهنور دان صبر چون پل بایدش
این چنین آب گوارایی ننوشیدن چرا!

- ۱) مکن ز سستگی کار، شکوه چون خامان
- ۲) صبر بر سختی ایام ثمره ها دارد
- ۳) این کهن معمار، پیری را که برگیرد ز خاک
- ۴) آب حیوان در عقیق صبر پنهان کرده اند

زبان عربی

■■ عَيْنُ الْأَنْسَبُ فِي الْجَوَابِ لِلْتَّرْجِمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٣٥ - ٢٦):

- (الله الذي يرسل الرياح فتشير سحاباً في بسطه في السماء) :

۱) الله همان کسی است که بادها را می‌فرستد و (بادها) ابری را برمی‌انگیزند و (الله) آن را در آسمان می‌گستراند!

۲) خدا همان است که بادهایی را گسیل می‌دارد و ابری را برمی‌انگیزد و (ابرهای) آن را در آسمان می‌گسترانند!

۳) خدایی که باد را می‌فرستد و (باد) ابری را برمی‌انگیزد و (خدای) آن را در آسمان‌ها حرکت می‌دهد!

۴) خداوند همان کسی است که بادها را برانگیخت و (بادها) ابر را در حرکت دادند و (خدای) آن را در آسمان گستراند!

- «نَفْكُرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينِ سَنَةً»:

۱) یک ساعت تفکر خوب، برابر هفتاد سال پرستش است!

۲) ساعتی فکر کردن، حتی از هفت سال عبادت برتر است!

۳) ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال بهتر است!

- «يَجِبُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَقْيِيمُوا وِجْهَكُمْ لِلَّدِينِ حُنَفَاءُ وَ لَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ!»:

۱) شما باید صورت‌هایتان را رو به دین نمایید و یکتاپرست شوید و از مشرکین نباشید!

۲) شما می‌بایست که به دین یکتاپرستی روی آورده و از مشرکان نشوید!

۳) بر شماست که یکتاپرستانه به دین رو آورده، از مشرکین نباشید!

۴) بر شما واجب است که دینتان را یکتاپرستانه به جا آورده، از مشرکان نشوید!

- «أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ أَنْعَمَ اللَّهِ مَعَ أَنَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَيْهِمْ!»:

۱) اکثر مردمان از نعمت‌های خدا سپاسگزاری نمی‌کنند با این‌که او بر آن‌ها دارای بخشش است!

۲) بیشتر مردم نعمت‌های خداوند را شکرگزاری نمی‌کنند اما او به آن‌ها بخشش می‌کند!

۳) مردمان زیادی از نعمت‌های خدا سپاسگزاری نمی‌کنند ولی او بر آن‌ها دارای بخشش می‌باشد!

۴) تعداد زیادی از مردم از نعمت‌های خدا سپاسگزاری نمی‌کنند با وجود این‌که او بر آن‌ها دارای فضل می‌باشد!

- «كَأَنَّ الصراعَ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ يَبْيَنَ لَنَا صِرَاطًا يَنْتَهِ إِلَى السَّعَادَةِ»:

۱) درگیری میان حق با باطل، راهی را که به سعادت منتهی می‌شود، برایمان تبیین می‌کرد!

۲) گویی که کشمکش بین حق و باطل، برای ما راهی را که به خوشبختی ختم می‌شود، آشکار می‌نماید!

۳) مثل این‌که نزاع میان حق و باطل، بیانگر راهی است که منجر به سعادتمان می‌شود!

۴) مبارزة حق و باطل، گویی راهی را برای ما مشخص کرده که منجر به خوشبختی می‌گردد!

- «ظَنَّ النَّاسُ أَنَّ إِبْرَاهِيمَ (ع) كَسَرَ أَصْنَامَهُمْ فَأَخْضُرُوهُ لِلْمَحَاكِمَةِ!»:

۱) مردم گمان می‌کردند که ابراهیم (ع) بتایشان را شکانده است، پس او را حاضر کردند تا محاکمه‌اش کنند!

۲) مردم به این‌که ابراهیم (ع) بتایشان را شکسته باشد، مظنون بودند، از همین رو او را برای محاکمه کردن حاضر نمودند!

۳) گمان مردم این بود که ابراهیم (ع) بتایشان را شکسته است، پس او برای محاکمه حاضر شد!

۴) مردم گمان کردند که ابراهیم (ع) بتایشان را شکانده است، پس او را برای محاکمه حاضر کردند!

- «أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ النَّمْلَةَ قَدْرٌ عَلَى حَمْلِ شَيْءٍ يَفْوَقُ وزْنَهَا خَمْسِينَ مَرْدًا!»:

۱) آیا نمی‌دانی که همانا مورچه قادر است چیزی را که پنج برابر وزن خودش است، حمل نماید!

۲) آیا ندانسته‌ای که مورچه می‌تواند چیزی را که پنجاه بار از وزنش بیشتر است، خودش حمل کند!

۳) آیا نمی‌دانستی که مورچه قادر به حمل چیزی است که وزنش پنجاه بار از وزنش بالاتر است!

۴) آیا نمی‌دانی که مورچه قادر به حمل چیزی است که پنجاه بار از وزنش بالاتر است!

٣٣- عین الصحيح:

- ١) المراقبون جعلوا بطاقاتهم في أيديهم! مسافران بليط هایشان را در دست هایشان گرفتند!
- ٢) إعلموا أنهم نائم فإذا ماتوا انتبهوا: بدانید که آن‌ها هم‌چون مردگانی هستند که زمان مرگ هشیار می‌شوند!
- ٣) قد قطعنا رجاءنا من الخلق فالله رجاؤنا: امیدمان را از خلق قطع کرده‌ایم و خداوند امید ماست!
- ٤) تحدث هذه الظاهرة سنويًا في أمريكا الوسطى: این پدیده یک سال در آمریکای مرکزی رخ می‌دهد!

٣٤- عین الخطأ:

- ١) إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ خداوند بی‌شک باداش نیکوکاری را تباہ نمی‌کند!
- ٢) ليت صديقي نجح في المسابقة: کاش دوستم در مسابقه پیروز می‌شد!
- ٣) إِنَّمَا الغَيْبُ لِلرَّبِّ الَّذِي قَادِرٌ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ: نهان تنها از آن پروردگاری است که بر هر چیزی توانا می‌باشد!
- ٤) جاءَ ثَمَانِيَةً وَعَشْرُونَ ضِيَافَةً إِلَى مَهْرَاجَانَ فِي بَلَادِنَا: بیست و هشت مهمان به جشنواره‌ای در کشورمان آمدند!

٣٥- «خداوند انسان را تنها رها نمی‌کند»؛ عین الصحيح:

- ١) الله لا يترك إنساناً وحيداً!   ٢) إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَتَرَكْ إِنْسَانًا وَحِيدًا!   ٣) ما يترك الله إنساناً وحيداً!   ٤) لا يترك الله الإنسان وحيداً!

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (٤١ - ٣٦):

يقولون إن الكلام كالسهم، حينما خرج من الفم لا يرجع إلى الوراء. فأكيد كثيراً أن نراقب لساننا حتى لا نجرح به شخصاً فمن الممكن أن الجسم يتلئم إذا جرح ولكن أكثر الكلام السيئ يوافق الفرد مدة طويلة! إضافة إلى ذلك فعل المتكلّم أن يعلم أنه من المخاطبون والمستمعون ولا يقول كلمة تفوق قدر عقولهم! فهذا أسلوب يساعدك في تأثيره عليهم دون أن يسعى سدى! (السهم: تير)

٣٦- «..... دون أن يسعى سدى!»؛ ما المقصود من الكلمة المحددة؟!

- ١) ما يكون عيناً و ليس له فائدة!   ٢) ما فيه عسر و يسر!   ٣) ما يكون مرصوصاً محكمأ!   ٤) ما فيه إفراط و تفريط!

٣٧- «على المتكلّم أن يعلم أنه من المخاطبون والمستمعون»؛ عین المقصود من العبارة:

- ١) لم تقولون ما لا تفعلون!   ٢) عُود لسانك لين الكلام!   ٣) كلام كالحسام!   ٤) زبّ كلام كالحسام!

٣٨- «لماذا يجب علينا أن نراقب لساننا عند الكلام؟»؛ عین الخطأ:

- ١) لأنّ تعويض خطايا اللسان مستحيل تقريباً!
- ٢) لأنّه قد نسعى كثيراً و لا نصل إلى نتيجة!
- ٣) لأنّ أثر جرح اللسان لا يتلئم بسهولة!
- ٤) لأنّ في هذه الحالة نجرح قلوب المستمعين!

٣٩- أي موضوع ما جاء في النص؟!

- ١) آداب الكلام عند المتكلّم!
- ٢) مواصفات المستمع الجيد!
- ٣) ميزات المتكلّم الناجح!
- ٤) الالتفات إلى حال المستمع عند الكلام!

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٤٠ و ٤١):

٤٠- «يرافق»:

- ١) مزيد ثلاثي (من باب «مفعولة»، مضيه: رافق) - معلوم / مع فاعله و الجملة فعلية

٢) للمفرد المذكر الغائب (= الغائب) - له ثلاثة حروف أصلية و حرف واحد زائد / الجملة فعلية

٣) فعل مضارع - حروفه الأصلية: ر ف ق، حرفه الزائد: أ ل ف / مفعوله «الفرد»

٤) مضارع - معلوم - مزيد ثلاثي / فاعله «الفرد» و الجملة فعلية

٤١- «المتكلّم»:

- ١) اسم - مذكر - معرفة / على المتكلّم: جاز و مجرور

٢) مذكر - اسم فاعل (من فعل «كلم») / مجرور بحرف «على» الجاز

٤) مفرد - اسم فاعل (من المزيد الثلاثي) / على المتكلّم: جاز و مجرور

٣) معرف بـأ - مذكر / مجرور بحرف الجاز

■■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ – ٤٢):

٤٢- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (٢) خمسةُ و سبعون زائد خمسةَ و عشرين يساوي مئةً!
 (٤) أنا و زميلتي استلمنا رسائل عبر الإنترنت!

- (١) التدينِ فطري في الإنسانِ والتاريخ يقولُ لـ!ا
 (٣) الإعصار ريح شديدة تشتغل مِنْ مكانٍ إلى آخرٍ!

٤٣- عین الخطأ:

(٢) التفوش ————— مفرد ← التفتش

(٤) المؤوس ————— مفرد ← الفأس

(١) القرابين ————— مفرد ← القربان

(٣) الأكتاف ————— مفرد ← الأكتاف

٤٤- عین ما فيه الجمع السالم والجمع المكسر معًا:

- (٢) هل تعلم أن قامة الزرافة ستة أمتار!
 (٤) إنكم مسؤولون حتى عن البقاء!

- (١) للأسماك أنواع مختلفة عجيبة!
 (٣) أكثر موجودات العالم هي الحشرات!

٤٥- عین ما ليس من علامات المؤمن:

- (٢) الحلم عند الغضب!
 (٤) الصدقة في القلة!

- (١) الورع في الخلوة!
 (٣) الصدق عند الخوف!

٤٦- «يأخذ الفائز ..... جائزة فضية في المسابقات!»:

- (٤) الاثنين

- (٣) الاثنين

- (١) الثانية

٤٧- عین الخطأ عن كتابة الأعداد:

- (٢) ثلاثة فللاحاً قاموا بجمع المحاصيل!
 (٤) دعوت مئتين من الوالدين إلى الحفلة!

- (١) خمسة و عشر طائراً شاهدتها على الشجرة!
 (٣) نجح في الامتحان ثلاثة وأربعين تلميذاً!

٤٨- عین فعلاً له من الحروف الزائدة أكثراً:

- (٢) إستسلم الجنود عندما شاهدوا قواتنا!
 (٤) الأشجار تنقطع مع الأسف وهذا مضر للطبيعة!

- (١) هل تتعارفون على الأسماك المنتشرة على الأرض!
 (٣) إستمعن إلى كلام فيه خير لكم!

٤٩- عین الخطأ عن مطابقة الفعل مع الضمير:

- (٢) هم تشگروا.

- (٤) هم إسترقوا.

- (١) أنتم اندفعوا.

- (٣) أنتم تعلموا.

٥٠- «لدي شك عن وقوع المطر فعلي أن أقول .....»:

- (٢) لعل المطر ينزل علينا!
 (٤) ينزل المطر علينا!

- (١) ليت المطر ينزل علينا!
 (٣) إن المطر ينزل علينا!

دین و زندگی

۵۱- مفاهیم «هستی بخشی خداوند» و «بی‌همتایی خداوند» به ترتیب منادیگر کدام مراتب توحیدند و آیه شریفه **«اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»** با کدام مرتبط است؟

(۱) توحید در خالقیت - توحید در ولایت - دومی

(۲) توحید در ربوبیت - اصل توحید - اولی

۵۲- ربوبیت الهی در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد و کدام آیه شریفه مبین عبارت «خداوند پدیده نیست و محتاج پدیدآورنده نیست» می‌باشد؟

(۱) **«وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْفَهَازُ» - «وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ»**

(۳) **«كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِنَ» - «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ»**

(۲) **«كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِنَ» - «وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ»**

(۴) **«وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْفَهَازُ» - «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ»**

۵۳- وقتی می‌گوییم: «خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند.»، کدام معنا مورد نظر است و کدام عبارت قرآنی با آن هم‌آوایی دارد؟

(۱) ولایت شخص پیامبر (ص) در مسیر و مجرای ولایت خدا قرار گرفته است. - **«أَفَاتَحَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلَيَّاً»**

(۲) ولایت شخص پیامبر (ص) در مسیر و مجرای ولایت خدا قرار گرفته است. - **«مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلَيٰ»**

(۳) خداوند سبحان به او اجازه داده است یعنی ولایت خویش را به پیامبر (ص) واگذار کرده است. - **«مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلَيٰ»**

(۴) خداوند سبحان به او اجازه داده است یعنی ولایت خویش را به پیامبر (ص) واگذار کرده است. - **«أَفَاتَحَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلَيَّاً»**

۵۴- چند مورد از موارد زیر با موضوع ارائه شده خود هم‌آوایی دارد؟

الف) شرک در خالقیت ← تدبیر امور به طور مستقل از خداوند

ب) توحید در ربوبیت ← چون خالق و مالک و ولی مطلق جهان خداست و تنها رب است لذا سایر موجودات نقشی در پرورش ندارند.

ج) توحید در ولایت ← حق تصرف فقط به اذن خداست و به معنای واگذاری ولایت نیست.

د) توحید در مالکیت ← چون خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست.

(۱) «الف» و «ب»   (۲) «ب» و «ج»   (۳) «ج» و «د»   (۴) «الف» و «د»

۵۵- پاسخ هر یک از سوالات زیر به ترتیب در کدام عبارات قرآنی تجلی دارد؟

- بر اساس کدام، تمام موجودات وجود خود را از خدا می‌گیرند؟

- نتیجه درخواست پیوسته موجودات از خداوند، کدام است؟

Konkur

- علت این‌که کسی نمی‌تواند وجود خدا را بگیرد و نایبودش کند، چیست؟

(۱) **«يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» - «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِنَ» - «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ»**

(۲) **«اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...» - «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَاءِنَ» - «وَ اللَّهُ هُوَ الْعَنِيِّ الْحَمِيدُ»**

(۳) **«اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ...» - «يَسْأَلُهُ مَنِ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» - «وَ اللَّهُ هُوَ الْعَنِيِّ الْحَمِيدُ»**

(۴) **«يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» - «يَسْأَلُهُ مَنِ فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ» - «لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُوْلَدْ»**

۵۶- موارد ارائه شده در کدام گزینه به ترتیب با مفاهیم ذیل ارتباط دارد؟

- افزایش عبودیت خداوند - درک چیستی و ذات خداوند - آگاهی

(۱) معلوم افزایش خودشناسی - احاطه و دسترسی - خاستگاه لطف و رحمت

(۲) معلوم افزایش خودشناسی - احاطه و دسترسی - سرچشمۀ بندگی

(۳) معلوم درک بیشتر فقر و نیاز - محال و ناممکن - سرچشمۀ بندگی

(۴) معلوم درک بیشتر فقر و نیاز - محال و ناممکن - خاستگاه لطف و رحمت

۵۷- اگر بگوییم: «موجودات جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند هستند، و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود.» به کدام بیت استناد می‌کنیم؟

۱) «به صراحت نگرم صراحت بینم / به دریا بنگرم دریا تو بینم»

۲) «دلی کز معرفت نور و صفا دید / به هر چیزی که دید، اول خدا دید»

۳) «دوست نزدیکتر از من به من است / وین عجب‌تر که من از او وی دورم»

۴) «ما که باشیم ای تو ما را جانِ جان / تا که ما باشیم با تو در میان»

۵۸- بیت «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم» مفهوم مندرج در کدام آیهٔ شریفه است؟

(۱) **﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾**

(۲) **﴿وَهُوَ زَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾**

(۳) **﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلَىٰ﴾**

۵۹- پیامبر عظیم الشأن اسلام در آغاز رسالت خویش از مشرکان می‌خواست که با گفتن کدام عبارت دست از شرک بردارند و پابیندی به آن چه

چیزی را در بی داشت؟

۱) «الله خالق کل شیء» - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۲) «الله خالق کل شیء» - فقط خدا را بپرستند و در برابر آن خاضع باشند و او را محبوب خویش قرار دهند.

۳) «لا اله الا الله» - فقط خدا را بپرستند و در برابر آن خاضع باشند و او را محبوب خویش قرار دهند.

۴) «لا اله الا الله» - زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۶۰- در کلام پیامبر اکرم (ص) چه کسانی فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند و این موضوع را می‌توان در کدام

عبارت قرآنی جست و جو کرد؟

(۱) زیرک‌ترین انسان‌ها - **﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِ الْحَيَاةُ﴾**

(۲) باهوش‌ترین مؤمنان - **﴿إِنَّ الَّذِينَ مُؤْمِنُونَ﴾**

(۳) زیرک‌ترین انسان‌ها - **﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾**

۶۱- به منصه ظهور رسیدن پیامد اعتقاد به آخرت در کدام عبارت قرآنی متجلی است و خداوند در پاسخ به کافران که می‌گویند: «زندگی و حیاتی

جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.» چه می‌فرماید؟

۱) **﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِ الْحَيَاةُ﴾** - این سخنی است که او می‌گوید و پیش روی آن‌ها بزرخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.

۲) **﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِ الْحَيَاةُ﴾** - این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.

۳) **﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾** - این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.

۴) **﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾** - این سخنی است که او می‌گوید و پیش روی آن‌ها بزرخ و فاصله‌ای است تا روزی که برانگیخته می‌شوند.

۶۲- از حدیث نبوی «آلناس نیام، فإذا ماتوا، انتبهوا» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

۱) مرگ پایان‌بخش دفتر زندگی نیست بلکه غروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان‌تر برای روح است.

۲) انسان برای نابودی و فنا خلق نشده است بلکه برای بقا آفریده شده و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شود.

۳) با این دیدگاه، پنجه‌امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد.

۴) زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه و گذرآبوده و زندگی حقیقی در جهان دیگر آغاز می‌شود.

۶۳- علت آسان‌تر شدن دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا برای معتقدین به معاد معلوم چه عاملی است و مفهوم حدیث پیامبر اکرم (ص)

درباره مرگ کدام است؟

۱) نهراشیدن از مرگ - انسان برای بقا آفریده شده و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شود.

۲) نهراشیدن از مرگ - پلی است که انسان را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت عبور می‌دهد.

۳) بی‌پاداش نماندن همه کارهای نیک - پلی است که انسان را از ساحل سختی‌ها به ساحل سعادت و کرامت عبور می‌دهد.

۴) بی‌پاداش نماندن همه کارهای نیک - انسان برای بقا آفریده شده و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شود.

۶۴- هر کدام از عبارات زیر با کدام عبارت قرآنی هم‌آوای دارد؟

- پنجره امید و روشنایی به روی انسان باز می‌گردد.

- دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر می‌شود.

- قطعاً خداوند ظالمان را در جهان دیگر به سزای اعمالشان می‌رساند.

(۱) **أَلَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ** - **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ** - **فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ** - **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ**

(۲) **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ** - **أَلَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ** - **فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ** - **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ**

(۳) **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ** - **وَ لَا هُمْ يَعْلَمُونَ** - **فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ** - **وَ لَا هُمْ يَحْرَنُونَ**

۶۵- از عبارت قرآنی «وَ إِنَّ الدَّارَ الْأَخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

(۱) زندگی حقيقی در عالم بزرخ است زیراً ادمی از یک مرحله هستی به هستی بالاتر منتقل می‌شود.

(۲) این دنیا تنها بخش کوچکی از زندگی انسان است و زندگی واقعی و ابدی پس از این دنیا آغاز می‌شود.

(۳) مرگ پایان‌بخش دفتر زندگی نیست بلکه غروبی درخشنان‌تر برای روح انسان می‌باشد.

(۴) این دنیا سرایی است که انسان با ایمان و عمل صالح می‌تواند زندگی حقيقی داشته باشد.

۶۶- مفاهیم «کم‌ارزش بودن» و «بی‌ارزش بودن» زندگی دنیوی به ترتیب در کدام عبارات قرآنی نهفته است؟

(۱) **وَ مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا** - **وَ مَا يَبْيَنُهُمَا لِاعِبِينَ**

(۲) **وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ** - **وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ**

(۳) **مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ** - **وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ**

۶۷- دلیل انرژی فوق العاده و همت خستگی ناپذیر داشتن در زندگی فردی که مشمول عبارت قرآنی «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ» می‌گردد، معتقد بودن به کدام وعده حتمی خداوند است؟

(۱) **أَعْلَى أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ**

(۲) **أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ**

(۳) **إِنَّمَا حَقَّنَاكُمْ عَبَيْنَا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ**

(۴) **لِيَجْمَعَنَّنَّا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَازِبٌ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا**

۶۸- از آیه شریفه «و برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلق‌تی داناست» کدام‌یک مستفاد می‌گردد؟

(۱) ضرورت آفرینش مجدد جسم برای پیوستن به روح در آخرت براساس حکمت الهی است.

(۲) جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس در هیبت نشان دهنده رستاخیز و قیامت است.

(۳) توانایی خداوند در خلق و آفرینش آغازین و زنده کردن دوباره آن است.

(۴) زنده شدن مجدد انسان‌ها در بزرخ نشان دهنده قدرت و علم الهی است.

۶۹- کدام عبارت نشان‌گر آن است که قرآن کریم قدرت خداوند در برپایی قیامت را به طور محسوس‌تری ارائه کرده است؟

(۱) برای ما مثلی زد در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟

(۲) خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند سپس آن را به سوی سرزمینی مرده برانیم ... زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است»

(۳) «خداوند به عزیز نبی (ع) فرمود: و اینک ببین که خداوند چگونه اعضای پوسیده و متلاشی شده‌ای را دوباره جمع‌آوری و زنده می‌کند»

(۴) آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان یکسان قرار خواهیم داد آیا متقین را مانند بدکاران قرار خواهیم داد؟

۷۰- اگر معتقد باشیم که «این دنیا ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد» به کدام آیه شریفه می‌توانیم استناد کنیم؟

(۱) **أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفَجَّارِ**

(۲) **أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ**

(۳) **وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا**

(۴) **أَعْلَى أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكَتُ**

۷۱- عبارات قرآنی « او به هر خلق‌تی داناست » و « زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است » به ترتیب مؤید کدام استدلال عقلی قرآنی است؟

(۱) امکان معاد، اشاره به پیدایش نخستین انسان - امکان معاد، اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

(۲) امکان معاد، اشاره به پیدایش نخستین انسان - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی

(۳) امکان معاد، اشاره به نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان - امکان معاد، اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

(۴) امکان معاد، اشاره به نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان - ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی

۷۲- انبیای الهی چه چیزی را سرلوحه دعوت خود قرار داده‌اند و چه چیزی را معتبری به سوی حیات برتر شمرده‌اند؟

(۱) ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی - دنیا

(۲) ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی - مرگ

(۳) ایمان به توحید و یکتاپرستی در کنار دعوت به عدالت و قسط - مرگ

(۴) ایمان به توحید و یکتاپرستی در کنار دعوت به عدالت و قسط - دنیا

۷۳- از آیه شریفه « آَخْيَسْبِمُ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَّادًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجِعُونَ » چه موضوعاتی دریافت می‌گردد؟

الف) این جهان ظرفیت بازگشت ثواب و کیفر کامل انسان‌ها را ندارد.

ب) اگر خداوند تمایلات و گرایش‌هایی را در درون انسان به ودیعه گذاشته، امکان پاسخ‌گویی به آن در عالم تکوین وجود دارد.

ج) وجود همه استعدادها و سرمایه‌های مختلفی که خداوند در وجود انسان قرار داده است بی‌دلیل نیست.

د) این آیه مؤید نظام مرگ و زندگی در طبیعت است که فرا رسیدن رستاخیز طبیعت نمونه‌ای از هدفداری جهان خلقت است.

۴) «الف» و «د»

۳) «ج» و «د»

۲) «ب» و «ج»

۱) «الف» و «ب»

۷۴- کدامیک «امکان معاد» را بیان می‌کند و خداوند قدرت خویش بر معاد را چگونه برای انسان‌ها توصیف می‌کند؟

(۱) نظام مرگ و زندگی در طبیعت - هر کس را به آن چه استحقاق دارد برساند و حق کسی را ضایع نکند.

(۲) نظام مرگ و زندگی در طبیعت - آفرینش مجدد انسان‌ها همان‌گونه که در آغاز بوده است.

(۳) آفرینش نخستین انسان‌ها - امکان پاسخ‌گویی به همه تمایلات و نیازها را در عالم خارج قرار داده است.

(۴) آفرینش نخستین انسان‌ها - خداوند همه استعدادها و سرمایه‌های مختلف را در وجود انسان قرار داده است.

۷۵- خداوند پس از بیان آیات سوم و چهارم سوره قیامت: « نه تنها استخوان‌های آن‌ها را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آن‌ها را نیز

همان‌گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم » علت انکار معاد را چه چیزی معرفی می‌کند؟

۱) علت انکار آن مست و مغروز نعمت بودن است.

۲) علت انکار آن را اصرار بر گناهان بزرگ برمی‌شمرد.

۳) زیرا می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت در تمام عمر گماه کند.

۴) چون تکذیب‌کننده هستند و ویژگی متجاوز و گناهکار بودن را دارند.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- In 1915, the Mona Lisa, by Leonardo da Vinci ..... by a museum employee, but ..... two years later when the thief tried to sell the masterpiece to a collector.
- 1) was stolen / was found   2) stole / found
3) was stolen / found   4) stole / was found
- 77- When I see my teacher, I ..... for a leave of absence from school because my mother is ill, and I want to be at home to take care of her.
- 1) ask   2) was going to ask   3) am going to ask   4) was asking
- 78- Loud music coming from the house next door ..... all the neighbors in the middle of the night, and unfortunately they had to call the police.
- 1) will wake up   2) was woken up   3) has been woken up   4) woke up
- 79- Some students are sure that in 10-20 years' time, there ..... no more schools and students ..... from their homes.
- 1) will be / are going to learn   2) are going to be / will learn
3) will be / will learn   4) is going to be / is going to learn
- 80- Global cancer rates are expected to ..... 50 percent by the year 2025, according to the latest report from the International Agency for Research on Cancer.
- 1) increase   2) generate   3) distinguish   4) combine
- 81- When the news was reported that a number of families had lost all their belongings in an apartment fire, hundreds of people offered to ..... money, food, clothing and furniture to the victims.
- 1) select   2) receive   3) spare   4) donate
- 82- Adults with chronic health problems should first talk to a/an ..... before beginning a new program of physical activity.
- 1) observer   2) physician   3) inventor   4) discoverer
- 83- The radiation in that area is at least 100 times above normal, and it's ..... enough to kill any type of living thing.
- 1) natural   2) powerful   3) regular   4) common
- 84- The key issue in screening for diabetic retinopathy is to ..... those patients with sight-threatening retinopathy who may require preventive treatment.
- 1) celebrate   2) identify   3) found   4) divide
- 85- All of us have good reason to think ..... of a school that has provided our children with an excellent education.
- 1) rarely   2) calmly   3) slowly   4) suddenly
- 86- The purpose of these tours was to encourage a sense of ..... among the company's 500,000 employees to know more about who they are.
- 1) humor   2) identity   3) appreciation   4) belonging
- 87- In 1953, a huge storm resulted in the flooding of the entire province of Zeeland in Holland, drowning 1,800 people, and completely ..... 130 towns.
- 1) destroying   2) locating   3) including   4) placing

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

Earth is our home planet. It is the third-closest planet to the sun. In the solar system Earth lies between Venus and Mars. This planet has only one ...88.... Earth moves around the Sun at a distance of about 150 million km.

Earth is about 4.5 billion years old. This is the only planet we know that has life. It has lots of ...89... water, which is important for life. We ...90... from Sun's harmful light by earth's atmosphere. Atmosphere absorbs heat from sunlight to keep the planet warm. On Earth different places have different temperature. But most places have temperature just right to support life. We are very thankful to Earth for being kind and ...91... us.

Earth ...92... around the sun. Our planet takes 365 and one-fourth days to complete one revolution of sun. we call this round trip around the Sun a year. Our year has 365 days. To make up for this extra one-fourth day, every four years we add one extra day to our calendar.

88- 1) star	2) sky	3) earth	4) moon
89- 1) gas	2) liquid	3) cold	4) calm
90- 1) are protecting	2) protected	3) are protected	4) have protected
91- 1) taking care of	2) respecting	3) dedicating	4) exercising
92- 1) distinguishes	2) shouts	3) protects	4) orbits

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Deforestation means cutting down or burning trees and forests. In South America, most deforestation takes place because humans want to use that land for farming or to build roads and houses. In countries that don't have a lot of money, such as those in South America, people farm to meet the everyday needs of living.

The causes of deforestation are mostly related to money and the economy. Poorer countries are forced to use anything that they have to make money. This happens both locally and nationally. Locally, people use land for farming to make money, due to poverty (being poor) and increasing populations.

The problem is, destroying their forests to make money only solves the problem for a short time and causes negative effects over a long period of time. Trees are made of about 50% carbon, so when trees are burnt, carbon is released into the air. Cutting them down reduces the amount of rain, making it hotter and allowing the sun to heat up the land and make it dry. The animals and plants that live in the rainforests are also affected very badly. Tropical rainforests hold about 50% of earth's species of animals. When we destroy their habitat, we kill them, too.

To solve problems such as deforestation, organizations around the world try to save the rainforests. And, if deforestation continues, in just 100 years there will be no more rainforests left.

93- Which of these statements is TRUE according to the article?

- 1) Deforestation takes place in rich countries.
- 2) Cutting down and burning trees mainly affects humans.
- 3) If humans cut down trees in the rainforest, it will rain less.
- 4) Deforestation happens only on a national level.

94- What is the main idea of paragraph 3?

- 1) Reducing rain   2) The negative effects of deforestation
3) Carbon and its uses   4) The economy

95- What is the opposite of deforestation?

- 1) Planting trees   2) Cutting down trees
3) Destroying forests   4) Burning trees

96- Why does deforestation usually happen in poorer countries?

- 1) It happens because they don't care about their forests.
2) It happens because of poverty.
3) It happens because they use the trees to make paper.
4) It happens because they are scared of the animals that live in forests and want them to lose their homes.

Passage 2:

Hi there. My name is Renata and I want to share something with you. I was in town last week, doing a bit of shopping. It is a small town, with only one main street. Opposite the street, there is a church with a cemetery and a bit of parkland. A homeless man was sitting on the floor, beside the church and he had a dog with him. Nobody was looking at him; it was as if he wasn't there. I joined the queue at the Greggs bakery and I decided to have a sausage roll for my lunch. In front of me in the queue, there was a young woman. I noticed her because she was wearing gorgeous leather knee boots and she had a beautiful designer handbag. She bought a hot baguette and a coffee and left the shop.

I walked along the street and started to eat my sausage roll. I threw a few crumbs to the pigeons. Then I looked over the church and I saw the same young woman. She walked over to the homeless man and gave him the sandwich and coffee. Then, she took some dog biscuits out of her posh bag and fed them to the dog. "Thank you. God bless you", the man said. He was very grateful. The young woman smiled. "You take care!" she said to the man and she walked off into the distance. I was genuinely touched by her kind act; and I burst into tears. She seemed a very nice person.

97- According to the passage, all of the following are FALSE about the article, EXCEPT .....

- 1) Renata was in town to go to church last week
2) there was an old homeless man in the city near the church and everybody was looking at him
3) the young woman was a generous person and advised Renata to donate something to the homeless man
4) Renata was very impressed when he saw what the young woman did to the homeless man

98- The underlined word "genuinely" in the last paragraph is closest in meaning to .....

- 1) mostly   2) mainly   3) really   4) hardly

99- What is the best title for the passage?

- 1) A Lovely Act of Kindness   2) The Problems of Homeless People
3) Churches in Small Towns   4) How to Behave Dogs and Pigeons

100- How could Renata remember the woman she had seen in the shop?

- 1) She could recognize her because of the clothes that the woman was wearing.
2) She remembered the woman because she was a very nice lady.
3) Renata recognized the woman by the coffee she had bought in the shop.
4) Renata recognized the woman because she had seen her in the church.

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۰/۰۸/۰۷

آزمون‌های سراسری کاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
۱۵۵	۱۱۵ دقیقه
مدت پاسخگویی:	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید:

عنوانی مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	وضعیت پاسخگویی	شماره سوال		مدت پاسخگویی
				از	تا	
۱	حسابان ۲	۱۰	اجباری	۱۰۱	۱۱۰	۸۵ دقیقه
	ریاضیات گسسته	۱۰		۱۱۱	۱۲۰	
	هندسه ۳	۱۰		۱۲۱	۱۳۰	
	ریاضی ۱	۵		۱۳۱	۱۳۵	
	حسابان ۱	۵		۱۳۶	۱۴۰	
	هندسه ۱	۵		۱۴۱	۱۴۵	
	آمار و احتمال	۱۰		۱۴۶	۱۵۵	
۲	فیزیک ۳	۲۵	اجباری	۱۵۶	۱۸۰	۴۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰		۱۸۱	۱۹۰	
	فیزیک ۲	۱۰		۱۹۱	۲۰۰	
۳	شیمی ۳	۱۵	اجباری	۲۰۱	۲۱۵	۲۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰		۲۱۶	۲۲۵	
	شیمی ۲	۱۰		۲۲۶	۲۳۵	

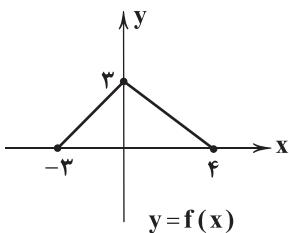

ریاضیات

حسابان (۲)

- ۱۰۱ - اگر $f(x) = 2^x$ باشد، کدام تابع اکیداً صعودی است؟
 ۱) $-2f(x)$ ۲) $2f(-x)$ ۳) $f(x) - f(-x)$ ۴) $f(x) + f(-x)$
- ۱۰۲ - اگر $f(x) = 2x + |x - 2| + 1$ باشد، طول بزرگترین بازه‌ای که نمودار تابع $f(x) = 2x + |x - 2| + 1$ بالاتر از نمودار تابع $f(x) = 4x$ قرار نگیرد، کدام است؟
 ۱) $5\sqrt{6}$ ۲) $2\sqrt{6}$ ۳) $4\sqrt{6}$
- ۱۰۳ - نمودار $f(x)$ به صورت زیر است و تابع $g(x) = f(2x - 1)$ محور عرض‌ها را در نقطه A قطع کرده است، فاصله نقطه A از نقطه (-1, 0) چقدر است؟
 ۱) $\sqrt{6}$ ۲) $\sqrt{5}$ ۳) $2\sqrt{2}$ ۴) $\sqrt{7}$

- ۱۰۴ - مساحت محدود به تابع $f(x) = 1 - |x - 3|$ و محور x ها چقدر است؟
 ۱) ۸ ۲) ۷ ۳) ۶ ۴) ۴
- ۱۰۵ - نمودار توابع $f(x) = |x|$ و $g(x) = \cos(\frac{1}{x})$ در نقطه از بازه ..... متقاطع‌اند.
 ۱) $(-\pi, 0)$ ۲) $(0, \pi)$ ۳) $(-\pi, \pi)$ ۴) $(0, -\pi)$
- ۱۰۶ - به ازای چند مقدار m، درجه چندجمله‌ای $f(x) = x^{4-m} + 2x^{2m-8} - 8$ کوچک‌تر نیست؟
 ۱) صفر ۲) یک ۳) دو ۴) سه
- ۱۰۷ - معادله $|x|^4 + 2|x| = 1$ چند ریشه دارد؟
 ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴
- ۱۰۸ - اگر تابع $f(x) = \begin{cases} \log x & x \geq 1 \\ x+k & x \leq 0 \end{cases}$ غیر یکنوا باشد، حدود k کدام است؟
 ۱) $k > 0$ ۲) $k \geq 0$ ۳) $k < 0$ ۴) $k \leq 0$
- ۱۰۹ - تابع $y = \frac{|x|}{x}(x^3 + 4x + 3)$ در بازه (a, b) نزولی اکید است. حداقل مقدار $b - a$ کدام است؟
 ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴
- ۱۱۰ - تابع $f(x) = \sin 2x : x \in [0, 2\pi]$ در بازه و تابع $g(x) = \cos \frac{x}{2} : x \in [0, 2\pi]$ در بازه نزولی اکیدند. m+n کدام است؟
 ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

گستره

- ۱۱۱ - در اثبات نامساوی $a+b \geq \frac{1}{a} + \frac{1}{b}$ از طریق اثبات بازگشته، رابطه بدیهی به دست آمده کدام است؟ (a) و b دو عدد حقیقی مثبت هستند)
 ۱) $(a-1)^2 + (b-1)^2 \geq 0$ ۲) $a^2 + b^2 \geq 0$ ۳) $(a+b)^2 \geq 0$ ۴) $(a-b)^2 \geq 0$
- ۱۱۲ - کدام گزینه زیر مثال نقض دارد؟
 ۱) هر مربع یک لوزی است.
 ۲) هر عدد اول و بزرگ‌تر از ۲، فرد است.
 ۳) هر مثلث متساوی‌الاضلاع، متساوی‌الساقین است.
- ۱۱۳ - برای چند عدد طبیعی n رابطه $n^3 - 3n^2 + 2n + 1 \mid 2^n$ برقرار است؟
 ۱) صفر ۲) ۴ ۳) ۱ ۴) ۲
- ۱۱۴ - از رابطه $2a^2 \mid b^3$ کدام نتیجه‌گیری ممکن است درست نباشد؟
 ۱) $a \mid b$ ۲) $a^2 \mid b^4$ ۳) $2a^2 \mid ab^3$ ۴) $a^2 \mid b^3$

۱۱۵- اگر $k \in \mathbb{R}$ ، کدام گزینه درست است؟

$$15|5k^3 - k - 1 \quad (4)$$

$$15|5k^3 + k - 1 \quad (3)$$

$$15|5k^3 - k + 1 \quad (2)$$

$$15|5k^3 + k + 1 \quad (1)$$

۱۱۶- حاصل $((4a^2, 8a^3), (2a, 24a^2))$ کدام است؟

$$4a^2 \quad (4)$$

$$2|a| \quad (3)$$

$$2a \quad (2)$$

$$8|a^3| \quad (1)$$

۱۱۷- اگر از روابط $\begin{cases} a|6m+5 \\ a|7m+x \end{cases}$ است، x کدام است؟

$$12 \quad (4)$$

$$10 \quad (3)$$

$$8 \quad (2)$$

$$6 \quad (1)$$

۱۱۸- در یک تقسیم خارج قسمت ۶ و باقیمانده ۵۲ است. حداقل چند واحد به مقسوم علیه می‌توان اضافه کرد به طوری که مقسوم و خارج قسمت تعییو نکند؟

$$9 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$7 \quad (2)$$

$$8 \quad (1)$$

۱۱۹- چند نقطه با مختصات صحیح روی منحنی $xy - x - y - 2 = 0$ یافت می‌شود؟

$$6 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۲۰- تفاضل مربعات دو عدد طبیعی یک عدد اول است. آن دو عدد چگونه می‌توانند باشند؟

$$4) \text{ هر دو اول}$$

$$3) \text{ هر دو غیر اول}$$

$$2) \text{ لااقل یکی اول}$$

$$1) \text{ متولی}$$

هندسه (۳)

۱۲۱- اگر $B = [i-j]_{m \times n}$ باشد و $AB = C$ ، عنصر سطر دوم و ستون دوم ماتریس مربعی C^3 کدام است؟

$$-78 \quad (4)$$

$$57 \quad (3)$$

$$-58 \quad (2)$$

$$58 \quad (1)$$

۱۲۲- اگر A^{99} برابر است با: $A = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ \frac{1}{2} & 0 \end{bmatrix}$

$$-I \quad (4)$$

$$-A \quad (3)$$

$$A \quad (2)$$

$$I \quad (1)$$

۱۲۳- مجموع مربعات ریشه‌های معادله $x^3 - 1 = 0$ کدام است؟

$$28 \quad (4)$$

$$27 \quad (3)$$

$$26 \quad (2)$$

$$24 \quad (1)$$

۱۲۴- برای دو ماتریس $B = \begin{bmatrix} x & y \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{bmatrix}$ برقرار است. مقدار $x+y$ کدام است؟

$$\frac{5}{3} \quad (4)$$

$$\frac{4}{3} \quad (3)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{2}{3} \quad (1)$$

۱۲۵- اگر ماتریس $A = \begin{bmatrix} 2 & m \\ m+1 & 1 \end{bmatrix}$ وارون پذیر نباشد، مجموع مقادیر m کدام است؟

$$-1 \quad (4)$$

$$-3 \quad (3)$$

$$-2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۲۶- اگر A ماتریسی مربعی از مرتبه ۲ باشد، آن‌گاه کدام گزینه درست است؟

$$A \times (B + C) = A \times B + A \times C \quad (2) \quad (A^2)^{-1} = (A^{-1})^2 \quad (1)$$

$$|A^{-1}| = \frac{1}{|A|} \quad (4)$$

$$(AB)^{-1} = A^{-1}B^{-1} \quad (3)$$

۱۲۷- اگر $B = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ ، مجموع عناصر روی قطر اصلی ماتریس $(B^2)^{-1} A^{-1} (A^2)^{-1}$ کدام است؟

$$\frac{5}{12} \quad (4)$$

$$\frac{9}{24} \quad (3)$$

$$\frac{7}{24} \quad (2)$$

$$\frac{13}{48} \quad (1)$$

۱۲۸- ماتریس A در رابطه $A^3 = 2I + A$ صدق می‌کند. A^{-1} کدام است؟۱۲۹- A وارون پذیر نیست.

$$\frac{-1}{6} A^2 - A - 2I \quad (3)$$

$$\frac{-1}{6} A^2 - A - I \quad (2)$$

$$\frac{1}{6} A^2 + A + 2I \quad (1)$$

۱۳۰- از رابطه ماتریسی $\begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} A \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$ ، مجموع درایه‌های ماتریس A کدام است؟

$$4 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$-3 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۱۳۱- اگر A یک ماتریس 2×2 معکوس پذیر باشد و در رابطه $A^2 - 4A - I = \bar{O}$ صدق کند، دترمینان ماتریس $A - A^{-1}$ کدام است؟

$$16 \quad (4)$$

$$8 \quad (3)$$

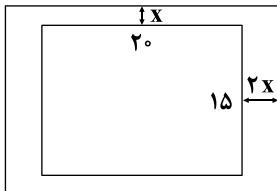
$$6 \quad (2)$$

$$4 \quad (1)$$

ریاضی (۱)

۱۳۱- یک عکس مستطیلی به ابعاد ۱۵ در ۲۰ سانتی‌متر درون یک قاب مستطیلی به مساحت ۶۷۲ سانتی‌متر مربع قرار دارد. اگر مانند شکل فاصله لبه‌های عکس تا بالا و پایین قاب، نصف فاصله لبه‌های عکس از چپ و راست قاب باشد، محیط بیرونی قاب چقدر است؟

۱۰۶ (۱)

۱۱۲ (۲)

۱۱۶ (۳)

۱۱۸ (۴)

۱۳۲- اگر بخواهیم معادله $x = \sqrt{\frac{2\sqrt{6} + 5}{6}}$ را به روش مربع کامل حل کنیم، به طرفین تساوی چه عددی باید اضافه کنیم؟

$$\frac{1}{4}(\sqrt{3} + \sqrt{2})^2 \quad (۴)$$

$$\frac{1}{2}(\sqrt{3} + \sqrt{2})^2 \quad (۳)$$

$$\frac{1}{4}\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2}\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 \quad (۱)$$

۱۳۳- اگر (۱, ۶) و (۵, ۶) دو نقطه از سهمی $y = ax^3 + bx + c$ باشند، مقدار $\frac{a}{b}$ کدام است؟

$$-\frac{1}{4} \quad (۴)$$

$$-4 \quad (۳)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۲)$$

$$4 \quad (۱)$$

۱۳۴- اگر رؤوس دو سهمی $y = -2x^3 + 4x - 3$ و $y = x^3 + 2ax - b$ نسبت به نیمساز نواحی اول و سوم قرینه یکدیگر باشند، مقدار $\frac{b}{a}$ کدام است؟

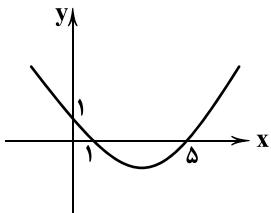
$$-2 \quad (۴)$$

$$-1 \quad (۳)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۳۵- اگر شکل زیر مربوط به سهمی $y = a(x-h)^3 + k$ باشد، مقدار $\frac{h}{3} + 5(a+k)$ کدام است؟

$$-5 \quad (۱)$$

$$-3 \quad (۲)$$

$$-2 \quad (۳)$$

$$-1 \quad (۴)$$

حسابان (۱)

۱۳۶- صفرهای تابع $f(x) = -3x^3 + bx + c$ برابر ۲ و ۴ است. مقدار ماکریم این تابع کدام است؟

$$33 \quad (۴)$$

$$27 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$-1 \quad (۱)$$

$$15 \quad (۴)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۳۷- اگر مجموع دو برابر x و جذرش برابر یک باشد. حاصل $\sqrt{x} - 2x$ کدام است؟

$$6 \quad (۳)$$

$$1 \quad (۲)$$

$$1 \quad (۱)$$

$$1 \quad (۱)$$

۱۳۸- اگر $x = 2$ تنها صفر تابع $f(x) = \frac{ax^3 + x + 6}{x^2 - ax + b}$ باشد، $a - b$ کدام است؟

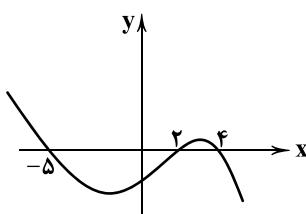
$$\frac{7}{2} \quad (۴)$$

$$-\frac{5}{4} \quad (۳)$$

$$\frac{5}{4} \quad (۲)$$

$$-\frac{11}{4} \quad (۱)$$

۱۳۹- شکل زیر، نمودار $y = f(x-2)$ است. دامنه $g(x) = \sqrt{xf(x)}$ شامل چند عدد صحیح است؟

$$8 \quad (۱)$$

$$9 \quad (۲)$$

$$10 \quad (۳)$$

$$11 \quad (۴)$$

۱۴۰- اگر جواب معادله $\frac{2x-5}{x} + \frac{2x-7}{x} = 9$ به صورت (a, b) باشد، $2a+b$ کدام است؟ ( ) نماد جزء صحیح است.

$$16 \quad (۴)$$

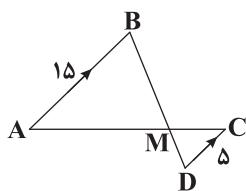
$$21/5 \quad (۳)$$

$$21 \quad (۲)$$

$$23/5 \quad (۱)$$

هندسه (۱)

-۱۴۱- در شکل زیر $CD \parallel AB$ و $AB = 15$ ، $CD = 5$ اگر $\frac{AM}{MD} = \frac{BM}{MC}$ باشد، حاصل کدام است؟

۲ (۱)

۴ (۴)

۱ (۳)

-۱۴۲- در مثلث قائم الزاویه‌ای نسبت اضلاع قائم ۲ به ۳ است اگر ارتفاع وارد بر وتر آن رسم شود، مساحت مثلث بزرگ‌تر چند برابر مساحت مثلث متوسط است؟

۹ (۴)

۱۱ (۳)

۹ (۲)

۶ (۱)

-۱۴۳- در مستطیل ABCD از رأس A عمودی بر قطر BD رسم می‌کنیم. امتداد آن ضلع DC را در نقطه F قطع می‌کند. اگر $AB = 3AD$ باشد، آن‌گاه DC چند برابر DF است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۴ (۱)

-۱۴۴- نقطه‌های M، P و T مطابق شکل زیر، روی پاره خط AB طوری قرار دارند که پاره خط AM واسطه هندسی بین AB و MP و پاره خط MP نیز واسطه هندسی بین AM و BT است. اگر $MP = 6$ و $BT = 3$ باشد، طول AB کدام است؟

۳۶ (۲)

۳۲ (۴)

۲۴ (۱)

۲۷ (۳)

-۱۴۵- اگر روی ساق‌های ذوزنقه ABCD با قاعده‌های a و b، نقاطه‌های E و F را چنان انتخاب کنیم که $\frac{AE}{AD} = \frac{BF}{BC} = k$ باشد، اندازه EF کدام است؟

ka + (1+k)b (۴)

kb + (1+k)a (۳)

ka + (1-k)b (۲)

kb + (1-k)a (۱)

آمار و احتمال

-۱۴۶- اگر $A = \{1, 2, \{1, 2\}, 3, \{2, 1\}\}$ باشد، چند زیرمجموعه سره A وجود دارد که حداقل شامل یکی از اعضای ۱ یا ۲ باشد؟

۱۱ (۴)

۱۲ (۳)

۲۷ (۲)

۲۸ (۱)

-۱۴۷- اگر $B = \{\emptyset\}$ و $A = \{\emptyset, \{\emptyset\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}, \{\{\emptyset\}, \emptyset\}\}$ چند تاست؟

۲ (۴)

۴ (۳)

۶ (۲)

۸ (۱)

-۱۴۸- اگر a، b ∈ A و تعداد زیرمجموعه‌های A از تعداد زیرمجموعه‌های سره A و شامل b، ۱۹۳ تا بیشتر باشد، تعداد زیرمجموعه‌های سره A ناتهی چند تاست؟

۵۱۰ (۴)

۲۵۴ (۳)

۶۲ (۲)

۳۰ (۱)

 $A \cap A = A$ (۴) $\emptyset \subseteq A$ (۳) $A \cap B \subseteq B$ (۲) $A \subseteq A \cup B$ (۱)

-۱۴۹- در اثبات درستی کدام گزاره از انتفای مقدم استفاده می‌گردد؟

۸ (۴)

۹ (۳)

۱۱ (۲)

۱۳ (۱)

-۱۵۰- اگر $A_n = \{m \in \mathbb{Z} \mid 2^m \leq n, |m| \leq 2n\}$ در این صورت $A_5 - A_4 = \bigcup_{x=1}^{2^5-1} A_x$ چند عضو دارد؟

۸ (۴)

۹ (۳)

۱۱ (۲)

۱۳ (۱)

-۱۵۱- اگر $B \subseteq A \wedge A \subseteq B$ و $B = \{1, 3, x+2y\}$ و $A = \{x-y, 2, 2x+z\}$ تفاصل حداقل مقدار $x+y+z$ کدام است؟

۴ (۴) صفر

۲ (۳)

۴ (۲)

۶ (۱)

-۱۵۲- چندتا از گزاره‌های زیر درست هستند؟

الف) $A - B \subseteq A$ ب) $B = C \Leftrightarrow A \cap B = A \cap C$

۴ (۱)

A ∪ B = A ∪ C ⇔ B = C (ب)

A ⊆ B ⇒ A ∪ C ⊆ B ∪ C (ت)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

-۱۵۳- اگر $A = \{a, b, \{a\}, \{a, b\}\}$ کدامیک از مجموعه‌های زیر یک افزار برای A است؟

{\{b\}, \{a\}, \{a, b\}} (۲)

{\{a\}, \{b\}, \{a\}, \{a, b\}} (۴)

{\{a\}, \{b\}, \{a, b\}} (۱)

{\{\}, \{a\}, \{b\}, \{a, b\}} (۳)

-۱۵۴- اگر $A = \{a, b, \{a\}, \{a, b\}, \{b\}, \{b, a\}, \{\}\}$ باشد، تعداد زیرمجموعه‌های مجموعه توانی $P(A)$ چند تاست؟

۲۶۴ (۴)

۶۴ (۳)

۲۱۲۸ (۲)

۱۲۸ (۱)

-۱۵۵- چندتا از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) $A \subseteq B \equiv \forall x; (x \in B \Rightarrow x \in A)$ (ب)ب) $A \not\subseteq B \equiv \exists x; (x \in A \wedge x \notin B)$

۱ (۱)

A ⊆ B ≡ ∀x; (x ∈ B' ⇒ x ∈ A) (ب)

A ⊈ B ≡ ∃x; (x ∈ A ∧ x ∈ B) (ت)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵۶- معادله مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x ها حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 2t^3 - 9t + 4$ می‌باشد. در ۳ ثانیه اول حرکت، چند ثانیه بودار مکان متحرک و سرعت آن در خلاف جهت محور x بوده است؟

(۴) $\frac{2}{7}$

(۳) $\frac{7}{2}$

(۲) $\frac{7}{4}$

(۱) $\frac{4}{7}$

۱۵۷- معادله مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x ها حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = 4t^3 - 12t + 8$ است. تندی متوسط این متحرک در ۳ ثانیه اول حرکتش، چند متر بر ثانیه بوده است؟

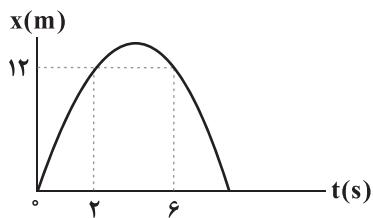
(۴) $\frac{7}{5}$

(۳) $\frac{7}{2}$

(۲) $\frac{6}{5}$

(۱) $\frac{6}{1}$

۱۵۸- نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور x ها حرکت می‌کند، به صورت سهمی زیر است. تندی متوسط این متحرک در ۶ ثانیه اول حرکتش چند متر بر ثانیه است؟

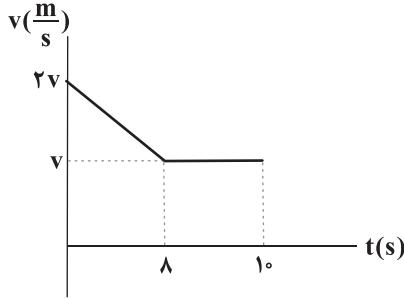
(۱) $\frac{14}{6}$

(۲) $\frac{3}{10}$

(۳) $\frac{10}{3}$

(۴) $\frac{6}{14}$

۱۵۹- نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر در ۱۰ ثانیه اول حرکت، این متحرک مسافت $42m$ را طی کرده باشد، در این ۱۰ ثانیه، شتاب متوسط متحرک در بازه زمانی که متحرک کندشونده حرکت کرده است، چند متر بر مجدور ثانیه است؟

(۱) $\frac{3}{8}$

(۲) $-\frac{3}{8}$

(۳) $\frac{8}{3}$

(۴) $-\frac{8}{3}$

۱۶۰- متحرکی با شتاب ثابت، در مسیری در حال حرکت است. اگر در یک بازه زمانی خاص مانند Δt ، تندی متوسط این متحرک از قدر مطلق سرعت متوسط آن در این بازه زمانی بیشتر باشد، چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

(الف) نوع حرکت متحرک الزاماً تندشونده است.

(ب) این متحرک ابتدا حرکت کندشونده داشته و سپس حرکت آن تندشونده بوده است.

(ج) الزاماً بودار شتاب این متحرک، در جهت مثبت محور است.

(د) مسافت طی شده توسط این متحرک بیشتر از اندازه جابه جایی آن است.

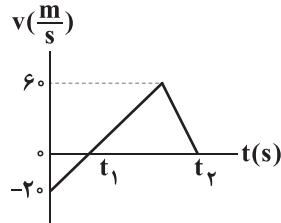
(۴) ۳

(۳) ۴

(۲) ۱

(۱) ۲

۱۶۱- نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. بزرگی سرعت متوسط این متحرک در مدت زمانی که متحرک در جهت محور x ها حرکت می‌کند، چند برابر بزرگی سرعت متوسط متحرک از لحظه شروع حرکت تا لحظه‌ای است که متحرک برای اولین بار تغییر جهت می‌دهد؟

(۱) ۳

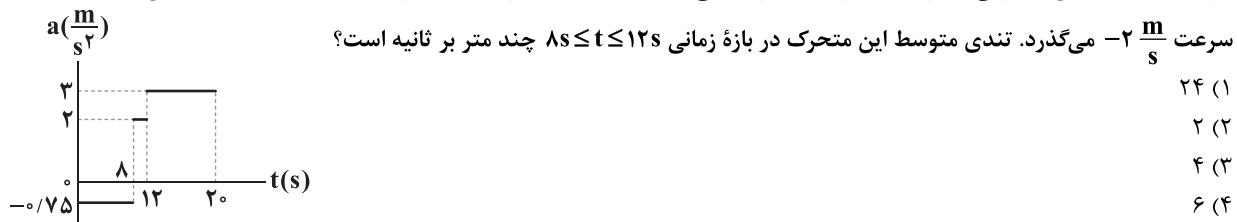
(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) ۴

۱۶۲- نمودار شتاب - زمان متحركی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. متحرك در لحظه $t = 0$ از مکان $x = -10\text{ m}$ با

۱۶۳- نمودار مکان - زمان متحركی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق سهیمی شکل زیر است. اگر مسافت طی شده توسط این متحرك در بازه زمانی $t = 12\text{ s}$ تا $t = 4\text{ s}$ برابر با 16 m باشد، اندازه سرعت متوسط متحرك در بازه زمانی که متحرك به صورت تندشونده به مسیرش ادامه می‌دهد تا به مبدأ مکان برسد، چند متر بر ثانیه است؟

۱۶۴- نمودار مکان - زمان دو متحرك A و B که بر روی محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. چند ثانیه بعد از شروع حرکت متحرکها برای دومین مرتبه فاصله دو متحرك به 6 m متر می‌رسد؟

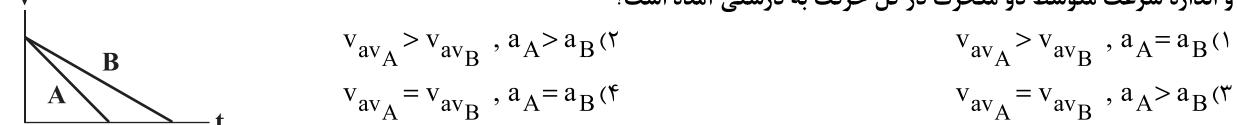
۱۶۵- متحركی از حال سکون و با شتاب ثابت بر روی خط راست شروع به حرکت می‌کند و مسیری را در مدت زمان 5 s طی می‌کند. این متحرك $\frac{16}{25}$ آخر این مسیر را در مدت چند ثانیه می‌پیماید؟

$$25/4 \quad 25/3 \quad 20 \quad 3/1 \quad 3/2$$

۱۶۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر، در مورد نمودار شکل مقابل صحیح است؟
 (الف) در بازه زمانی t_1 تا t_2 اندازه شتاب متحرك در حال افزایش است.
 (ب) در بازه زمانی t_2 تا t_3 متحرك در خلاف جهت محور x حرکت کرده است.
 (ج) در بازه زمانی t_3 تا t_4 متحرك ابتدا کندشونده و سپس تندشونده حرکت کرده است.
 (د) شتاب متوسط متحرك در بازه زمانی t_5 تا t_6 منفی است.
 (ه) متحرك در سه لحظه تغییر جهت داده است.

$$3/1 \quad 3/2 \quad 2/1 \quad 2/2 \quad 1/3$$

۱۶۷- نمودار سرعت - زمان دو متحرك A و B که بر روی محور x حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. در کدام گزینه مقایسه بین اندازه شتاب و اندازه سرعت متوسط دو متحرك در کل حرکت به درستی آمده است؟

۱۶۸- خودرویی با تندی ثابت $\frac{\text{km}}{\text{h}}$ ، بر مسیر مستقیمی در حال حرکت به سوی ساختمان بلندی است و هنگامی که به فاصله d از آن می‌رسد، بوق می‌زند.

$$1/4 \quad 760/3 \quad 670/3 \quad 7/4$$

اگر بازتاب صدای بوق از ساختمان بلند پس از 4 s تانیه به راننده خودرو برسد، d چند متر است؟ (تندی انتشار صوت در هوای 320 m/s فرض کنید.)

۱۶۹- موتورسیکلتی از حال سکون با شتاب ثابت $\frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ بر مسیر مستقیمی شروع به حرکت می‌کند. هم‌زمان از 400 m عقب‌تر، اتومبیلی با سرعت

$$1/10 \quad 378/5 \quad 278/5 \quad 287/5$$

ثبت $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ به دنبال موتورسیکلت حرکت می‌کند. حداقل فاصله اتومبیل از موتورسیکلت چند متر خواهد بود؟

$$287/5/4 \quad 287/5/3 \quad 278/5/2 \quad 378/5/1$$

۱۷۰- در یک حرکت با شتاب ثابت در مسیر مستقیم، اگر متحرک در ۲ ثانیه‌های متولی، مسافت‌های $16, 18, 20, \dots$ متری را طی کند، شتاب حرکت متحرک در SI برابر کدام گزینه است؟

(۴)

۰/۷۵ (۳)

۰/۵ (۲)

۰/۲۵ (۱)

۱۷۱- متحرکی با سرعت v در مسیر مستقیم در حال حرکت است، ناگهان ترمز می‌کند و پس از t ثانیه متوقف می‌شود. جابه‌جایی متحرک در ۲ ثانیه آخر حرکتش چند برابر جابه‌جایی آن در ۳ ثانیه آخر حرکتش است؟

۴/۹ (۴)

۹/۴ (۳)

۵/۳ (۲)

۳/۵ (۱)

۱۷۲- اتومبیلی با سرعت ثابت $20 \frac{m}{s}$ در جهت محور x در حال حرکت است و در لحظه‌ای که به فاصله 300 متری کامیونی می‌رسد، کامیون با

شتاب ثابت $1 \frac{m}{s^2}$ در جهت محور x شروع به حرکت می‌کند. کمترین فاصله بین این دو متحرک چند متر است؟

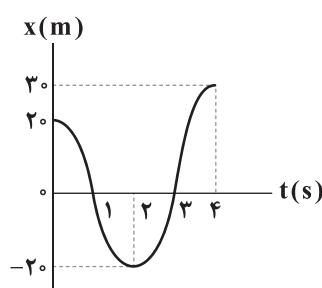
۲۰۰ (۴)

۱۵۰ (۳)

۱۰۰ (۲)

۵۰ (۱)

۱۷۳- نمودار مکان – زمان متحرکی که بر روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. مسافت طی شده توسط این متحرک در ۴ ثانیه اول حرکتش چند برابر اندازه جابه‌جایی این متحرک در ۳ ثانیه اول حرکتش است؟

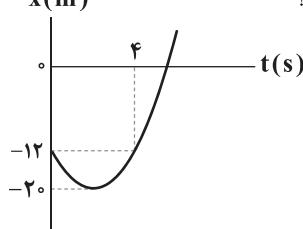
۴/۵ (۱)

۱/۵ (۲)

۳/۵ (۳)

۲/۵ (۴)

۱۷۴- نمودار مکان – زمان متحرکی که با شتاب ثابت بر روی محور x ها در حال حرکت است، مطابق شکل زیر است. سرعت اولیه این متحرک و همچنین سرعت آن در لحظه عبور از مبدأ مکان به ترتیب (از راست به چپ) چند متر بر ثانیه می‌باشد؟

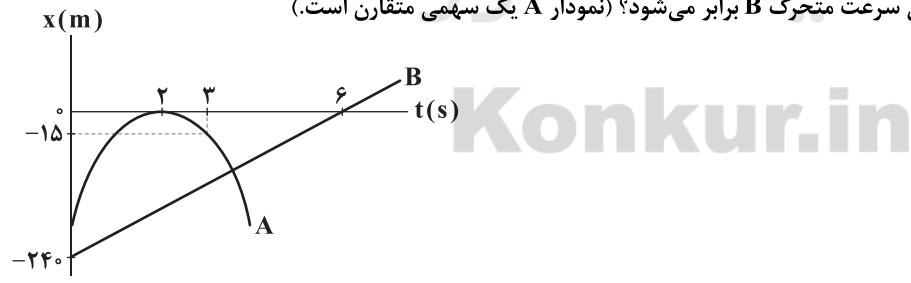
۲۷۵ , ۸ (۱)

۴۷۱ , -۸ (۲)

۵۷۲ , ۸ (۳)

۸۷۱ , -۸ (۴)

۱۷۵- نمودار مکان – زمان دو متحرک A و B که بر روی محور x ها حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. در چه مکانی برحسب متر برای دومین بار، بزرگی سرعت متحرک A با بزرگی سرعت متحرک B برابر می‌شود؟ (نمودار A یک سهمی متقارن است).

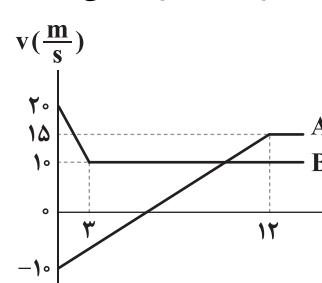
۷۵/۴ (۱)

۳۵/۷ (۲)

۸۰/۳ (۳)

۸۳/۳ (۴)

۱۷۶- نمودار سرعت – زمان دو متحرک A و B که روی یک خط راست در حال حرکت می‌باشند، مطابق شکل زیر است. در لحظه شروع حرکت، متحرک B به اندازه 55m جلوتر از متحرک A قرار دارد. متحرک A چند ثانیه پس از شروع حرکت هر دو متحرک، به متحرک B برابر می‌رسد؟

۳۰ (۱)

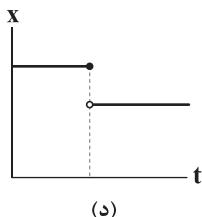
۴۴ (۲)

۳۲ (۳)

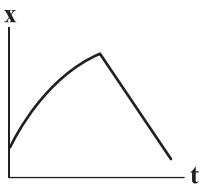
۱۸ (۴)

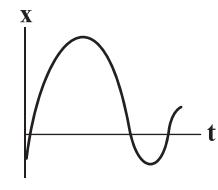
۱۷۷- چه تعداد از نمودارهای زیر، نشان‌دهنده نمودار مکان-زمان متحرکی است که روی خط راست حرکت می‌کند؟

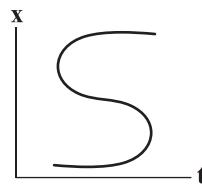
(د)

(ج)

(ب)

(الف)

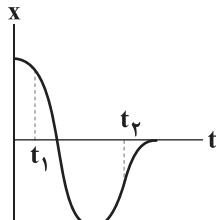
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۷۸- نمودار مکان-زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. در بازه زمانی t_1 تا t_2 ، بردار سرعت متوسط متحرک و بردار شتاب متوسط متحرک ..... محور x می‌باشد.

 t_1 t_2

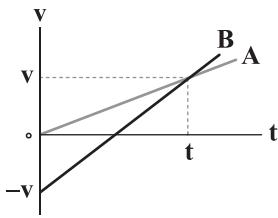
۱) در جهت - در جهت

۲) در خلاف جهت - در جهت

۳) در جهت - در خلاف جهت

۴) در خلاف جهت - در خلاف جهت

۱۷۹- نمودار سرعت-زمان دو متحرک A و B که بر روی محور x ها حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است. در کدام گزینه مقایسه بین بزرگی سرعت‌های متوسط و بزرگی تندی‌های متوسط این دو متحرک در بازه زمانی صفر تا t درست است؟

$s_{av_A} > s_{av_B}$, $|v_{av_A}| = |v_{av_B}|$ (۱)

$s_{av_A} = s_{av_B}$, $|v_{av_A}| > |v_{av_B}|$ (۲)

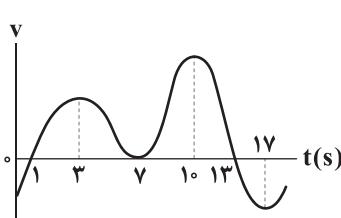
$s_{av_A} = s_{av_B}$, $|v_{av_A}| = |v_{av_B}|$ (۳)

$s_{av_A} < s_{av_B}$, $|v_{av_A}| > |v_{av_B}|$ (۴)

۱۸۰- نمودار سرعت-زمان متحرکی که بر روی محور x در حال حرکت است، مطابق شکل مقابل است.

این متحرک در بازه زمانی $t=17s$ تا $t=17s$ ..... بار تغییر جهت داده است و به مدت .....

ثانیه در جهت مثبت محور x حرکت کرده است. (به ترتیب از راست به چپ)

۱۰ - ۴ - ۲
۸ - ۳ - ۴۱۶ - ۱ - ۳
۱۲ - ۲ - ۳

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (فیزیک ۱)، شماره ۱۸۱ تا ۱۹۰ و زوج درس ۲ (فیزیک ۲)، شماره ۱۹۱ تا ۲۰۰، فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

فیزیک (۱) (سوالات ۱۸۱ تا ۱۹۰)

۱۸۱- جرم جسمی را 50 درصد کاهش و تندی آن را 20 درصد افزایش می‌دهیم. انرژی جنبشی جسم چند درصد و چگونه تغییر می‌کند؟

۱) 40 - کاهش
۲) 28 - افزایش
۳) 28 - کاهش
۴) 40 - افزایش

۱۸۲- به جسمی به جرم $4kg$ ، دو نیروی $\bar{F}_1 = 2\bar{i} - 4\bar{j}$ و $\bar{F}_2 = 2\bar{i} + 2\bar{j}$ به صورت همزمان وارد می‌شوند و جسم روی محور افقی به اندازه 20 متر جایه‌جا می‌شود. اندازه کار انجام‌شده بر روی جسم توسط نیروی $\bar{F}$ چند برابر کار انجام‌شده روی جسم توسط نیروی $\bar{F}$ است؟

۳ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۰ (۵) (۱)

۱۸۳- به جسمی به جرم $2kg$ که روی سطح افقی قرار دارد، نیروی افقی $\bar{F} = 20N$ وارد می‌شود و جسم با تندی ثابت $\frac{m}{s}$ روی خط راست شروع به حرکت می‌کند. پس از 4 ثانیه نیروی جلوبرنده $\bar{F}$ قطع می‌شود و جسم شروع به ایستادن می‌کند. کار نیروی اصطکاک بر روی این جسم از لحظه $t=0$ تا لحظه ایستادن جسم چند ژول است؟

-۳۱۰ (۴)
-۴۴۰ (۳)
-۳۳۶ (۲)
-۳۰۴ (۱)

۱۸۴- جسمی به جرم $2kg$ از ارتفاع $19/9$ متری سطح یک تشك رها می‌شود و پس از برخورد به تشك، 10 سانتی‌متر در آن فرو می‌رود. بزرگی متوسط نیرویی که تشك به جسم وارد می‌کند، چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$ و مقاومت هوای ناجیز فرض شود.)

۳۰۰۰ (۴)
۳۰۰ (۳)
۴۰۰۰ (۲)
۴۰ (۱)

۱۸۵- خودرویی از حال سکون شروع به حرکت می‌کند و پس از طی مسافت d ، تندی آن به 7 m/s می‌رسد. اگر در این حالت نیرویی به بزرگی F به جسم وارد شده باشد، چند F به نیرو اضافه کنیم تا در ادامه طی مسافت d ، تندی خودرو از 7 m/s به 37 m/s برسد؟ (از اصطکاک بین خودرو و سطح صرف نظر کنید).

۶) ۴   ۷) ۳   ۹) ۲   ۱۰) ۱

۱۸۶- در شکل زیر، جسم از حال سکون روی سطح افقی شروع به حرکت می‌کند و پس از طی مسافت d تندی آن به 7 m/s می‌رسد. اگر کاری که نیروی $\vec{F}_1$ بر روی جسم در این جا به جایی انجام می‌دهد، برابر با $+24\text{ J}$ باشد، 7 m متر بر ثانیه است؟

$$\vec{F}_2 = \frac{F}{2} \leftarrow \boxed{m = 2\text{ kg}} \rightarrow \vec{F}_1 = F$$

$$\vec{f}_k = \frac{F}{3} \leftarrow \boxed{\text{سطح}}$$

۲) ۱   ۳) ۲   ۴) ۳   ۵) ۴

۱۸۷- در شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg از نقطه A با تندی $\frac{m}{s}$ پرتاب می‌شود و در نقطه C می‌ایستد. اگر اندازه نیروی اصطکاک در طی مسیر، ثابت و $\overline{AB} = 2\overline{BC}$ باشد، تندی جسم در نقطه B چند متر بر ثانیه است؟

$$\frac{m}{s}$$

$$A \quad B \quad C$$

$8\sqrt{3}/2$ $\frac{8\sqrt{3}}{3}$ $2\sqrt{2}/4$ $8\sqrt{2}/3$

۱۸۸- گلوله‌ای به جرم 2 kg از بالای ساختمانی به ارتفاع H با سرعت $\frac{m}{s}$ به سمت بالا پرتاب می‌شود و تا ارتفاع 50 m متری سطح زمین بالا می‌رود. تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی جسم از لحظه پرتاب تا لحظه رسیدن به سطح زمین چند ژول است؟ ($g = 10\text{ m/s}^2$ و از مقاومت هوا صرف نظر کنید).

-۶۰۰   +۶۰۰   +۱۰۰۰   -۱۰۰۰

۱۸۹- در شکل زیر، گلوله‌ای از نقطه A رها شده و 30° متر روی سطح شیبدار طی می‌کند. سپس وارد یک مسیر دایره‌ای می‌شود و کمانی با زاویه θ را روی دایره طی می‌کند و متوقف می‌شود، θ چند درجه است؟ (شعاع دایره 10 m و اصطکاک بین گلوله و کلیه سطوح ناجیز است).

۱۹۰- نمودار سرعت-زمان جسمی مطابق شکل زیر است. اندازه کار کل انجام شده بر روی جسم در بازه زمانی $t = 5\text{ s}$ تا $t = 2\text{ s}$ چند برابر اندازه کار کل انجام شده بر روی جسم در بازه زمانی $t = 7\text{ s}$ تا $t = 4\text{ s}$ است؟

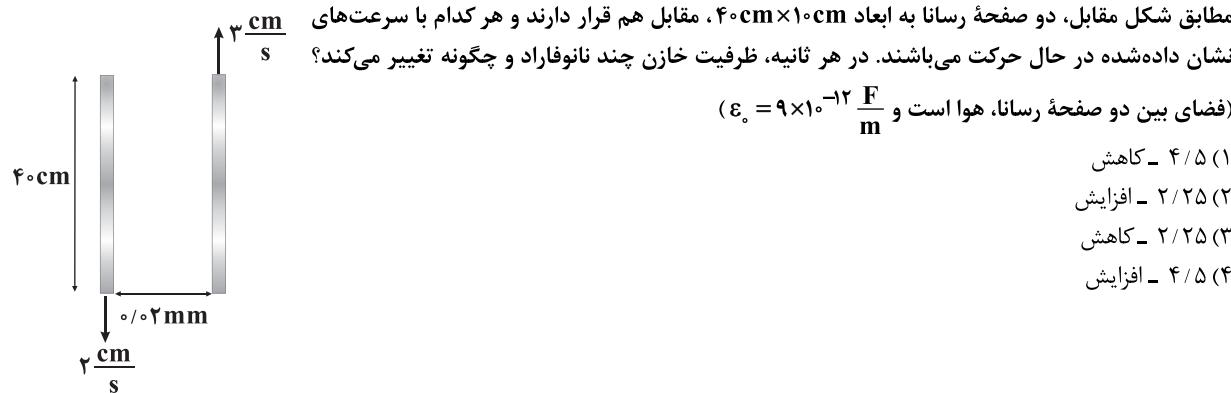

۲ زوج درس

فیزیک (۲) (سوالات ۱۹۱ تا ۲۰۰)

۱۹۱- مطابق شکل مقابل، دو صفحه رسانا به ابعاد $40\text{ cm} \times 10\text{ cm}$ ، مقابل هم قرار دارند و هر کدام با سرعت‌های نشان داده شده در حال حرکت می‌باشند. در هر ثانیه، ظرفیت خازن چند نانوفاراد و چگونه تغییر می‌کند؟

(فضای بین دو صفحه رسانا، $h = 1\text{ mm}$)

۱۹۲- خازن تختی که حجم فضای بین دو صفحه آن خالی و برابر با 4 cm^3 است را به اختلاف پتانسیل الکتریکی معینی متصل می‌کنیم. اگر میدان الکتریکی یکنواختی به بزرگی $\frac{MN}{C}$ درون آن وجود داشته باشد، انرژی ذخیره شده در این خازن چند میکروژول است؟

$$(\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{F}{m})$$

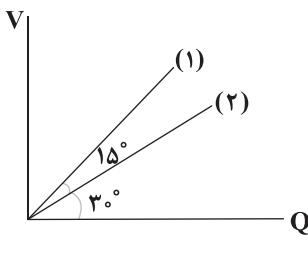
۴۵۰ (۴)

۹۰ (۳)

۱۸۰ (۲)

۹۰۰ (۱)

۱۹۳- نمودار اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سر خازن بر حسب بار الکتریکی ذخیره شده در آن برای دو خازن تخت (۱) و (۲)، مطابق شکل زیر است. اگر دو خازن را به اختلاف پتانسیل های الکتریکی برابر متصل کنیم، انرژی ذخیره شده در خازن (۲) چند برابر انرژی ذخیره شده در خازن (۱) است؟

 $\sqrt{3}$ (۱) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۲)

۳ (۳)

 $\frac{1}{3}$ (۴)

۱۹۴- مطابق شکل زیر، ذرهای به جرم 100 g و بار الکتریکی $C = 2\mu\text{F}$ ، درون خازن تختی به ظرفیت $4\mu\text{F}$ به صورت افقی پرتاب می‌شود. اگر این

ذره از مسیر خود منحرف نشود، انرژی ذخیره شده در این خازن چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۰/۰۲ (۱)

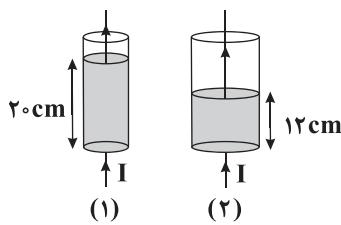
۲۰۰ (۲)

۴۰۰ (۳)

۰/۰۴ (۴)

۱۹۵- مقداری جیوه در یک لوله آزمایش (شکل (۱)) قرار دارد و مقاومت الکتریکی جیوه، R است. اگر همان مقدار جیوه را در لوله دیگری برشیم (شکل (۲)), ارتفاع جیوه از 20 cm به 12 cm کاهش می‌یابد و مقاومت الکتریکی آن' R' می‌شود. نسبت $\frac{R'}{R}$ برابر کدام گزینه است؟

(دمای جیوه را ثابت در نظر بگیرید.)

 $\frac{25}{9}$ (۱) $\frac{9}{25}$ (۲) $\frac{81}{25}$ (۳) $\frac{25}{81}$ (۴)

۱۹۶- یک خازن تخت به ظرفیت $12\mu\text{F}$ را به وسیله یک باتری، باردار می‌کنیم تا انرژی الکتریکی $J = 486\text{ J}$ در آن ذخیره شود. اگر دو صفحه خازن را به وسیله سیمی به هم وصل کنیم، در مدت زمان 54 ms بار ذخیره شده در آن تخلیه می‌شود. شدت جریان متوسط عبوری از سیم چند میلیآمپر است؟

۱ (۴) ۰/۵ (۳) ۴ (۲) ۲ (۱)

۱۹۷- از یک لامپ رشته‌ای که به برق شهری با ولتاژ ثابت 220 V وصل است، در دمای $C = 20^\circ\text{C}$ $40/7\text{ A}$ می‌گذرد. پس از گذشت 10 دقیقه از

روشن شدن لامپ، دمای آن به 220°C می‌رسد. جریان عبوری از لامپ در این حالت چند آمپر است؟ ($\alpha = 0/0005 \frac{1}{K}$)

۳۵/۲ (۴) ۳۶/۴ (۳) ۳۷ (۲) ۴۹ (۱)

۱۹۸- از سیمی به مقاومت R_1 هنگامی که به اختلاف پتانسیل الکتریکی V وصل است، جریان $A = 36\text{ A}$ و از سیمی به مقاومت R_2 هنگامی که به اختلاف پتانسیل الکتریکی $2V$ وصل است، جریان 48 A عبور می‌کند. اگر سیمی به مقاومت $R_2 + R_1$ را به اختلاف پتانسیل الکتریکی $3V$ وصل کنیم، چه جریانی بر حسب آمپر از آن عبور می‌کند؟

۴۲/۴ (۴) ۴۳/۲ (۳) ۴۳/۲ (۲) ۳۸/۹ (۱)

۱۹۹- یک سیم مسی به اختلاف پتانسیل الکتریکی ثابتی وصل است و جریان $48A$ از آن عبور می‌کند. آن را چنان تحت کشش قرار می‌دهیم که طول آن 4 برابر شود، جریان عبوری از آن چند آمپر تغییر می‌کند؟ (دمای سیم را ثابت در نظر بگیرید).

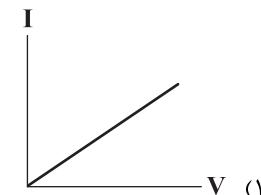
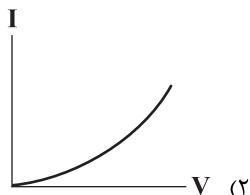
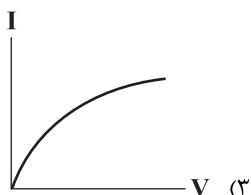
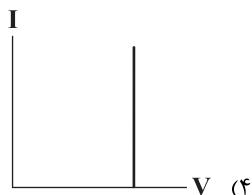
۴۵)

۳

۱۲)

۳۶(۲)

۲۰۰- کدام گزینه نمودار $I-V$ برای یک سیم از جنس ژرمانیم با ضرب دمای مقاومت ویژه قابل توجه را نشان می‌دهد؟

۲۰۱- در ساختار یک صابون مایع که فاقد عنصر فلزی است، 33 اتم هیدروژن وجود دارد. اگر در این صابون یک پیوند دوگانه کربن-کربن وجود داشته باشد و سایر پیوندهای کربن-کربن از نوع یگانه باشد، جرم مولی اسید چرب سازنده صابون چند گرم است؟ ($C=12, H=1, O=16: g.mol^{-1}$)

۲۴۲(۴)

۲۸۲(۳)

۲۵۴(۲)

۲۷۰(۱)

۲۰۲- کدام عبارت‌ها درست‌اند؟

(آ) اوره همانند اتیلن گلیکول با تشکیل پیوند هیدروژنی در آب حل می‌شود.

(ب) اتیلن گلیکول به هر نسبتی در آب حل می‌شود و نمی‌توان محلول سیرشده‌ای از آن در آب تهیه کرد.

(پ) مخلوط حاصل از اتیلن گلیکول و آب، نور را نمی‌تواند عبور دهد.

(ت) شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی مولکول اوره در مقایسه با مولکول اتیلن گلیکول بیشتر است.

(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۲۰۳- یک مول از هر کدام از چهار ترکیب لیتیم اکسید، باریم اکسید، دی‌نیتروژن پنتاکسید و گوگرد تری‌اکسید را در چهار ظرف جداگانه در مقدار یکسانی آب حل می‌کنیم تا واکنش انجام شود. چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با آن‌ها درست است؟

- شمار آبیون تولید شده در ظرف حاوی لیتیم اکسید برابر با ظرف حاوی باریم اکسید است.

- رسانایی الکتریکی محلول حاوی لیتیم اکسید بیشتر از محلول حاوی باریم اکسید است.

- مقدار هیدرونیوم تولید شده در ظرف حاوی دی‌نیتروژن پنتاکسید بیشتر از ظرف حاوی گوگرد تری‌اکسید است.

- گوگرد تری‌اکسید در مقایسه با سه ترکیب دیگر، نقطه جوش پایین‌تر دارد.

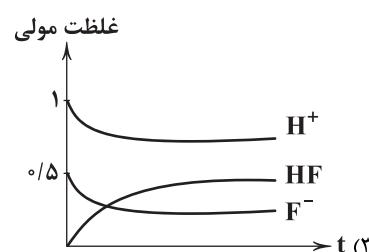
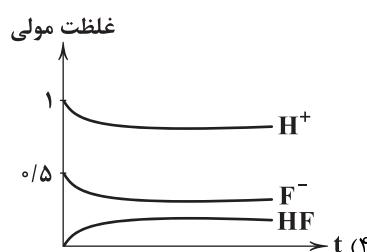
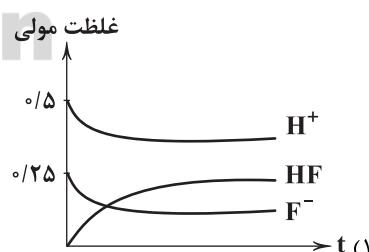
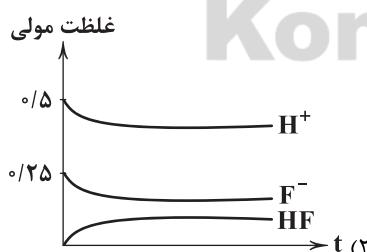
(۴)

(۳)

(۲)

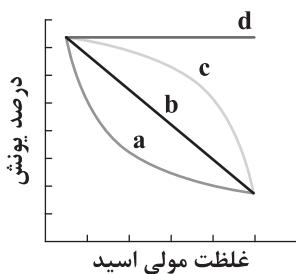
(۱)

۲۰۴- دو دسی لیتر محلول هیدروکلریک اسید مولار را با دو دسی لیتر محلول نیم مولار سدیم فلورید مخلوط می‌کنیم تا تعادل $HF(aq) \rightleftharpoons H^+(aq) + F^-(aq)$ برقرار شود. کدام نمودار به تقریب تغییر غلظت گونه‌ها را در این سامانه به درستی نشان می‌دهد؟

۲۰۵ - کدام یک از نمودارهای زیر را می‌توان به یونش نیتروواسید در یک دمای معین نسبت داد؟

- a (۱)
- b (۲)
- c (۳)
- d (۴)

۲۰۶ - مقداری اسید ضعیف HA را وارد نمونه‌ای آب مقطر کرده و حجم محلول را با افزودن آب مقطر اضافی به $4/5$ لیتر می‌رسانیم. اگر مجموع شمار یون‌های تولید شده برابر $1/0/8$ مول و درجه یونش اسید برابر $4/0$ باشد، ثابت یونش اسید HA کدام است؟

- (۱) $1/0/6$
- (۲) $0/0/8$
- (۳) $0/1/2$
- (۴) $1/1/8$

۲۰۷ - برای تهیه 4 لیتر محلول نیتریک اسید که غلظت یون هیدرونیوم در آن برابر 2×10^{-3} مول بر لیتر است، به چند گرم دی‌نیتروژن پنتوکسید

$$(N=14, O=16: g \cdot mol^{-1})$$

- (۱) $0/0/3$
- (۲) $0/5/3/3$
- (۳) $1/0/6/6$
- (۴) $0/6/0$

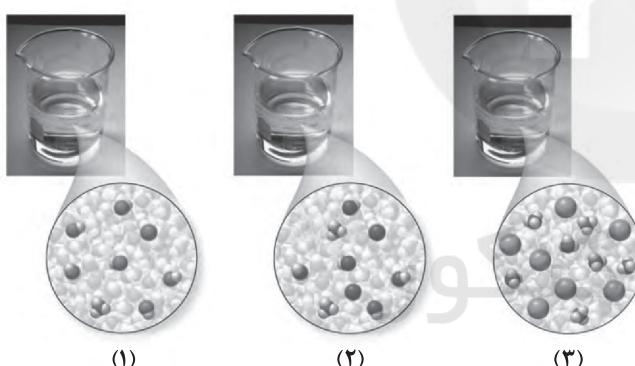
۲۰۸ - با توجه به شکل‌های زیر که نمای ذره‌ای سه محلول اسیدی را در دما و غلظت یکسان نشان می‌دهد، چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• اگر ثابت یونش محلول (۱) برابر $4/9 \times 10^{-1}$ باشد، ثابت یونش محلول (۳) می‌تواند $1/8 \times 10^{-5}$ باشد.

• محلول‌های (۲) و (۳) می‌توانند اسیدهای موجود در باران اسیدی باشند.

• اگر محلول (۱) هیدروسیانیک اسید باشد، محلول (۲) می‌تواند استیک اسید باشد.

• رسانایی الکتریکی هر کدام از این محلول‌ها بیشتر از محلول آبی ضدیغ است.

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)

۲۰۹ - غلظت مولی اسیدهای ضعیف HA و HX به ترتیب برابر $4/0$ و $0/0$ مولار است. غلظت یون X^- به تقریب چند برابر غلظت یون A^- است؟

(درصد یونش هر کدام از اسیدها کمتر از یک درصد است.)

$$(K_a(HA) = 0/36 K_a(HX))$$

- (۱) $0/3/0$
- (۲) $3/3/3$
- (۳) $0/8/3$
- (۴) $1/2/4$

۲۱۰ - چه تعداد از موارد زیر جزو نارسایی‌های نظریه آرنیوس در ارتباط با اسیدها و بازها محسوب می‌شود؟

• مطابق این نظریه، اسیدها و بازها محدود به برخی از ترکیب‌های یونی می‌شوند.

• این نظریه فقط ماده‌هایی را به عنوان اسید و باز در نظر می‌گیرد که در آب حل شوند.

• مطابق این نظریه، اسیدها و بازها باید در ساختار خود به ترتیب H و OH داشته باشند.

• با توجه به این نظریه نمی‌توان در مورد میزان اسیدی بودن و بازی بودن محلول‌ها اظهارنظر کرد.

- (۱) $1/1/1$
- (۲) $2/2/2$
- (۳) $3/3/3$
- (۴) $4/4/4$

۲۱۱ - غلظت اولیه اسید ضعیف HA برابر $1/8$ مولار و تفاوت غلظت تعادلی اسید با یون هیدرونیوم حاصل از یونش آن برابر $0/1/2$ مولار است.

ثابت یونش اسید HA کدام است؟

- (۱) 6×10^{-3}
- (۲) 9×10^{-4}
- (۳) $1/35 \times 10^{-3}$
- (۴) 5×10^{-3}

۲۱۲- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) رسانایی الکتریکی فلز مس و نافلز گرافیت به وسیله الکترون‌ها انجام می‌شود و به همین دلیل به آن‌ها رسانای الکترونی می‌گویند.

(۲) محلول حاصل از انحلال برخی مواد قطبی در آب، محلول غیرالکترولیت است.

(۳) ممکن است رسانایی الکتریکی یک اسید ضعیف، بیشتر از رسانایی الکتریکی یک اسید قوی باشد.

(۴) به اسیدی که هر مول آن در آب تنها می‌تواند یک یون هیدرونیوم تولید کند، اسید تک پروتون‌دار می‌گویند.

۲۱۳- چه تعداد از عبارت‌های پیشنهاد شده در ارتباط با واکنش مواد ناشدۀ زیر درست است؟

• این واکنش نمونه‌ای از کاربرد یک پاک‌کننده خورنده برای بازکردن مجاري مسدود شده در برخی وسائل صنعتی است.

• فراورده‌های این واکنش در مقایسه با واکنش دهنده‌های آن، پایدارتر بوده و سطح انرژی پایین‌تری دارند.

• تولید گاز هیدروژن در این واکنش قادر نفوذ پذیری بالای آن، موجب افزایش قدرت پاک‌کنندگی می‌شود.

• اگر بدانیم X یک ترکیب یونی شامل سدیم، آلومینیم و هیدروکسید باشد، نسبت مجموع ضرایب واکنش دهنده‌ها به مجموع ضرایب فراورده‌ها برابر ۲ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۱۴- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

• ثابت یونش یک اسید، نسبت حاصل ضرب غلظت تعادلی یون‌های موجود در محلول را به غلظت اولیه آن اسید نشان می‌دهد.

• ثابت یونش یک اسید، بیانی از میزان سرعت فرایند یونش آن اسید تا رسیدن به تعادل است.

• ثابت یونش یک اسید به دما وابسته بوده و مستقل از غلظت اولیه اسید است.

• با تغییر درجه یونش یک اسید در دمای ثابت، می‌توان ثابت یونش اسید را افزایش یا کاهش داد.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۱۵- کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) در بخش آب‌گریز صابون، گشتاور دوقطبی به تقریب برابر با صفر است.

(۲) از واکنش $\text{C}_{57}\text{H}_{10}\text{O}_4$ با هیدروکسید دومین فلز قلیایی، یک شوینده جامد به دست می‌آید.

(۳) هر چه یک اسید به میزان بیشتری در آب حل شود، قدرت اسیدی آن بیشتر است.

(۴) جوهرنمک و سفیدکننده‌ها برخلاف پاک‌کننده‌های غیرصابونی با آلینده‌ها واکنش می‌دهند.

توجه: داوطلب گرامی، لطفاً از بین سوالات زوج درس ۱ (شیمی ۱)، شماره ۲۱۶ تا ۲۲۵ و زوج درس ۲ (شیمی ۲)، شماره ۲۲۶ تا ۲۳۵ فقط یک سری را به انتخاب خود پاسخ دهید.

زوج درس ۱

شیمی (۱) (سوالات ۲۱۶ تا ۲۲۵)

۲۱۶- هر واحد فرمولی از ترکیب عنصر X_3 با عنصرهای ..... و ..... به ترتیب دارای ..... و ..... یون است.

(۱) گوگرد - کلر - پنج - سه (۲) نیتروژن - برم - دو - چهار (۳) نیتروژن - برم - پنج - چهار (۴) گوگرد - کلر - دو - چهار

۲۱۷- اگر در ترکیب یونی ..... ، آبیون و کاتیون به ترتیب دارای آرایش الکترونی گازهای نئون و آرگون باشند، تفاوت عدد اتمی M و X برابر ..... خواهد بود.

۱۲, MX_3 (۴)۵, M_2X (۳)۹, MX_2 (۲)۱۰, MX (۱)

۲۱۸- عنصر A در دوره پنجم و گروه سیزدهم جدول و عنصر X در دوره ششم و گروه هشتم جدول جای دارد. تفاوت عدد اتمی A و X کدام است؟

۱۳ (۴)

۳۷ (۳)

۲۷ (۲)

۲۳ (۱)

۲۱۹- اگر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌های اتم عنصر M^{89} برابر ۱۱ باشد، چه تعداد از مطالب زیر در مورد آن نادرست است؟

(آ) شمار یون‌های سازنده اکسید M در مقایسه با کلرید M بیشتر است.

(ب) مجموع اعداد کوانسومی اصلی و فرعی بیش از نیمی از الکترون‌های اتم M برابر ۵ است.

(پ) بین عنصر M و عنصر A که آرایش الکترونی کاتیون A^{2+} آن به زیرلایه $^2\text{S}^{58}$ ختم می‌شود، ۱۱ عنصر دیگر در جدول وجود دارد.

(ت) در برمید عنصر M ، هر دو یون به آرایش الکترونی یک گاز نجیب رسیده‌اند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۲۰- با در نظر گرفتن دوره چهارم جدول، کدام گزینه شامل عناصرهای بیشتری است؟

- (۱) عنصرهایی که زیرلایه ۳d اتم آنها به طور کامل از الکترون پر شده است.
- (۲) عنصرهایی که آرایش الکترونی اتم آنها به زیرلایه دو الکترونی ختم می‌شود.
- (۳) عنصرهایی که اتم آنها در اداری حداقل ۵ الکترون طرفیتی است.
- (۴) عنصرهایی که آرایش الکترونی اتم آنها به زیرلایهای با $n + \ell = 5$ ختم می‌شود.

۲۲۱- فرمول مولکولی اکسید عنصر XO_2 به صورت $\ddot{X}\cdot\ddot{O}\cdot\ddot{O}$ است. چه تعداد از آرایش‌های الکترون - نقطه‌ای زیر را می‌توان به عنصر X نسبت داد؟

(d) $\cdot\ddot{X}\cdot$	(c) $\ddot{\cdot}X\cdot\ddot{\cdot}$	(b) $\ddot{\cdot}X\cdot\ddot{\cdot}$	(a) $\ddot{\cdot}X\cdot$
۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

۲۲۲- کدام یک از مطالب زیر نادرست است؟

- (۱) اگر فشار هوا در ارتفاع ۳ کیلومتری از سطح زمین، $7atm / ۰$ باشد، در ارتفاع ۶ کیلومتری از زمین بیشتر از $4atm / ۰$ است.

- (۲) دما در انتهای لایه تروپوسفر در حدود $55^{\circ}C$ است.

- (۳) در فرایند تنفس های مایع، گاز آرگون، زودتر از گاز اکسیژن جدا می‌شود.

- (۴) گیاهان، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف جانداران ذره‌بینی در خاک تثبیت می‌کنند.

۲۲۳- در بین 5° عنصری که با عدد اتمی ۲۷ شروع و به عدد اتمی ۷۶ ختم می‌شود، چه تعداد از عناصرها جزو بلوک d جدول هستند؟

۲۴ (۴)	۳۰ (۳)	۲۰ (۲)	۱۴ (۱)

۲۲۴- کدام مطلب زیر در ارتباط با گاز هلیم نادرست است؟

- (آ) فراوانی آن در هوای پاک و خشک لایه تروپوسفر، کمتر از نئون و بیشتر از کربنیتون است.

- (ب) نقطه جوش آن در حدود ۴ کلوین است.

- (پ) منابع زمینی هلیم از هواکره سرشار ترند اما برای تولید هلیم در مقیاس صنعتی مناسب نیستند.

- (ت) هلیم موجود در گاز طبیعی سوزانده شده و سپس وارد هواکره می‌شود.

۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

۲۲۵- چه تعداد از عبارت‌های زیر در ارتباط با شکل زیر درست است؟

- این شکل برهم کنش هواکره با سنگ‌کره را نشان می‌دهد.

- درصد حجمی گازهای A و D در هوای پاک و خشک تروپوسفر به صورت $A > D > X$ است.

- میانگین درصد حجمی E در لایه تروپوسفر بیشتر از درصد حجمی X است.

- در فرایند تنفس های مایع، قبل از این‌که هوای مایع تهیه شود، نخست E و سپس X جدا می‌شود.

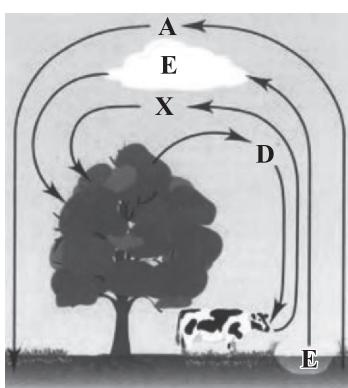
۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

سایت Konkur.in

زوج درس ۲

شیمی (۲) (سوالات ۲۲۶ تا ۲۳۵)

۲۲۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟

- سهم نفت خامی که به عنوان سوخت در وسائل نقلیه استفاده می‌شود، بیشتر از مقداری است که برای تأمین گرما و انرژی الکتریکی به کار می‌رود.
- بخش عمده هیدروکربن‌های موجود در نفت خام را آلکان‌ها تشکیل می‌دهند.
- کمتر از یک دهم نفت خام مصرفی در دنیا برای تولید الیاف و پارچه، رنگ، پلاستیک، مواد منفجره و ... به کار می‌رود.
- هر متر مکعب نفت خام معادل تقریبی $6/3$ بشکه نفت خام است.

۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

۲۲۷- هر مول از هیدروکربن A برای سوختن کامل به n مول اکسیژن نیاز دارد و هر مولکول از این هیدروکربن، دارای $2n$ جفت الکترون پیوندی است. چه تعداد از هیدروکربن‌های زیر می‌توانند جای هیدروکربن A باشند؟

- نفتالن   • اتیلن   • بوتین   • نونان

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۲۲۸- برای هیدروکربنی با فرمول مولکولی C_8H_{18} چند ساختار مختلف می‌توان در نظر گرفت که دارای چهار گروه — CH_3 باشد؟

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) ۱

۲۲۹- کدامیک از مطالب زیر در ارتباط با نفت سفید نادرست است؟

۱) درصد نفت سفید موجود در نفت سبک کشورهای عربی، بیشتر از نفت سنگین ایران است.

۲) نفت سفید شامل آلکان‌هایی با ۱۰ تا ۱۵ اتم کربن است.

۳) در نفت سنگین کشورهای عربی برخلاف نفت برنت دریای شمال، درصد نفت سفید کمتر از گازوئیل، نفت کوره و بنزین و خوارک پتروشیمی است.

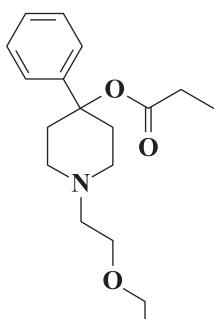
۴) سوخت هوابیما که از پالایش نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه‌ها تولید می‌شود به طور عمده از نفت سفید تهیه می‌شود.

۲۳۰- نقطه ذوب کدامیک از ترکیب‌های آلی زیر، بالاتر از سه ترکیب دیگر است؟ $(C=12, H=1, Br=8: g/mol^{-1})$

۱) ۲-دی‌برمو‌اتان   ۲) نفتالن   ۳) دکان   ۴) ۱-هگزن

۱) ۲-دی‌برمو‌اتان

۲۳۱- اگر $5/5$ مول از ترکیب با ساختار زیر به طور کامل بسوزد، تفاوت جرم کربن دی‌اکسید و بخار آب تولید شده آن چند گرم است؟ $(C=12, H=1, O=16: g/mol^{-1})$

۲۴۷/۵ (۱)

۲۷۴/۵ (۲)

۲۹۲/۵ (۳)

۲۲۹/۵ (۴)

۲۳۲- مخلوطی شامل ۱-پنتن و پروپین به جرم $5g$ را با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش می‌دهیم. اگر تمام مواد موجود در پایان واکنش، هیدروکربن‌های سیرشده باشند و مجموع جرم آن‌ها $5.2g$ باشد، شمار مول‌های ۱-پنتن چند برابر شمار مول‌های پروپین بوده است؟

$(C=12, H=1: g/mol^{-1})$

۱) $\frac{1}{4}$ ۲) $\frac{1}{3}$ ۳) $\frac{1}{2}$ ۴) $\frac{1}{1}$

۲۳۳- اگر هیدروکربن‌های بنزن و نفتالن از یک ضلع به یکدیگر متصل شوند، ترکیب آروماتیکی به نام انتراسن به وجود می‌آید. فرمول مولکولی انتراسن کدام است؟

$C_{16}H_{12}$ (۱) $C_{16}H_{14}$ (۲) $C_{14}H_{10}$ (۳) $C_{14}H_{12}$ (۴)

۲۳۴- انرژی گرمایی جسم A بیشتر از انرژی گرمایی جسم B است. در این صورت چه تعداد از نتیجه‌گیری‌های زیر درست است؟

• شمار ذره‌های جسم A بیشتر از شمار ذره‌های جسم B است.

• در صورت تماس، گرما از جسم A به جسم B منتقل می‌شود.

• میانگین انرژی جنبشی ذره‌های سازنده A بیشتر از میانگین انرژی جنبشی ذره‌های سازنده B است.

• جرم جسم A بیشتر از جرم جسم B است.

• مجموع انرژی‌های جنبشی و پتانسیل ذره‌های سازنده A بیشتر از مجموع انرژی‌های جنبشی و پتانسیل ذره‌های سازنده B است.

۱) ۴   ۲) ۳   ۳) ۲   ۴) صفر

۲۳۵- ظرفیت گرمایی ویژه یک آلکن برابر $C^{-1} \cdot g^{-1} / 2J$ و ظرفیت گرمایی یک مول از آن برابر $C^{-1} \cdot J^{-1} / 84$ است. اگر نمونه‌ای از این آلکن

با مقدار کافی برم واکنش دهد چند درصد بر جرم آن افزوده می‌شود؟ $(Br=8, C=12, H=1: g/mol^{-1})$

۱) ۱۹۰/۵ (۴)   ۲) ۹۵/۲ (۳)   ۳) ۱۶۳/۲ (۲)   ۴) ۸۱/۶ (۱)

آزمون‌های سراسری کاج

گوینده درس در این خاک کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۹

جمعه ۱۴۰۰/۰۸/۰۷

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم ریاضی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۳۵ دقیقه	تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم ریاضی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال		شماره سوال	مدت پاسخگویی
		از	تا		
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی	۲۶	۵۰	۲۵	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۵۱	۷۵	۲۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۷۶	۱۰۰	۲۵	۲۰ دقیقه
۵	حسابان ۲	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۸۵ دقیقه
	ریاضیات گستته	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	
	هندسه ۳	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
	ریاضی ۱	۵	۱۳۱	۱۳۵	
	حسابان ۱	۵	۱۳۶	۱۴۰	
	هندسه ۱	۵	۱۴۱	۱۴۵	
	آمار و احتمال	۱۰	۱۴۶	۱۵۵	
۶	فیزیک ۳	۲۵	۱۵۶	۱۸۰	۴۵ دقیقه
	فیزیک ۱	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
	فیزیک ۲	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	شیمی ۳	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۲۵ دقیقه
	شیمی ۱	۱۰	۲۱۶	۲۲۵	
	شیمی ۲	۱۰	۲۲۶	۲۳۵	

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا	امیرنجات شجاعی	فارسی
شاھو مرادیان - سید مهدی میرفتحی پریسا فیلو	بهروز حیدربکی	زبان عربی
بهاره سلیمی - عطیه خادمی	مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی
مهدیه حسامی - مریم پارسائیان	امید یعقوبی فرد - مهدیه حسامی	زبان انگلیسی
علیرضا فضائلی - محدثه کارگرفرد ندا فرهنگی - مینا نظری	سیروس نصیری علیرضا بنکدار جهرمی	حسابان (۱)
	سیروس نصیری	حسابان (۲)
	مفید ابراهیم‌پور	هندسه (۳)
	محمد رضاسیاح	ریاضی (۱)
	خشایار خاکی	گستره / هندسه (۱)
	علی ایمانی	آمار و احتمال
حسین زین العابدین زاده سارا دانایی کجانی مروارید شاه‌حسینی	ارسان رحمانی امیر رضا خوینی‌ها رسول مدرسه دولت جواد شریفی	فیزیک
ایمان زارعی - میلاد عزیزی رضیه قربانی - عرفان بابایی	پویا الفتی	شیمی

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعه‌تی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: سانا زلاحی - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهرا رجبی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدالی

طرح شکل: ربابه الطافی - آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - فرزانه فتاحی - فرزانه رجبی

امور چاپ: علی مزرعه‌تی

forum.konkur.in

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نیش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

به نام خدا

حقوق دانشآموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نماییم:

- ۱- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌برگ درج شده باشد.
- ۲- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- ۳- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- ۴- سوالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیکترین سوالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تایپی باشد.
- ۵- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- ۶- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- ۷- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحويل شما گردد:
  - مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir
  - مراجعه به نمایندگی.
- ۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:
  - برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
  - تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
  - بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

در گاج، بهترین صدا،

صدای دانشآموز است.

فارسی

۹

۲ واج آرایی: تکرار صامت «ر»

تنافض: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) استعاره: جان‌بخشی به خورشید، ریحان و ابر

تناسب: باران و ابر

(۳) حسن تعلیل: دلیل بارش باران، شرم ابر از فراوانی گریه شاعر است.

کنایه: کلاه بر زمین زدن، ورق از ... شستن، عرق کردن

(۴) تشبيه: رخ به خورشید، خط به ریحان، چشم به ابر

اغراق: اغراق در زیبایی یار و برتر دانستن او از خورشید و ریحان، فراوانی گریستان

۱۵ حسن تعلیل: — / ایهام: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ایهام: دور از رخ یاران: ۱- در نبودن و هجران یاران ۲- از رخ یاران دور باشد. /

تکرار: یاران

(۳) ایهام تناسب: آهو: ۱- غزال (معنی درست) ۲- عیب و نقض (معنی

نادرست / متناسب با عیب) / استعاره: بتان استعاره از زیبارویان

(۴) واج آرایی: تکرار صامت «ب» (۸ بار) / ایهام تناسب: باز ۱- دوباره (معنی

درست) ۲- پرندۀ شکاری (معنی نادرست / متناسب با بیبل)

۱۱ بررسی آرایه‌ها:

حسن آمیزی (بیت «ب»): لباس تاخ

حسن تعلیل (بیت «د»): شاعر علت تشكیل مشک در بدن آهو را شرم از دیدن زیبایی معشوق می‌داند.

تلمیح (بیت «ه»): اشاره به داستان زندگی حضرت سلیمان (ع) و رویده شدن انگشت ایشان به دست دیو.

جناس تام (بیت «ج»): که (مصراع اول): حرف اضافه / (مصراع دوم): چه کسی؟

کنایه (بیت «الف»): خشک مغز کنایه از ندادان، احمق (کسی که توانایی دریافت افکار جدید را ندارد). / سیه کاسه کنایه از بخیل و پست / حاتمی کردن کنایه از بخشنده‌گی کردن

۱۲ پرده: مسنند

ماهی: نهاد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پر، حلقه: مسنند

(۳) حریم (حریم وصل را در پرده: در پرده حریم وصل)، آب: مضافق‌الیه

(۴) قسمت، جمعیت: متمم

۱۳ خواست (خاست)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «عزل» با «ازل» و «نصب» با «نسب» مشابه‌اند نه هم‌آوا.

(۲) «محمل» با «مهمل» و «فراق» با «فراغ» مشابه‌اند نه هم‌آوا.

(۳) «رغم» و «رقم» مشابه‌اند نه هم‌آوا.

۱ معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۱) کاینه: موجود

(۲) بتان: سرانگشت، انگشت

(۳) اکراه: ناخوشایند بودن، ناخوشایند داشتن امری

۲ معادلهای معنایی واژگان گزینه (۳):

آوازخوانی: غنا

ماجرای: حدیث

بالیده: باسق

فرا رسیدن: قدوم

بررسی واژگان غیرمرتب در سایر گزینه‌ها:

(۱) شیفتیه - برتر

(۴) گامها

۳ معنی درست واژه‌ها:

دیزم (درهم): مسکوک نقره که در گذشته، به عنوان پول رواج داشته و ارزش آن

کسری از دینار بوده است. (دینار: واحد پول؛ سکه طلا که در گذشته رواج داشته است.)

نبات: گیاه، رُستنی (بنات: دختران)

چبات: مسلط، یکی از صفات خداوند تعالی است.

مکاشفت: کشف کردن و آشکار ساختن، در اصطلاح عرفانی، پی بردن به حقایق

است. (مراقبت: در اصطلاح عرفانی، کمال توجه بندۀ به حق و یقین بر این‌که خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوتست؛ نگاه داشتن دل از توجه به غیرحق)

اعراض: روی‌گردان از کسی یا چیزی، روی‌گردانی

منکر: رشت، ناپسند

۴ املای درست واژه:

بحر: دریا (بهر: برای)

۵ املای درست واژه:

۶ نقض: شکستن، شکستن عهد و پیمان (لغز: خوب و شیرین)

۷ املای درست واژه‌ها:

فروگذاردن: رها کردن، کوتاهی کردن

لئیم: بخیل، فرومایه، پست

فراف: دوری، هجران

۸ بیت گزینه در گزینه‌ها:

(۱) رشتۀ جان، من چراغم، عشق آتش است، من روغنم: (۴ مورد)

(۲) باغ حسن، باغ عمر: (۲ مورد)

(۳) هواداران ذرمسان گردند: (۱ مورد)

(۴) بند هجران، یوسف جان: (۲ مورد)

۲۲ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ناپایداری قدرت دنیوی و اقبال

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) پاکبازی عاشقانه
- (۲) ستایش کرم و فضل
- (۳) گله از بدسرشتی مردمان

۲۳ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): تحمل رنج، لازمه رسیدن به مقصد است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) فراوانی عاشقان / جان‌فشنای عاشقانه
- (۲) رنج عاشقی و طلب توجه از معشوق
- (۴) نکوهش غفلت

۲۴ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ترجیح سیرت بر صورت / ارزشمندی سیرت

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) از کوزه همان برون تراود که در اوست.
- (۲) دعوت به بردباری

(۳) تغییر مثبت و بهبود خلقتان در اثر حاکم شدن ممدوح

۲۵ ۳ مفهوم گزینه (۳): ضرورت صبوری و شکیابی پیر طریقت در برابر سالکان

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: صبر، کلید کامیابی است.

سایت Konkur.in

۲۰ ۲ هرزو خرامیم؛ مضافقالیه - مگرم ... به پیش نظر؛ پیش نظرم؛ مضافقالیه

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) هر نفس از جدایی ات (مضافقالیه) می‌رسدم (متّم) عقوبتو
- (۳) آسمان خواهدم (مفهول) از خاک درت (مضافقالیه) دور افکند
- (۴) بر دل مرا (مضافقالیه برای دل) غبار علایق نشسته بود / روی عرق فشان توام (مفهول) کرد پاکباز

۲۱ ۲ بروزی سایر گزینه‌ها:

- (۱) وحشی [با تو هستم] چه دهی شرح به ما حرف غم خویش
- (۳) به دو چشم او [سوگند می‌خورم] که جانم بشود اگر نیاید
- (۴) شکر خدا [می‌گوییم] که باز شد دیده بخت روشنم

۲۲ ۳ کاروانی؛ مضافقالیه (کاروانی را ... دل: دل کاروانی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) تا به آن بیگانه پرور آشنايی (مفهول) یافتم
- (۲) استواری (مفهول) طمع از عمر سبک‌سیر مدار
- (۴) تا چند پاسبانی (مفهول) عیب نهان کنم؟

۲۳ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): روزی‌رسانی خداوند علی‌رغم گناهکار بودن انسان‌ها / عدم قطع روزی در اثر گناه بنده

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) روزی‌رسانی خداوند
- (۲) طلب همشینی با حق‌شناسان
- (۴) روزی‌رسانی خداوند و دعوت به مناعت طبع

۲۴ ۳ مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): کمال‌بخشی عشق

به عاشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) تأثیر دعا و تضرع سحرگاهی
- (۲) ارزش‌بخشی همنشینی با اهل معنی و عارفان حقیقی
- (۴) رشد و شکوفایی اهل فضل در غربت

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): فساد حاکمان و اهل قدرت

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.
- (۲) صبوری بر جور خامان
- (۴) بی‌اختیاری عاشقانه

۲۶ ۳ مفهوم گزینه (۳): هر کسی ظرفیت درک راز عشق را ندارد.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: هر کسی محروم راز عشق نیست.

۲۷ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): درویش‌نوازی و تعادل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) دعوت به معنویت و پرهیز از غفلت
- (۲) رنج گرفتاری
- (۴) دعوت به تواضع

٤٣ ترجمه کلمات مهم: ظَنْ: گمان کردن / أَخْضُرُوهُ: او را حاضر کردند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) گمان می‌کردن (← گمان کردن؛ ظَنْ «ماضی ساده است»، تا محاکمه‌اش کنند ← برای محاکمه؛ للمحاكمة» جار و مجرور است).
- (۲) «به این‌که» اضافی است، شکسته باشد (← شکانده است)
- (۳) گمان مردم این بود (← مردم گمان کردن)، او حاضر شد (← او را حاضر کردند؛ هه «مفقول است»).

٤٤ ترجمه کلمات مهم: لَا تَعْلَمَيْنِ: نمی‌دانی / خَمْسَيْنِ: پنجاه

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «همان‌نا» اضافی است، پنج (← پنجاه)
- (۲) ندانسته‌ای (← نمی‌دانی؛ لَا تَعْلَمَيْنِ مضارع است)، «خودش» اضافی است.
- (۳) نمی‌دانستی (← نمی‌دانی)، «وزنش» اضافی است.

٤٥ بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مسافران (← همراهان)، گرفتند (← قرار دادند)
- (۲) هم‌چون مردگانی هستند که (← مردگان هستند)، که زمان مرگ (← پس هرگاه بمیرند)
- (۴) یک سال (← سالانه، هر سال)

٤٦ اولاً «إِنْ» کل جمله را تأکید می‌کند و ابتدای ترجمه می‌آید، ثانیاً «الْمُحْسِنِينَ»: نیکوکاران، اسم فاعل است نه مصدر.

٤٧ اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) لا يَتَرُكُ (← لا یترک؛ «رها نمی‌کند» مضارع منفی است)، إِنْسَانًا (← الإنسان؛ «إنسان» معرفه است).

(۲) لَمْ يَتَرُكْ (← لا یترک)

(۳) إِنْسَانًا (← الإنسان)

■ متن زیر را با دقّت بخوان، سپس متناسب با آن به سؤال‌های زیر پاسخ بده (۴۱ – ۴۶):

می‌گویند که سخن مانند تیر است، زمانی که از دهان خارج شد، به عقب باز نمی‌گردد، از این‌رو بسیار تأکید شده که مراقب زبانمان باشیم تا با آن فردی (شخصی) را زخمی نکنیم، چون ممکن است که جسم بهمود یابد زمانی که زخمی شود اما اثر سخن بد، تا مدتی طولانی، فرد را همراهی می‌کند. علاوه‌بر آن، گوینده باید بداند که مخاطبان و شنوندگان چه کسانی هستند و کلمه‌ای را که بالاتر از اندازهٔ خردگشان هست، نگوید. این شیوه به او کمک می‌کند که در تأثیرش بر آن‌ها موفق شود بدون این‌که پوچ و بیهوده تلاش کند.

٤٨ سؤال معنای «سُدَّیٰ»: پوچ و بیهوده را خواسته است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) آن‌چه که بیهوده است و فایده‌ای ندارد.
- (۲) آن‌چه در آن سختی و آسانی هست.
- (۳) آن‌چه استوار و محکم است.
- (۴) آن‌چه در آن افراط و تفریط هست.

■ مناسب ترین گزینه را در جواب برای ترجمه یا تعریف مشخص کن (۳۵ – ۲۶):

٤٩ ترجمه کلمات مهم: الْرِّيَاح: بادها / سَحَابَةً: ابری / بِسْطَةً: می‌گستراند

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

- (۱) بادهایی (← بادها؛ «الریاح» معروف است)، برمی‌انگیزد (← برمی‌انگیزند؛ تُشیر» به «الریاح» برمی‌گردد)، می‌گستراند (← می‌گستراند؛ «بیسط» به «الله» برمی‌گردد).

(۳) خدایی که (← خداوند همان کسی است که)، باد (← بادها، «الریاح» جمع است)، برمی‌انگیزد (← برمی‌انگیزند)، آسمان‌ها (← آسمان؛ «السماء» مفرد است). (۴) برانگیخت (← می‌فرستد)، حرکت دادند (← برمی‌انگیزند)، گستراند (← می‌گستراند؛ «بیسط» مضارع است).

٤٥ ترجمه کلمات مهم: تَفْكِرٌ سَاعِةً: ساعتی اندیشیدن / سَعْيَنِ

سنّة: هفتاد سال

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

- (۱) خوب (← بهتر؛ «خیر» این جا «اسم تفضیل» است)، برابر اضافی است.

(۲) «حتّی» اضافی است، هفت (← هفتاد)

(۴) تفکر کن (← تفکر کردن؛ تفکر مصدر است).

٤٧ ترجمه کلمات مهم: تَقْيِيمُوا وَجْهَهُكُمْ لِلَّدِينِ: به دین روی

آورید / حُنَفَاءِ: یکتاپرستانه / لا تکونوا: نباشید

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

- (۱) صورت‌هایتان را رو به دین نمایید (← به دین روی آورید)، «حُنَفَاءِ» در جای نادرستی ترجمه شده، «شویید» اضافی است.

(۲) «حُنَفَاءِ» حال است نه صفت، نشوید (← نباشید)

- (۴) دینتان را یکتاپرستانه به جا آورده (← به دین، یکتاپرستانه روی آورده)، نشوید (← نباشید)

٤٩ ترجمه کلمات مهم: أَكْثَرُ النَّاسِ: اکثر (بیشتر) مردم / مع آن:

با این‌که / ذو فضل: دارای بخشش

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

- (۲) اما (← با این‌که)، بخشش می‌کند (← دارای بخشش است)

(۳) مردمان زیادی (← بیشتر مردم)، ولی (← با این‌که)

(۴) تعداد زیادی از مردم (← بیشتر مردم)، «فضل» ترجمه دقیقی نیست!

٤٠ ترجمه کلمات مهم: يَبْيَّنُ لَنَا: برای ما آشکار می‌نماید /

بنتهی‌ی‌الی: به ..... ختم می‌شود

اشتباهات بارز گزینه‌ها:

- (۱) عدم ترجمه «كَأَنْ»، با (← و)، تبیین می‌کرد (← تبیین می‌کند؛ «يَبْيَّنُ» مضارع است).

- (۳) بیانگر است (← برای ما آشکار می‌کند)، سعادتمان (← سعادت)، منجر می‌شود (← ختم می‌شود)

- (۴) «بین» ترجمه نشده است، مشخص کرده (← آشکار می‌کند)، منجر می‌گردد (← ختم می‌شود)

٢ ٤٦ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) چون «الفائز» مذکور است، صفت‌ش هم باید به صورت مذکور بباید: «الفائز **الثاني**:
برنده (نفر) دوم»

۳ و ۴) با توجه به عبارت، عدد ترتیبی می‌خواهیم.

۱ ۴۷ میان اعداد ۱۱ تا ۱۹، «و» نمی‌آید. ← خمسه عشر

٢ ٤٨ بررسی گزینه‌ها:

۱) «تعرّفون» از باب «تفعل» است و دو حرف زائد دارد.

۲) «استسلام» از باب «استفعال» است و سه حرف زائد دارد و «شاهدوا» از باب «معاملة» است و یک حرف زائد دارد.

۳) «استمعن» از باب «افتعال» است و دو حرف زائد دارد.

۴) «تنقطع» از باب «انفعال» است و دو حرف زائد دارد.

۱ ۴۹ ۱) «اندفعوا» (حرکت فتحه روی عین الفعل) ماضی است. گزینه می‌تواند

به دو شکل تصحیح شود: الف) «أَنْتُمْ أَنْدَعْفُوا: شما رهسپار بشوید» ← فعل امر

ب) «هم أندفعوا: آن‌ها رهسپار شدند» ← فعل ماضی

نکته: «أَنْتُمْ أَنْدَعْفُتُم» در حالت ماضی این فعل هم صحیح است.

۲ ۵۰ ترجمه عبارت سؤال: «من درباره وقوع باران شک دارم، پس

باید بگوییم ..... «

یکی از کاربردهای «لعل»: شاید، امید است که، بیان شک و تردید است.

Konkur.in

٣ ٣٧ ترجمه عبارت سؤال: «گوینده باید بداند که مخاطبان و

شنوندگان چه کسانی هستند.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱) «چرا می‌گویید آن‌چه را که به آن عمل نمی‌کنید.»

۲) زبان را به نرمی سخن عادت بد.

۳) با مردم به اداره خرد هایشان حرف بزن.

۴) چه بسا سخنی که همانند شمشیر است.

٢ ٣٨ [گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه عبارت سؤال: «چرا باید هنگام سخن گفتن مراقب زبانمان باشیم!؟

ترجمه گزینه‌ها:

۱) زیرا جبران اشتباهات زبان تقریباً غیرممکن است.

۲) زیرا گاهی بسیار تلاش می‌کنیم و به تنجیمهای نمی‌رسیم.

۳) زیرا اثر زخم زبان به سادگی بهبود نمی‌یابد.

۴) زیرا در این حالت دل‌های شنوندگان را خزمی می‌کنیم.

٢ ٣٩ کدام موضوع در متن نیامده است؟

ترجمه گزینه‌ها:

۱) آداب سخن گفتن نزد گوینده!

۲) ویزگی‌های شنوندۀ خوب!

۳) ویزگی‌های گوینده موفق!

۴) توجه به حال شنوندۀ هنگام سخن گفتن!

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۰ و ۴۱):

٤ ٤٠ «الفرد» مفعول است.

٢ ٤١ «المتكلّم» اسم فاعل از باب «تفعل» یعنی از فعل «تکلم» است.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ – ۴۲):

١ ٤٢ «التَّدِينُ» مصدر باب «تفعل» است. ← **التَّدِينُ**

٢ ٤٣ مفرد «الأكتاف»، کلمة «الكتيف»: شانه، کتف است.

٤ ٤٤ بررسی گزینه‌ها:

۱) «الأسماك : ماهی‌ها» (السمك) و «أنواع: انواع» (نوع) هر دو جمع مکسرند.

۲) «أمتار» (متر) جمع مکسر است.

۳) «موجودات: موجودات» (موجود) و «الحشرات: حشرات» (الحشرة) هر دو جمع سالم‌اند.

۴) «مسؤولون» (مسؤول) جمع سالم و «البقاء: قطعه‌های زمین» (البقاء) جمع مکسر است.

٢ ٤٥ کدام گزینه از نشانه‌های مؤمن نیست؟!

ترجمه گزینه‌ها:

۱) پارسایی در خلوت!

۲) آرزو هنگام عصبانیت! («الحلم: بدبازی» صحیح است).

۳) راستگویی هنگام ترس!

۴) صدقه در کمی و نداری!

۴ نیاز دائمی موجودات به خداوند چنین است که جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود. از این‌رو مولوی زبان حال موجودات را که به پیشگاه الهی عرض نیاز می‌کند، این‌گونه بیان می‌کند: «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست ما که باشیم ای تو ما را جانِ جان / تاکه ما باشیم با تو در میان»

۵۷ **۴** بیت «ما همه شیران ولی شیر علم...» با اشاره به نیاز دائمی موجودات به خداوند با آیه شریفه «یا اَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ...» ارتباط دارد.

۵۸ **۴** رسول خدا (ص) از همان آغاز رسالت خود، از مشرکان می‌خواست با گفتن جمله «لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» دست از شرک و بتپرستی بردارند و به خدای یگانه ایمان آورند، و با گفتن این عبارت تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسالت شناخته می‌شود و ... بنابراین جمله «لَا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ» فقط یک شعار نیست بلکه التزام و پابیندی به آن همه زندگی فرد مسلمان را در رابطه با خدا، خویشن، خانواده، اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌دهد.

۵۹ **۴** از رسول خدا (ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟

فرمود: «آنکه فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند». و آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...» اشاره به ویژگی مؤمنان دارد.

۶۰ **۳** با توجه به آیه شریفه «مَنْ آكَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَأَخْوَفُ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرَبُونَ» پیامد و بازتاب اعتقاد به خدا و آخرت و انجام عمل صالح، این است که ترس و غمی ندارند. و با توجه به آیه شریفه «وَ قَالُوا مَا هِي إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمُوتُ وَ حَيَّيٌ وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذِلِّكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْلَمُونَ» خداوند در جواب کافران می‌فرماید: البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.»

۶۱ **۴** در دیدگاه الهی نسبت به مرگ یا همان معتقدان به معاد، زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذرا بوده و زندگی حقیقی در جهان دیگر آغاز می‌شود، آن‌گونه که پیامبر (ص) می‌فرماید: «النَّاسِ نِيَامٌ فَإِذَا ماتُوا، انتَهُوا؛ مَرْدُمٌ [در این دنیا] در خوابند، هنگامی که بمیرند، بیدار می‌شوند.»

۶۲ **۱** نهراسیدن از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد، و فدایکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت بروند. پیامبر اکرم (ص) درباره مرگ می‌فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.»

۶۳ **۲** یکی از آثار اعتقاد به معاد این است که پنجه‌امید و روشنایی به روی انسان باز می‌شود و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد و هم‌چنین انسان معتقد می‌داند که اگر در مسیر تلاش خود، ظلمی به او بیشود و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند قطعاً در جهان دیگری خداوند آن‌ها را به سرای اعمالشان خواهد رساند و این موضوع در عبارت قرآنی «وَ لَا هُمْ يَحْرَبُونَ» برای آنان غم و اندوهی نیست» تجلی دارد.

عامل نهراسیدن از مرگ یعنی عبارت قرآنی «فَلَأَخْوَفُ عَلَيْهِمْ» پس بر آنان ترسی وجود ندارد» سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد.

۱ ۷۰ این جهان ظرفیت جزا و پاداش کامل انسان‌ها را ندارد به عنوان نمونه، چگونه می‌توان پاداش بسیاری از اعمال مانند شهادت در راه خدا را در این دنیا داد؟ و یا چگونه می‌توان در این جهان کسی را که به هزاران نفر ستم روا داشته یا صدها نفر را قتل عام کرده است، کیفر داد؟، اگر جهان دیگری نباشد که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خداوند ابراد وارد می‌شود، لذا عدالت الهی لازم است و این موضوع در آیه شریفه: «أَمْ تَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ تَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفَجَارِ» آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟ آیا متقین را مانند نایاکان و بدکاران قرار خواهیم داد؟ تبیین شده است.

۱ ۷۱ در آیات ۷۸ و ۷۹ سوره پس می‌خوانیم: «برای ما مثلی زد در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کنند؟ بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی دانست» این آیه اشاره به امکان معاد و آفرینش نخستین انسان دارد.
در آیه ۹ سوره فاطر می‌خوانیم: «خداست که بادها را می‌فرستد تا ابر را برانگیزند، سپس آن ابر را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی پخشیدیم، زنده شدن قیامت نیز همین‌گونه است»
دقت کنیم که انتهای آیات را خود یاد بگیریم.

۲ ۷۲ پیامبران الهی، مرگ را گذرگاهی (معیری) به سوی حیات برتر در جهان آخرت می‌دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی سرلوحة دعوت خود قرار داده‌اند.

۲ ۷۳ آیه شریفه «أَخْسِبْتُمْ أَمْمًا خَلَقْنَاكُمْ عَبَّةً وَ أَنْجَمْ إِلَيْنا لَا تُرْجَعُونَ» آیا گمان کرداید که شما را بیهوده آفریدیم و شما به سوی ما بازگردانده نمی‌شوید؟ درباره ضرورت معاد لازمه حکمت الهی است و تأکید می‌کند که این جهان بیهوده آفریده نشده است و اگر خداوند تمایلات و گرایش‌هایی را در درون انسان به ویعه گذاشته، امکانات پاسخ‌گویی به آن را در عالم تکوین قرار داده است و وجود استعدادها و سرمایه‌های مختلفی که خداوند در وجود انسان قرار داده است نشان دهنده هدفداری و یادآور صفت حکمت الهی است.

۲ ۷۴ استدلال‌های قرآن درباره معاد عبارتند از: ۱- آفرینش نخستین انسان- ۲- بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان- ۳- نظام مرگ و زندگی در طبیعت (درست بودن بخش اول همه گزینه‌ها)

در برخی از آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر و مجدد نیز او را زنده کند.

۳ ۷۵ بعد از آیات سوم و چهارم سوره قیامت در آیه پنجم می‌خوانیم: «(انسان در وجود معاد شک ندارد) بلکه [علت انکارش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند».

۲ ۶۵ عبارت قرآنی «وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِ الْخَيْرُونَ؛ وَ سَرَّايِ آخرت زندگی حقیقی است» مؤید این موضوع است که این دنیا تنها بخش کوچکی از زندگی انسان است و زندگی حقیقی و واقعی وابدی پس از این دنیا آغاز می‌شود.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

۱) عالم بزرخ

۲) غروبی درخشنان‌تر برای روح انسان

۳) این دنیا سرایی است که انسان می‌تواند زندگی حقیقی داشته باشد، نادرست است، زیرا زندگی در آخرت است نه بزرخ و مرگ طلوعی درخشنان برای روح انسان است نه غروبی و در این دنیا زندگی حقیقی نیست بلکه در آخرت زندگی حقیقی است.

۳ ۶۶ قرآن کریم بر کمال ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می‌کند و می‌فرماید: «وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَ لَعِبٌ ... : این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست». بعضی از کسانی که منکر معاد هستند نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون برانند لذا همین زندگی چند روزه نیز برایشان بی‌ارزش می‌شود، در نتیجه به یاں و نالمیدی دچار می‌شوند ... و آیه شریفه «وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةً الدُّنْيَا تَمُوتُ وَ تَحْيىٰ وَ مَا يُهِلِّكُ إِلَّا الدَّهْرُ» [کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی می‌نیست، همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند ... »، به این مطلب اشاره دارد.

۲ ۶۷ انسان موحد که معتقد به آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ» می‌باشد، می‌داند که خداوند او و تلاش‌هایش را می‌بیند و نیز اطمینان دارد که اگر در مسیر کمک به دیگران، علمی به او بشد و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آن‌ها را به سزا اعمالشان خواهد رساند، چنین انسانی دارای ارزی فوق العاده و همتی خستگی ناپذیر است و از کار خود لذت می‌برد، او با تلاش و توان بسیار در انجام کارهای نیک و خدمت به خلق خدا می‌کوشد و می‌داند که هر چه بیشتر در این راه گام بردارد، آخرت او زیباتر خواهد بود و عدالت خداوندی همیشه وجود دارد همان‌طور که قرآن می‌فرماید: «أَمْ تَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ» آیا ما آن‌ها را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند با مفسدان در زمین یکسان قرار خواهیم داد؟

۲ ۶۸ آیه شریفه سؤال اشاره به پیدایش (آفرینش) نخستین انسان از دلایل عقلی امکان معاد دارد، در برخی آیات قرآن، خداوند توجه منکران معاد را به پیدایش نخستین انسان جلب می‌کند و توانایی خود در آفرینش آن را تذکر می‌دهد. در این آیات بیان می‌شود که همان‌گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

۳ ۶۹ در بیان نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان، قرآن برای این‌که قدرت خدا را به صورت محسوس‌تری نشان دهد ماجراهایی را نقل می‌کند که در آن‌ها به اراده خداوند مردگانی زنده شده‌اند، از آن جمله می‌توان به ماجراهی غریر نبی (ع) اشاره کرد که خداوند جان وی را گرفت و بعد از گذشت صد سال دوباره او را زنده کرد ... و اینک بین که خداوند چگونه اعضا پوسیده و متلاشی شده‌ای را دوباره جمع آوری و زنده می‌کند، غریر (ع) به چشم خود زنده شدن الاغ را دید و گفت: می‌دانم که خدا بر هر کاری توانست

۸۳ ۲ تشعشع در آن ناحیه حداقل ۱۰۰ برابر بیشتر از حالت طبیعی است و به اندازه کافی نیرومند است که هر نوعی از موجود زنده را بکشد.

- (۱) طبیعی؛ ذاتی
- (۲) قوی، نیرومند
- (۳) منظم؛ مرتب
- (۴) رایج؛ مشترک

۸۴ ۲ مشکل کلیدی در غربال‌گری بیماری شبکیه دیابتی، شناسایی

آن دسته از بیماران مبتلا به بیماری شبکیه تهدیدکننده بینایی است که ممکن است نیاز به درمان پیشگیرانه داشته باشند.

- (۱) جشن گرفتن
- (۲) شناسایی کردن
- (۳) تأسیس کردن
- (۴) تقسیم کردن

۸۵ ۲ همه ما دلیل خوبی داریم که با آرامش به مدرسه‌ای فکر کنیم

- که تحصیلات عالی را برای فرزندانمان فراهم کرده است.
- (۱) به ندرت
  - (۲) با آرامش
  - (۳) به آرامی
  - (۴) ناگهان

۸۶ ۲ هدف از این تورها تشویق یک احساس هویت در بین

۵۰۰۰۰۰ کارمند شرکت بود تا درباره این که چه کسی هستند بیشتر بدانند.

- (۱) شوخ‌طبعی
- (۲) هویت
- (۳) قدردانی
- (۴) تعلق

۸۷ ۱ در [سال] ۱۹۵۳، طوفانی عظیم منجر به سیل در سرتاسر

استان زلاند در هلند شد [و] ۱۸۰۰ نفر را غرق کرد و ۱۳۰ شهر را به طور کامل ویران ساخت.

- (۱) تخریب کردن، ویران کردن
- (۲) جای ... را پیدا کردن
- (۳) شامل ... بودن، دربر داشتن
- (۴) قرار دادن، گذاشتن

زمین سیاره [اصلی] و [خانه] ما است. این [سیاره] سومین سیاره نزدیک به خورشید است. در منظومه شمسی زمین بین زهره و مریخ قرار دارد. این سیاره تنها یک قمر دارد. زمین به دور خورشید در فاصله حدود ۱۵۰ میلیون کیلومتری حرکت می‌کند.

زمین حدود ۴۰.۵ میلیارد سال عمر دارد. این تنها سیاره‌ای است [که] می‌شناسیم که دارای حیات است. دارای مقدار زیادی آب مایع است که برای حیات مهم است. ما توسط جو زمین از نور مضر خورشید محافظت می‌شویم. اتمسفر گرمای نور خورشید را جذب می‌کند تا کره [زمین] را گرم نماید. بر روی زمین، نقاط مختلف دارای درجه حرارت متفاوت هستند. اما اکثر مکان‌ها دارای دمای دقیقاً مناسب برای حفظ حیات هستند. ما از زمین بسیار سپاس‌گزاریم برای مهربان بودن و مراقبت کردن از ما.

زمین به دور خورشید می‌چرخد. سیاره ما ۳۶۵ و یک‌چهارم روز طول می‌کشد تا یک دور خورشید را تکمیل کند. ما این سفر مدور به دور خورشید را یک سال می‌نامیم. سال ما ۳۶۵ روز دارد. برای جبران این یک‌چهارم روز اضافی، هر چهار سال یک روز اضافی تر به تقویم خود اضافه می‌کنیم.

۷۶ ۱ در سال ۱۹۱۵ مونالیزا (لبخند ژوکوند) اثر لئوناردو داوینچی

توسط یک کارمند موزه دزدیده شد ولی دو سال بعد هنگامی که دزد در تلاش بود تا این اثر را به یک کلکسیونر بفوشود پیدا شد.

توضیح: هر دو فعل "steal" (دزدیدن) و "find" (پیدا کردن، یافتن) در این جا جزء افعال متعدد هستند و به مفعول نیاز دارند. با توجه به این که در هر دو مورد مفعول (the Mona Lisa) پیش از جای خالی قرار گرفته است، در هر دو جای خالی به فعل مجھول نیاز داریم و تنها گرینه (۱) می‌تواند صحیح باشد.

۷۷ ۳ وقتی معلم را ببینم می‌خواهم درخواست مرخصی از کلاس بدhem چون مادرم بیمار است و می‌خواهم در خانه باشم تا از او مراقبت کنم.

توضیح: برای اشاره به انجام کاری در زمان آینده با قصد و برنامه‌ریزی قبلی از ساختار "be going to" استفاده می‌شود. دقت کنید که گرینه (۲) تنها در صورتی می‌توانست صحیح باشد که در گذشته قصد داشتیم کار را انجام دهیم ولی به هر دلیلی انجام نشده است.

۷۸ ۴ صدای بلند موسیقی که از خانه کناری می‌آمد، همه همسایه‌ها را نصف شب بیدار کرد و متأسفانه آن‌ها مجبور شدند به پلیس زنگ بزنند.

توضیح: با توجه به این که مفعول فعل متعبدی "wake up" یعنی "all the neighbors" بعد از جای خالی قرار گرفته است، دیگر مجاز نیستیم آن را مجھول کنیم. همچنین با توجه به مفهوم جمله و انجام شدن و به اتمام رسیدن فعل در زمان معینی از گذشته، باید از زمان گذشته ساده استفاده کنیم.

۷۹ ۳ برخی از دانش‌آموزان مطمئن هستند که در ۱۰ الی ۲۰ سال آینده مدرسه‌ای نخواهد بود و آن‌ها از خانه‌های ایشان درس را فرا می‌گیرند.

توضیح: با توجه به این که در هر دو مورد پیش‌بینی بر مبنای نظر شخصی است برای آن‌ها از زمان آینده ساده (شکل ساده فعل + "will") استفاده می‌شود.

۸۰ ۱ مطابق جدیدترین گزارش آژانس جهانی پژوهش سرطان، انتظار می‌رود نرخ‌های جهانی سرطان تا سال ۲۰۲۵، ۵۰ درصد افزایش یابد.

(۱) افزایش دادن، افزایش یافتن

(۲) تولید کردن، ساختن

(۳) تمایز بخشیدن، تشخیص دادن

(۴) ترکیب کردن، تلفیق کردن

۸۱ ۴ وقتی خبر گزارش شد که تعدادی از خانواده‌ها تمام دارایی‌های ایشان را در آتش‌سوزی آپارتمان از دست داده بودند، صدها نفر پیشنهاد دادند تا پول، غذا، پوشش و اثاثیه را به قربانیان [جادهه] اهدا کنند.

(۱) انتخاب کردن، برگزیدن

(۲) دریافت کردن، گرفتن

(۳) چشم پوشیدن از، [خطا و غیره را] بخشیدن

(۴) اهدا کردن، بخشیدن

۸۲ ۲ افراد بالغ دارای مشکلات سلامتی مزمن باید پیش از آغاز یک برنامه جدید فعالیت جسمانی ابتدا با پیشک صحبت کنند.

(۱) مشاهده کننده، بیننده

(۲) پزشک

(۳) مخترع

(۴) کاشف

۴ ۸۸

- (۱) ستاره
(۲) آسمان
(۳) ماه، قمر

۲ ۸۹

- (۱) گاز
(۲) مایع
(۳) سرد
(۴) آرام

۳ ۹۰

توضیح: با توجه به این که مفعول فعل متعدد "protect" (محافظت کردن از، مراقبت کردن از) یعنی ضمیر "we" پیش از جای خالی قرار گرفته است، در جای خالی به فعل مجھول نیاز داریم. در بین گزینه‌ها تنها گزینه (۳) دارای ساختار مجھول است.

۱ ۹۱

- (۱) مراقبت کردن از
(۲) احترام گذاشتن به
(۳) اختصاص دادن
(۴) ورزش کردن

۴ ۹۲

- (۱) تشخیص دادن
(۲) فریاد زدن
(۳) چرخیدن
(۴) محافظت کردن از

جنگل‌زدایی یعنی قطع یا سوزاندن درختان و جنگل‌ها. در آمریکای جنوبی، بیشتر جنگل‌زدایی به این دلیل صورت می‌گیرد که انسان‌ها می‌خواهند از آن زمین برای کشاورزی استفاده کنند یا جاده و خانه بسازند. در کشورهایی که پول زیادی ندارند، مانند آن‌هایی [که] در آمریکای جنوبی [هستند]، مردم برای تأمین نیازهای روزمره زندگی کشاورزی می‌کنند.

دلایل جنگل‌زدایی بیشتر مربوط به پول و اقتصاد است. کشورهای فقیرتر مجبورند از هر چیزی که دارند برای پول درآوردن استفاده کنند. این هم در سطح محلی و هم در سطح ملی رخ می‌دهد. در سطح محلی، مردم به دلیل فقر (فقیر بودن) و جمعیت رو به افزایش، از زمین برای کشاورزی به منظور درآمدزایی استفاده می‌کنند.

مشکل این است که از بین بردن جنگل‌های آن‌ها برای کسب درآمد تنها مشکل را برای مدت کوتاهی حل می‌کند و در مدت زمان طولانی باعث آثار منفی می‌شود. درختان از حدود ۵۰ درصد کربن تشکیل می‌شوند، بنابراین وقتی درختان می‌سوزند، کربن در هوا آزاد می‌شود. قطع کردن آن‌ها میزان باران را کاهش می‌دهد، [و] این خود هوا را گرم‌تر می‌کند و به خورشید اجازه می‌دهد زمین را گرم کرده و آن را خشک کند. حیوانات و گیاهانی که در جنگل‌های بارانی زندگی می‌کنند نیز به شدت زیادی تحت تأثیر قرار می‌گیرند. جنگل‌های بارانی داده‌اند. وقتی زیستگاه آن‌ها را نابود می‌کنیم، آن‌ها را نیز می‌کشیم. برای حل مشکلاتی مانند جنگل‌زدایی، سازمان‌های سراسر جهان سعی می‌کنند جنگل‌های بارانی را نجات دهند و اگر جنگل‌زدایی ادامه یابد، تنها ظرف ۱۰۰ سال هیچ جنگل بارانی دیگری باقی نخواهد ماند.

۴ ۹۷

با توجه به متن، همه موارد زیر در مورد مقاله نادرست است،
به جز.....

- (۱) رنتا هفتة گذشته در شهر بود تا به کلیسا برود
(۲) یک پیرمرد بی خانمان در شهر نزدیک کلیسا بود و همه به او نگاه می‌کردند
(۳) زن جوان فردی سخاومند بود و به رنتا توصیه کرد که چیزی به مرد بی خانمان اهدا کند
(۴) رنتا وقتی دید که زن جوان با مرد بی خانمان چه کرد بسیار تحت تأثیر قرار گرفت

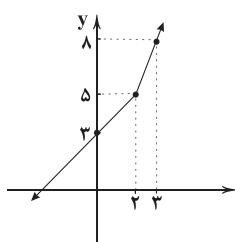
ریاضیات

تابع $f(x) = 2^x$ اکیداً صعودی است، پس در نتیجه

تابع $f(-x) = 2^{-x}$ اکیداً نزولی و تابع $-f(-x) = -2^{-x}$ اکیداً صعودی خواهد بود. مجموع دو تابع اکیداً صعودی، اکیداً صعودی است پس $(-x)^{-1} - f(-x)$ اکیداً صعودی خواهد بود.

۱۰۲ نمودار $f(x)$ را بینید:

x	0	2	3
y	3	5	8

تابع f صعودی اکید است پس:

$$f(x^2 - 6x) \leq f(-1 + 4x) \Rightarrow x^2 - 6x \leq -1 + 4x$$

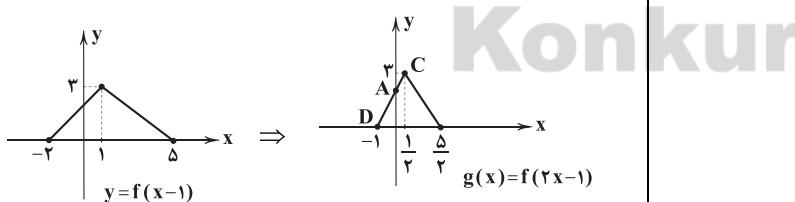
$$\Rightarrow x^2 - 10x + 1 \leq 0 \quad \xrightarrow{\Delta > 0} \quad x_1 < x < x_2$$

طول وسیع ترین بازه:

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \sqrt{96} = 4\sqrt{6}$$

۱۰۳ مراحل رسم به صورت زیر است:

$$f(x) \rightarrow f(x-1) \rightarrow f(2x-1)$$

برای به دست آوردن مختصات نقطه A، باید معادله DC را بنویسیم و آن را با محور عرض ها قطع دهیم.

$$DC: y = \frac{3-0}{1+1}(x+1) \Rightarrow y = 2x + 2 \quad \xrightarrow{x=0} \quad y = 2$$

پس مختصات A به صورت $(0, 2)$ خواهد بود.

$$|AB| = \sqrt{(0+1)^2 + (2-0)^2} = \sqrt{5}$$

۹۸ ۳ کلمه زیرخطدار "genuinely" (واقعاً) در پاراگراف آخر

نژدیکترین معنی را به "really" دارد.

۱) بیشتر

۲) عمدتاً، اساساً

۳) واقعاً، حقیقتاً

۴) به سختی؛ به ندرت

۹۹ ۱ بهترین عنوان برای متن چیست؟

۱) یک عمل دوستداشتمنی مهریانی

۲) مشکلات افراد بی خانمان

۳) کلیساها در شهرهای کوچک

۴) نحوه رفتار با سگها و کبوترها

۱۰۰ ۱ رنتا چگونه می‌توانست زنی را که در مغازه دیده بود به خاطر آورد؟

۱) او توانتست وی را به دلیل لباس‌هایی که آن زن بر تن داشت بشناسد.

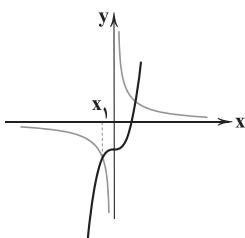
۲) او آن زن را به یاد آورد، زیرا خانم بسیار خوبی بود.

۳) رنتا آن زن را از طریق قهوه‌ای که در مغازه خریده بود، شناخت.

۴) رنتا آن زن را به دلیل این‌که او را در کلیسا دیده بود، شناخت.

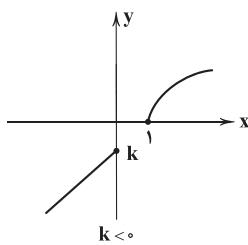
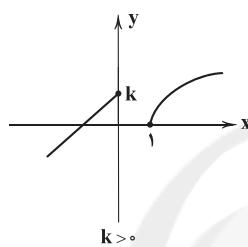
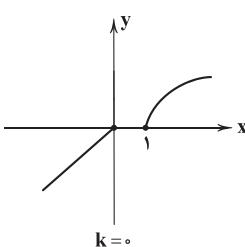
$$2) x < 0 \Rightarrow x^4 - 2x = 1 \xrightarrow{+x} x^3 - 2 = \frac{1}{x}$$

x_1 جواب مورد قبول است.

پس مجموعاً معادله دو ریشه x و x_1 را دارد.

هر دو تابع در بازه‌های تعريفی خود صعودی اکیداند.
حالتهای زیر برای آن‌ها رخ می‌دهد.

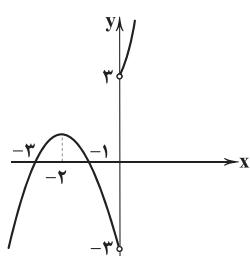

ملاحظه می‌کنید که در حالت $k > 0$ تابع f غیر یکنواست.

نمودار تابع را در دو حالت رسم می‌کنیم.

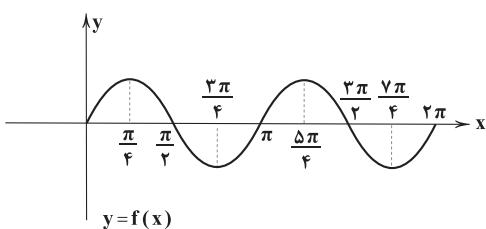
$$x > 0 \Rightarrow y = x^4 + 4x + 3 = (x+1)(x+3)$$

$$x < 0 \Rightarrow y = -(x^4 + 4x + 3) = -(x+1)(x+3)$$

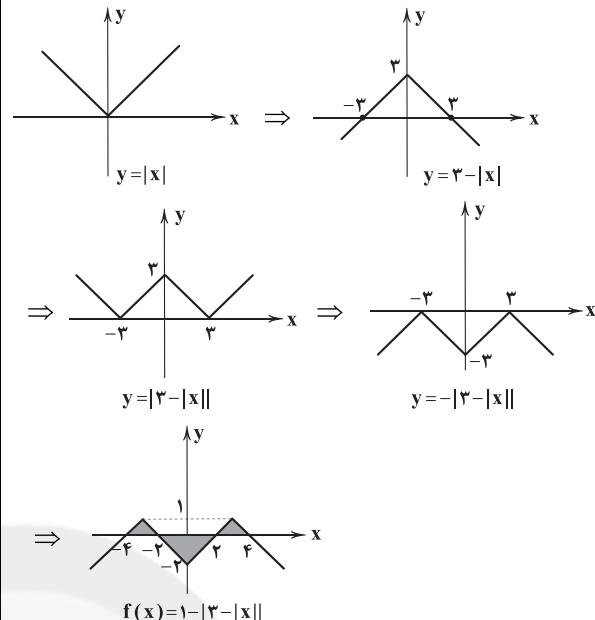

ملاحظه می‌کنید که تابع f در بازه $(-2, 0)$ نزولی اکید است. پس:
 $\max(b-a) = 2$

نمودار $\sin 2x$ از فشرده شدن دامنه تابع $\sin x$ به دست می‌آید.

۱۰۴ محل برخورد این تابع با محور x را به دست می‌آوریم و همچنین نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

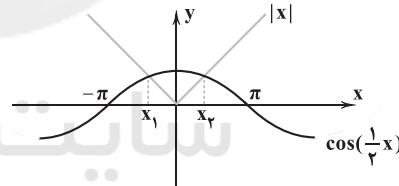
$$1 - |3 - |x|| = 0 \Rightarrow |3 - |x|| = 1 \Rightarrow \begin{cases} 3 - |x| = 1 \\ 3 - |x| = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} |x| = 2 \Rightarrow x = \pm 2 \\ |x| = 4 \Rightarrow x = \pm 4 \end{cases}$$

$$S = \frac{2 \times 1}{2} + \frac{4 \times 2}{2} + \frac{2 \times 1}{2} = 1 + 4 + 1 = 6$$

مساحت سه مثلث هاشورخورده: ۶ نمودار $\cos(\frac{1}{2}x)$ از دو برابر شدن دامنه تابع $\cos x$ به

دست می‌آید نمودار آن را ببینید:

ملاحظه می‌کنید که دو تابع در دو نقطه با طول‌های x_1 و x_2 در محدوده $(-\pi, \pi)$ برخورد دارند.

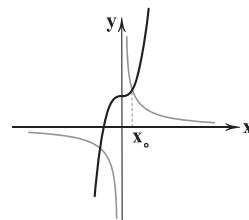
۱۰۶

$$4 - m \geq 2m - 8 \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} 4 - m \geq 0 \Rightarrow m \leq 4 \\ 2m - 8 \geq 0 \Rightarrow m \geq 4 \end{cases} \quad \cap \quad m = 4$$

فقط به ازای $m = 4$ هم درجه خواهند بود.

۱۰۷ مسئله را برای دو حالت حل می‌کنیم ($x = 0$ جواب نیست)

$$1) x > 0 \Rightarrow x^4 + 2x = 1 \xrightarrow{+x} x^3 + 2 = \frac{1}{x}$$

x_0 ریشه مورد قبول است.

$$\frac{5|4k+1}{3|5k-1} = 15 \quad \text{؛ ضرب طرفین دو رابطه در هم} \Rightarrow (4k+1)(5k-1)$$

$$\Rightarrow 15|20k^2 + k - 1$$

از طرفی می‌دانیم اگر $a|b, a|c \Rightarrow a|b \pm c$ پس داریم:

$$15|20k^2 + k - 1 \Rightarrow 15|5k^2 + k - 1$$

$$15|15k^2$$

$$4a^2|\lambda a^3 \Rightarrow [4a^2, \lambda a^3] = |\lambda a^3| = \lambda|a^3|$$

$$2a|24a^3 \Rightarrow (2a, 24a^3) = |2a| = 2|a|$$

$$\Rightarrow 2|a||\lambda|a^3| \Rightarrow (2|a|, \lambda|a^3|) = 2|a|$$

$$a|6m+5 \xrightarrow{x \geq 0} a|42m+35 \Rightarrow a|6x-35$$

$$a|7m+x \xrightarrow{x \geq 0} a|42m+6x$$

چون تنها مقسوم‌علیه‌های $6x-35$ باید ± 1 باشند پس $= 1$ است
که از این رابطه $x=6$ به دست می‌آید و $y=-35$ که از این

$$\text{رابطه } x = \frac{34}{6} \text{ به دست می‌آید.}$$

$$\begin{cases} a=6b+52 \\ a=6 \times (b+x)+r \end{cases} \Rightarrow 6b+52=6b+6x+r$$

$$\Rightarrow r=52-6x \xrightarrow{0 \leq r < b} 52-6x \geq 0$$

$$\Rightarrow 6x \leq 52 \Rightarrow x \leq \frac{52}{6} \Rightarrow \max(x) = 8$$

$$xy-x-y-2=0 \Rightarrow x(y-1)=y+2 \Rightarrow x = \frac{y+2}{y-1}$$

برای این‌که x عددی صحیح شود باید $y+2|y-1$

$$\begin{cases} y-1|y+2 \\ y-1|y-1 \end{cases} \xrightarrow{-} y-1|3 \Rightarrow y-1 = \begin{cases} \pm 1 \\ \pm 3 \end{cases} \Rightarrow y = \begin{cases} 2 \\ 0 \\ 4 \\ -2 \end{cases}$$

بنابراین چهار نقطه با مختصات صحیح یافت می‌شود که روی منحنی فوق باشند.

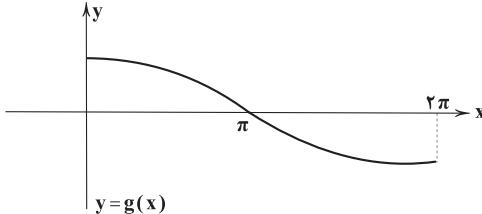
اگر به صورت سؤال دقت کنیم داریم:

$$x^2 - y^2 = p \quad (\text{عدد اول})$$

$$\Rightarrow (x-y)(x+y) = p \times 1$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (I) & x-y=p \\ & x+y=1 \\ (II) & x+y=p \\ & x-y=1 \end{cases} \quad \text{جمع دو عدد طبیعی ۱ نخواهد شد} \quad \text{دو عدد متولّی‌اند}$$

نمودار تابع $\cos \frac{x}{2}$ ، از دو برابر شدن دامنه تابع $\cos x$ به دست می‌آید.

تابع f در ۲ بازه و تابع g در یک بازه نزولی اکیداند. پس:

$$m+n=1+2=3$$

۳ ۱۱۵

۳ ۱۱۶

۱ ۱۱۷

۱ ۱۱۸

۳ ۱۱۹

۱ ۱۲۰

۱ ۱۱۱

$$(a+b)\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b}\right) \geq 4 \quad \text{ضریب می‌کنیم} \quad 1 + \frac{a}{b} + \frac{b}{a} + 1 \geq 4$$

$$\Leftrightarrow \frac{a}{b} + \frac{b}{a} \geq 2 \quad \text{خرج مشترک} \quad \frac{a^2 + b^2}{ab} \geq 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{ab}{a+b} \geq ab \Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq 2ab \Leftrightarrow a^2 + b^2 - 2ab \geq 0$$

$$\Leftrightarrow (a-b)^2 \geq 0$$

پس به رابطه بدیهی $(a-b)^2 \geq 0$ می‌رسیم.

۴ ۱۱۲ **بررسی گزینه‌ها:**

۱) هر مربع یک لوزی است.

۲) هر عدد اول بزرگ‌تر از ۲، فرد است.

۳) هر مثلث متساوی‌الاضلاع، متساوی‌الساقین نیز است.

۴) توان دوم هیچ عدد طبیعی بزرگ‌تر از توان سومش نیست در واقع هیچ عدد طبیعی در این گزاره صحیح درنمی‌آید.

۳ ۱۱۳

$$2n+1|2n^2-3n+2 \xrightarrow{2 \times \text{راست}} 2n+1|4n^2-6n+6$$

$$= (2n)^2 - 3 \times (2n) + 6$$

حالا ریشه سمت چپ $-1 = 2n$ است.

$$\frac{2n=-1}{2n+1} \xrightarrow{(-1)+6} 2n+1|10$$

دقت کنید که $+1$ عددی فرد است و از بین اعدادی که 10 را می‌شمارند

فقط ± 1 و ± 5 قابل قبول است. پس داریم: $2n+1=\pm 1$ یا $n=\pm 5$ که فقط یک مقدار طبیعی $n=2$ را می‌دهند.

۴ ۱۱۴ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

۱) درست است می‌توان سمت چپ راست را برابه عاد کردن را بر مقسوم‌علیه‌های غیر صفرش تقسیم کرد و این جا نیز همین اتفاق افتاده است:

$$2a^2|b^3 \Rightarrow a^2|b^3$$

۲) درست است زیرا سمت راست هر رابطه بخش‌پذیر را می‌توان در یک عدد ضرب کرد:

$$2a^2|b^3 \Rightarrow 2a^2|5b^3$$

۳) درست است زیرا نکات مربوط به گزینه‌های ۱ و ۲ با هم رخداده است:

$$2a^2|b^3 \xrightarrow{\text{سمت راست تقسیم بر } 2} a^2|b^3 \xrightarrow{\text{سمت راست تقسیم بر } a^2} a^2|b^4$$

۳) $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$

۴) $(A^{-1})^n = A^{-n} = (A^n)^{-1}$

۵) $|A^{-1}| = \frac{1}{|A|}$

۶) $A(B+C) = AB+AC$

بنابراین گزینه (۳) نادرست است.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A^{-1} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$B = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow B^2 = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 4 & 4 \end{bmatrix}$$

$$(B^2)^{-1} = \frac{1}{16} \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ -4 & 4 \end{bmatrix}$$

$$A^{-1}(B^2)^{-1} = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \times \frac{1}{16} \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ -4 & 4 \end{bmatrix} = \frac{1}{48} \begin{bmatrix} 12 & -4 \\ -12 & 8 \end{bmatrix}$$

$$\text{مجموع عناصر روی قطر اصلی} = \frac{1}{48} (12 + 8) = \frac{20}{48} = \frac{5}{12}$$

۳ ۱۲۷ تعویض پذیرند.

$$(2I+A)^3 = 2I$$

$$8I + 12A + 6A^2 + A^3 = 2I \Rightarrow A^3 + 6A^2 + 12A = -6I$$

$$\xrightarrow{\div(-6)} -\frac{1}{6}A^3 - A^2 - 2A = I \Rightarrow A \underbrace{(-\frac{1}{6}A^2 - A - 2I)}_{A^{-1}} = I$$

$$\Rightarrow A^{-1} = -\frac{1}{6}A^2 - A - 2I$$

۴ ۱۲۹ می‌دانید که $A^{-1}A = AA^{-1} = I$

$$\begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} A \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}^{-1}$$

$$= \begin{bmatrix} 4 & 3 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}^{-1}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ -1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 3 \\ 5 & -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 3 & -5 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 12 & -21 \\ -17 & 30 \end{bmatrix} \Rightarrow \text{مجموع درایه‌ها} = 12 - 21 - 17 + 30 = 4$$

۴ ۱۳۰ می‌دانید که:

۱) $A^{-1}A = AA^{-1} = I$

۲) $|I|=1$

۳) $|kA_{n \times n}| = k^n |A|$

$$A^3 - 4A - I = \bar{0} \Rightarrow A^3 - 4A = I \Rightarrow A(\underbrace{A - 4I}_{A^{-1}}) = I$$

$$\xrightarrow{A^{-1}=A-4I} A - A^{-1} = A - (A - 4I) = 4I$$

$$\Rightarrow |A - A^{-1}| = |4I| = 4^2 \times 1 = 16$$

۴ ۱۲۱ با توجه به مرتعی بودن ماتریس C داریم:

$$A_{2 \times 3} B_{m \times n} = C_{2 \times 2} \Rightarrow \begin{cases} m=2 \\ n=2 \end{cases} \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$C = AB = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 5 & 3 \end{bmatrix}$$

$$C^2 = \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 5 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -3 \\ 5 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 20 & -6 \end{bmatrix}$$

$$C^3 = [20 - 6] \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix} = [20 - 6] \begin{bmatrix} -3 \\ 2 \end{bmatrix} = -6 - 18 = -78$$

۳ ۱۲۲

$$A^2 = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^{49} = (A^2)^{49} A = (-I)^{49} A = -IA = -A$$

۴ ۱۲۳

$$\begin{bmatrix} x & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x+3 & 2x+3 & x+1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow x^2 + 3x + 2x + 3 + x + 1 = x^2 + 6x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow x_1^2 + x_2^2 = x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P$$

$$= (-6)^2 - 2(4) = 28$$

۳ ۱۲۴ چون اتحاد جبری برای دو ماتریس A و B برقرار است

بنابراین این دو ماتریس تعویض پذیرند.

$$AB = BA$$

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & y \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x+2 & y \\ 3x-1 & 3y \end{bmatrix}$$

$$BA = \begin{bmatrix} x & y \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x+3y & 2x-y \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$AB = BA \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{2}{3} \\ y = \frac{4}{3} \end{cases} \Rightarrow x + y = \frac{4}{3}$$

۴ ۱۲۵

نکته: شرط لازم و کافی برای این که A^{-1} وجود داشته باشد (A وارون پذیرباشد) آن است که $|A| \neq 0$. یعنی اگر $|A| = 0$ آنگاه A وارون پذیر نیست.

$$|A| = 0 \Rightarrow 2 - m^2 - m = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ m = -2 \end{cases}$$

$$m = 1 - 2 = -1 \Rightarrow \text{مجموع مقادیر}$$

به برخی از ویژگی‌های ماتریس وارون توجه کنید.

۳ ۱۲۶

۱) $(A^{-1})^{-1} = A$

۲) $A^{-1}A = AA^{-1} = I$

۳ ۱۳۵ ابتدا معادله سهمی رسم شده را می‌نویسیم. با توجه به این‌که در $x=1$ و $x=5$ سهمی محور طول‌ها را قطع می‌کند، داریم:

$$y = a(x-1)(x-5)$$

از طرفی سهمی از نقطه $(1, 0)$ می‌گذرد بنابراین:

$$1 = a(0-1)(0-5) \Rightarrow a = \frac{1}{5} \Rightarrow y = \frac{1}{5}(x-1)(x-5)$$

برای یافتن مقادیر h و k به روش زیر می‌توان عمل کرد:

$$y = \frac{1}{5}(x-1)(x-5) = \frac{1}{5}(x^2 - 6x + 5) = \frac{1}{5}[(x-3)^2 - 4]$$

$$= \frac{1}{5}(x-3)^2 - \frac{4}{5} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{5} \\ h = 3 \\ k = -\frac{4}{5} \end{cases} \Rightarrow \frac{h}{3} + 5(a+k) = 1 + 5(-\frac{4}{5}) = -2$$

۳ ۱۳۶

$$f(x) = a(x+4)(x-2) \xrightarrow{a=-3} f(x) = -3(x^2 + 2x - 8)$$

$$\Rightarrow f(x) = -3x^2 - 6x + 24$$

$$x_0 = \frac{-b}{2a} = \frac{6}{-6} = -1 \Rightarrow y_0 = -3 + 6 + 24 = 27$$

بنابراین ماکریم این تابع برابر ۲۷ است.

۱ ۱۳۷

$$2x + \sqrt{x} = 1 \Rightarrow \sqrt{x} = 1 - 2x \xrightarrow{\text{به نوان ۲ می‌رسانیم}} 4x^2 - 4x + 1 = x$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 5x + 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = \frac{1}{4} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2x - \sqrt{x} = 2(\frac{1}{4}) - \sqrt{\frac{1}{4}} = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

$$4a + 2 + 6 = 0 \Rightarrow 4a = -8 \Rightarrow a = -2$$

۱ ۱۳۸

$$-2x^2 + x + 6 = 0 \Rightarrow (x-2)(-2x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

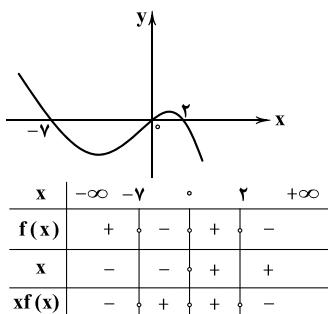
$x = -\frac{3}{2}$ ریشه مشترک صورت و مخرج است.

$$x = -\frac{3}{2} \Rightarrow (-\frac{3}{2})^2 + 2(-\frac{3}{2}) + b = 0 \Rightarrow \frac{9}{4} - 3 + b = 0$$

$$\Rightarrow -\frac{3}{2} + b = 0 \Rightarrow b = \frac{3}{2}$$

$$a - b = -2 - \frac{3}{2} = -\frac{8-3}{4} = -\frac{11}{4}$$

۳ ۱۳۹ ابتدا نمودار $f(x)$ را رسم می‌کنیم.

$$g(x) = \sqrt{xf(x)} \Rightarrow xf(x) \geq 0 \Rightarrow D_g = [-7, 2]$$

شامل ۱۰ عدد صحیح است.

۱ ۱۳۴ با توجه به شکل طول قاب برابر $20+4x$ و عرض قاب برابر $15+2x$ خواهد بود. بنابراین رابطه مساحت قاب را به صورت زیر می‌توان نوشت:

$$(20+4x)(15+2x) = 672 \Rightarrow (10+2x)(15+2x) = 324$$

$$\Rightarrow (2x)^2 + 25(2x) + 150 = 324 \Rightarrow (2x)^2 + 25(2x) - 186 = 0$$

$$\Rightarrow (2x+31)(2x-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{31}{2} \\ x = 3 \end{cases}$$

بنابراین طول و عرض قاب بدین صورت به دست می‌آید:

$$\text{طول قاب} = 20+4x = 32 \Rightarrow 2(32+21) = 106 \quad \text{محیط قاب} = 15+2x = 21 \Rightarrow \text{عرض قاب}$$

۲ ۱۳۲ در عبارت $ax^2 + bx$ برای ایجاد مربع کامل، پس از

فاکتورگیری از عدد a ، باید عدد $\frac{b^2}{4a^2}$ به آن افزوده شود تا مربع کامل تشکیل

شود. بدیهی است اگر $a=1$ باشد عددی که باید به عبارت $x^2 + bx$ اضافه

شود تا مربع کامل ساخته شود $\frac{b^2}{4}$ خواهد بود.

در عبارت $x^2 + \sqrt{6+\frac{5}{6}}$ داریم:

$$b = \sqrt{\frac{2\sqrt{6}+5}{6}} \Rightarrow b^2 = \frac{2\sqrt{6}+5}{6} = \frac{(\sqrt{3}+\sqrt{2})^2}{6} = \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{b^2}{4} = \frac{1}{4}\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2$$

۴ ۱۳۳ نقاطی از سهمی که از محور تقارن سهمی فاصله برابر دارند

A(m, k) دارای عرض‌های یکسان هستند. یعنی اگر سهمی از دو نقطه (A(m, k)

و B(n, k) بگذرد، معادله محور تقارن سهمی به صورت $x = \frac{m+n}{2}$

خواهد بود. بنابراین داریم:

$$x = -\frac{b}{2a} = \frac{5+(-1)}{2} \Rightarrow -\frac{b}{2a} = 2 \Rightarrow \frac{b}{a} = -4$$

$$\Rightarrow \frac{a}{b} = -\frac{1}{4}$$

۴ ۱۳۴ می‌دانیم در تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ طول رأس

برابر $\frac{b}{2a}$ و عرض رأس برابر $-\frac{\Delta}{4a}$ یا $-\frac{b}{2a}$ می‌باشد. ابتدا مختصات

نقاطه رأس در دو سهمی را می‌نویسیم:

برای سهمی داریم: $y = x^2 + 2ax - b$

$$\text{عرض رأس} = -\frac{2a}{2} = -a \Rightarrow a^2 - 2a^2 - b = -a^2 - b$$

برای سهمی داریم: $y = -2x^2 + 4x - 3$

عرض رأس $= -1$ $\Rightarrow$ طول رأس

از طرفی می‌دانیم قرینه نقطه (n, m) نسبت به نیمساز نواحی اول و سوم:

نقطه (n, m) خواهد بود. بنابراین داریم:

$$(-a, -a^2 - b) = (-1, 1) \Rightarrow \begin{cases} -a = -1 \Rightarrow a = 1 \\ -a^2 - b = 1 \Rightarrow b = -2 \end{cases} \Rightarrow \frac{b}{a} = -2$$

اگر قطر AC را رسم کنیم در دو مثلث ACD و ABC با استفاده از قضیه تالس داریم:

$$\triangle ADC: EP \parallel DC \Rightarrow \frac{EP}{DC} = \frac{AE}{AD} = k$$

$$\frac{EP}{b} = k \Rightarrow EP = kb \quad (1)$$

$$\triangle ABC: FP \parallel AB \Rightarrow \frac{PF}{AB} = \frac{FC}{BC} \Rightarrow \frac{PF}{a} = \frac{BC - BF}{BC}$$

$$\Rightarrow \frac{PF}{a} = 1 - \frac{BF}{BC} = 1 - k$$

$$\Rightarrow PF = (1-k)a \quad (2)$$

اگر روابط (1) و (2) را بهم جمع کنیم، نتیجه می‌شود:

$$EP + PF = kb + (1-k)a \Rightarrow EF = kb + (1-k)a$$

۴ ۱۴۶ تعداد زیرمجموعه‌های A که حداقل شامل یکی از اعضای ۱ یا ۲ باشد.

(تعداد زیرمجموعه‌های فاقد ۱، ۲) - (تعداد کل زیرمجموعه‌های) =

$$= 2^4 - 2^2 = 12$$

از بین زیرمجموعه‌های شامل ۲ یا ۱، یکی از آن‌ها برابر خود مجموعه A است.

بنابراین تعداد زیرمجموعه‌های سره که حداقل شامل یکی از اعضای ۱ یا ۲ باشد برابر ۱۱ خواهد بود.

۳ ۱۴۷ در مجموعه A، اعضای $\{\emptyset\}, \{\emptyset\}, \{\emptyset, \emptyset\}$

تکراری‌اند. بنابراین مجموعه A دارای ۳ عضو است.

$$A \cap B' = \{\emptyset\}, \{\emptyset, \emptyset\}$$

و دارای ۲ عضو است. بنابراین دارای ۴ زیرمجموعه خواهد بود.

۳ ۱۴۸ اگر تعداد اعضای مجموعه A برابر n باشد.

تعداد زیرمجموعه‌های A برابر 2^n و تعداد زیرمجموعه‌های سره A و شامل a، b برابر 2^{n-2} خواهد بود.

$$2^n = 2^{n-2} - 1 + 192 \Rightarrow 2^n - 2^{n-2} = 192$$

$$2^{n-2}(2^2 - 1) = 192 \Rightarrow 2^{n-2} = 64 = 2^6 \Rightarrow n = 8$$

$= 2^n - 2 = 2^8 - 2 = 254$ تعداد زیرمجموعه‌های سره و ناتپی

برای اثبات $\emptyset \subseteq A$ باید نشان دهیم که ارزش گزاره شرطی

همواره درست است. چون در این گزاره شرطی، ارزش مقدم یعنی $x \in \emptyset$

نادرست است، پس به انتفای مقدم ارزش گزاره شرطی درست است و در

. $\emptyset \subseteq A$ نتیجه

۴ ۱۵۰

$$A_5 = \{m \in \mathbb{Z} \mid 2^m \leq 5, |m| \leq 10\} = \{-10, -9, \dots, 1, 2\}$$

$$A_4 = \{m \in \mathbb{Z} \mid 2^m \leq 4, |m| \leq 8\} = \{-8, -7, \dots, 1, 2\}$$

$$A_2 = \{m \in \mathbb{Z} \mid 2^m \leq 2, |m| \leq 4\} \Rightarrow \{-4, -3, \dots, 1\}$$

$$(A_5 - A_4) = \{-10, -9\}$$

$$(A_5 - A_4) \cup A_2 = \{-10, -9, -4, -3, -2, -1, 0, 1\}$$

$$[\frac{2x-5}{2}] + [\frac{2x-7}{2}] = 9 \Rightarrow [x - \frac{5}{2}] + [x - \frac{7}{2}] = 9$$

$$\Rightarrow [x - \frac{5}{2}] + [x - \frac{7}{2} - 1] = 9 \Rightarrow [x - \frac{5}{2}] + [x - \frac{9}{2}] = 9$$

$$\Rightarrow 2[x - \frac{5}{2}] = 9 \Rightarrow [x - \frac{5}{2}] = 5 \Rightarrow 5 \leq x - \frac{5}{2} < 6$$

$$\xrightarrow{+ \frac{5}{2}} 7/5 \leq x < 8/5 \Rightarrow \begin{cases} a = 7/5 \\ b = 8/5 \end{cases} \Rightarrow 2a + b = 15 + 8/5 = 23/5$$

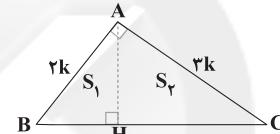
۲ ۱۴۱ چون $\hat{B} = \hat{D}$ و $\hat{C} = \hat{A}$ است پس $AB \parallel CD$ و $AMB \sim CMD$ هستند بنابراین داریم:

$$\frac{AM}{MC} = \frac{BM}{MD} = \frac{AB}{CD} = \frac{15}{5} = 3$$

برای به دست آوردن $\frac{AM}{MD}$ از رابطه زیر کمک می‌گیریم:

$$\frac{AM}{MD} = \frac{AM}{MC} \times \frac{MC}{BM} \times \frac{BM}{MD} = 3 \times \frac{1}{18} \times 3 = \frac{1}{2}$$

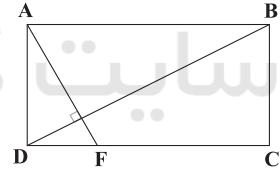
۴ ۱۴۲ می‌دانیم با رسم ارتفاع وارد بر وتر در مثلث قائم‌الزاویه ۳ متشابه به وجود می‌آید بنابراین داریم:

$$\triangle ABH \sim \triangle ACH \Rightarrow \frac{S_1}{S_2} = \left(\frac{2k}{3k}\right)^2 = \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow \frac{S_1 + S_2}{S_2} = \frac{S_{\text{کل}}}{S_2} = \frac{13}{9}$$

۴ ۱۴۳ دو مثلث BCD و ADF هستند بنابراین داریم:

$$\begin{cases} \frac{AD}{CD} = \frac{DF}{BC} \Rightarrow \frac{AD}{3AD} = \frac{DF}{BC} \Rightarrow BC = 3DF \\ CD = 3BC = 9DF \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{CD}{DF} = 9$$

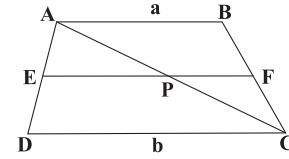
۱ ۱۴۴ چون MP واسطه هندسی بین AM و BT است داریم:

$$MP^2 = AM \times BT \Rightarrow 6^2 = AM \times 3 \Rightarrow AM = 12$$

از طرفی چون AM واسطه هندسی بین AB و MP است؛ داریم:

$$AM^2 = AB \times MP \Rightarrow 12^2 = AB \times 6 \Rightarrow AB = \frac{12 \times 12}{6} = 24$$

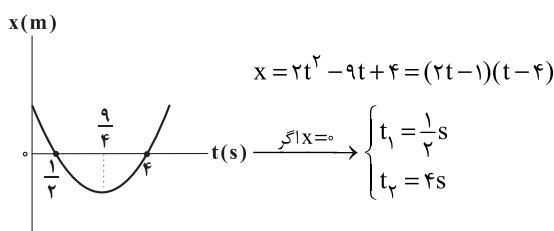
۱ ۱۴۵ چون EF || AB || DC پس $\frac{AE}{ED} = \frac{BF}{FC}$

فیزیک

۲ ۱۵۶ هنگامی که بردار مکان متحرک در خلاف جهت محور x است، علامت x منفی است. از طرفی می‌دانیم که شیب خط مماس بر نمودار مکان-زمان همان سرعت جسم است، زمانی که شیب خط مماس بر نمودار، منفی باشد، یعنی سرعت متحرک در خلاف جهت محور x است. پس بهتر است نمودار $x = 2t^2 - 9t + 4$ را رسم کنیم. این معادله را می‌توان به صورت زیر ساده کرد:

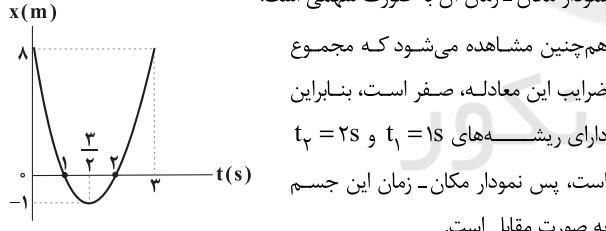

همان‌طور که از شکل بالا مشخص است، در بازه زمانی $\frac{1}{2}s \leq t \leq 4s$ متحرک در x -های منفی قرار دارد، ولی به دنبال بازه زمانی هستیم که سرعت متحرک نیز منفی باشد. سرعت متحرک در بازه زمانی $\frac{9}{4}s \leq t \leq 1s$ در خلاف جهت محور x است (شیب خط مماس بر نمودار، منفی است)، بنابراین بردار مکان و سرعت این متحرک در ۳ ثانیه اول حرکت در بازه زمانی $\frac{9}{4}s \leq t \leq \frac{1}{2}s$ در خلاف جهت محور x بوده است، بنابراین:

$$\frac{9}{4} - \frac{1}{2} = \frac{7}{4}s$$

۱ ۱۵۷ با توجه به این که معادله مکان-زمان آن درجه ۲ است، پس

نمودار مکان-زمان آن به صورت سه‌می است.

همان‌طور که از نمودار بالا مشخص است، در لحظه $t = \frac{3}{2}s$ متحرک دارای نقطه بازگشت است. با توجه به این که جهت حرکت جسم عوض شده است، باید مکان جسم در لحظه‌های $t_1 = 0s$ ، $t_2 = \frac{3}{2}s$ و $t_3 = 3s$ را تعیین نموده و به کمک آن‌ها مسافت طی شده را محاسبه کنیم.

$$\begin{cases} t_1 = 0 \Rightarrow x_1 = 8m \\ t_2 = \frac{3}{2}s \Rightarrow x_2 = -1m \\ t_3 = 3s \Rightarrow x_3 = 8m \end{cases}$$

متحرک در ۳ ثانیه اول حرکتش ابتدا به اندازه ۹m در خلاف جهت محور x ها و در ادامه ۹m درجهت محور x ها کرده است، بنابراین ۱۸m مسافت طی کرده است، بنابراین تندی متوسط متحرک در سه ثانیه اول حرکتش برابر است با:

$$s_{av} = \frac{1}{\Delta t} = \frac{18}{3} = 6 \frac{m}{s}$$

۲ ۱۵۱، بنابراین حالت‌های ممکن به صورت زیر است.

$$\begin{cases} x+2y=2 \\ x-y=3 \Rightarrow y=-\frac{1}{3}, x=\frac{8}{3}, z=-\frac{13}{3} \Rightarrow x+y+z=-2 \\ 2x+z=1 \end{cases}$$

یا

$$\begin{cases} x+2y=2 \\ x-y=1 \Rightarrow y=\frac{1}{3}, x=\frac{4}{3}, z=\frac{1}{3} \Rightarrow x+y+z=2 \\ 2x+z=1 \end{cases}$$

$= 2 - (-2) = 4$ تفاضل کمترین از بیشترین

۳ ۱۵۲ گزاره‌های (الف) و (ت) درست هستند.

$$B=C \Rightarrow A \cup B = A \cup C \quad \checkmark$$

$$A \cup B = A \cup C \Rightarrow B=C \quad \times$$

$$B=C \Rightarrow A \cap B = A \cap C \quad \checkmark$$

$$A \cap B = A \cap C \Rightarrow B=C \quad \times$$

۴ ۱۵۳ اگر $a=1$ و $b=2$ و $\{a\}=3$ و $\{b\}=4$ در نظر بگیریم:

(۱) عضو ۳ را شامل نمی‌شود.

(۲) عضو ۱ را شامل نمی‌شود.

(۳) شامل زیرمجموعه‌تهی است.

۴ ۱۵۴ دقت کنید که $\{b, a\} = \{b, a\}$ بنابراین خواهیم داشت.

$$A = |A| = 6 \Rightarrow |P(A)| = 2^6 = 64$$

$$P(A) = 2^{64} = \text{تعداد زیرمجموعه‌های } A$$

۳ ۱۵۵ گزاره (الف) که تعریف دقیق زیرمجموعه بودن ($A \subseteq B$) است درست است.

گزاره (ب) عکس و نقیض گزاره (الف) است که هر دو هم‌ارز هستند. بنابراین درست است.

گزاره (پ) تعریف دقیق زیرمجموعه نبودن ($B \not\subseteq A$) است. بنابراین درست است.

گزاره (ت) نادرست است.

۱۶۵ وقتی در یک حرکت، تندی متوسط متحرک از قدر مطلق

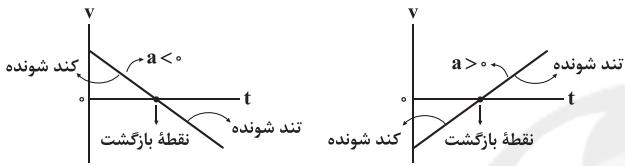
سرعت متوسط آن بیشتر است، به این معناست که مسافت طی شده این متحرک از انداره جایه جایی آن بیشتر است. سرعت متوسط از رابطه

$$s_{av} = \frac{1}{\Delta t} \quad v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

$$s_{av} > v_{av} \Rightarrow \frac{1}{\Delta t} > \frac{\Delta x}{\Delta t} \Rightarrow 1 > \Delta x$$

وقتی یک متحرک با شتاب ثابت، مسافت طی شده بیشتری نسبت به جایه جایی داشته باشد، یعنی تغییر جهت داده است و وقتی تغییر جهت بدهد باید حتماً حرکتش ابتدا کندشونده شود تا سرعت آن به صفر بررسد و سپس حرکتش تندشونده باشد.

با توجه به دو نمودار سرعت - زمان زیر، می‌توان نتیجه گرفت که الزاماً شتاب مثبت نیست و شتاب منفی نیز شرایط بالا احراز می‌کند:

۱۶۶ به شکل مقابل دقت کنید. بازه

زمانی بین لحظه شروع حرکت تا لحظه‌ای که متحرک تغییر جهت می‌دهد، برابر Δt_1 است.

در بازه زمانی Δt_2 متحرک در جهت محور X ها حرکت می‌کند.

در آخر توجه کنید که $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ که برای محاسبه جایه جایی در بازه‌های

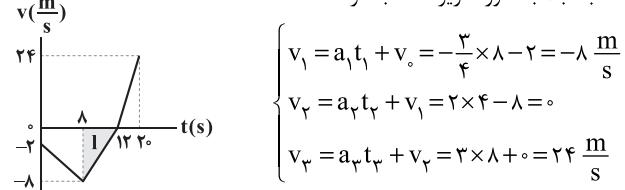
زمانی خواسته شده کافیست مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان را حساب کنیم، پس داریم:

$$\begin{cases} v_{av} = \frac{\frac{1}{2} \times \Delta t_2 \times 6}{\Delta t_2} = 3 \text{ m/s} \\ v'_{av} = \left| \frac{\frac{1}{2} \times \Delta t_1 \times (-2)}{\Delta t_1} \right| = 1 \text{ m/s} \end{cases} \Rightarrow \frac{v_{av}}{v'_{av}} = \frac{3}{1} = 3$$

۱۶۷ برای درک بهتر، نمودار سرعت - زمان متحرک را رسم می‌کنیم.

چون سرعت اولیه داده شده است، می‌توان سرعت متحرک را در لحظات $t_3 = 20s$, $t_2 = 12s$, $t_1 = 8s$ با استفاده از معادله سرعت - زمان در حرکت با

شتاب ثابت به صورت زیر محاسبه کرد.

تندی متوسط از رابطه $s_{av} = \frac{1}{\Delta t}$ به دست می‌آید. برای محاسبه مسافت

طی شده در این بازه کافیست مساحت زیر نمودار را محاسبه کنیم.

$$1 = \frac{1}{2} \times 4 \times 8 = 16 \text{ m}$$

$$s_{av} = \frac{1}{\Delta t} = \frac{16}{12-8} = 4 \text{ m/s}$$

بنابراین:

۱۶۸ با توجه به این که نمودار سهمی است، پس معادله مکان - زمان

آن یک تابع درجه دوم است.

از آن جایی که نمودار، در مبدأ زمان از $x = 0$ رسم شده است، بنابراین صورت کلی معادله به شکل $x = At^2 + Bt$ است. با استفاده از داده‌های سؤال

خواهیم داشت:

$$x = At^2 + Bt \Rightarrow \begin{cases} t=8s ; x=12m \rightarrow 12 = 4A + 2B \\ t=12s ; x=12m \rightarrow 12 = 36A + 6B \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2A + B = 6 \\ 6A + B = 2 \end{cases} \Rightarrow A = -1, B = 8$$

پس معادله مکان - زمان این متحرک به صورت $x = -t^2 + 8t$ خواهد بود.

با توجه به نمودار سهمی می‌توان گفت که متحرک در لحظه $t = 4s$ تغییر

جهت داده است. متحرک در این لحظه در مکان $x = -(4)^2 + 8(4) = 16m$ تا لحظه $t = 4s$ در جهت محور

قرار دارد، پس متحرک از لحظه $t = 0$ تا لحظه $t = 4s$ $16m$ و از لحظه $t = 4s$ تا لحظه $t = 6s$ $4m$ خلاف جهت محور

X ها حرکت کرده است، بنابراین متحرک در ۶ ثانیه اول حرکتش مجموعاً $20m$

مسافت طی کرده است، پس تندی متوسط متحرک در ۶ ثانیه اول حرکتش

برابر است با:

$$s_{av} = \frac{1}{\Delta t} = \frac{20}{6} = \frac{10}{3} \text{ m/s}$$

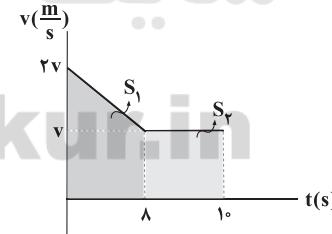
۱۶۹ مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان،

معادل با جایه جایی متحرک است. با توجه به نمودار، از آن جایی که متحرک در

۱۰ ثانیه اول حرکتش، تغییر جهت نداده است، پس مسافت طی شده توسط

محترک با جایه جایی آن برابر است ($\Delta x = 10$)، بنابراین جایه جایی متحرک در

۱۰ ثانیه اول حرکتش $42m$ خواهد بود، بنابراین:

$$S_1 + S_2 = 42 \text{ m}$$

$$\Rightarrow \frac{(v+2v) \times 8}{2} + (2 \times v) = 42 \Rightarrow 12v + 2v = 42$$

$$\Rightarrow 14v = 42 \Rightarrow v = \frac{3}{2} \text{ m/s}$$

بنابراین سرعت متحرک در لحظه $t = 8s$ $\frac{3}{2} \text{ m/s}$ و در لحظه $t = 10s$ $\frac{3}{2} \text{ m/s}$ است، بنابراین در بازه زمانی $t \leq 8s$ متحرک کندشونده حرکت کرده است. با

توجه به رابطه شتاب متوسط در این بازه می‌توان نوشت:

$$a_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{\frac{3}{2} - v}{8 - 0} = -\frac{\frac{3}{2}}{8} \text{ m/s}^2$$

۱۶۵ جابه‌جایی متحرک در حرکت با شتاب ثابت از رابطه

$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t$ به دست می‌آید. از آن جایی که متحرک از حال سکون شروع به حرکت کرده است، $v_0 = 0$ ، بنابراین معادله جابه‌جایی متحرک به صورت $\Delta x = \frac{1}{2}at^2$ نوشته می‌شود. حال این معادله را یکبار برای کل مسیر

و بار دیگر برای $\frac{9}{25}$ ابتدایی مسیر می‌نویسیم:

$$\begin{aligned} v_0 = 0 & \xrightarrow{\text{---}} x, t \\ \frac{9}{25}x, t' & \xrightarrow{\text{---}} \frac{9}{25}x, t''=? \end{aligned}$$

$$\begin{cases} x = \frac{1}{2}at^2 \\ \frac{9}{25}x = \frac{1}{2}at'^2 \end{cases} \Rightarrow \frac{25}{9} = \left(\frac{t'}{t}\right)^2 \Rightarrow \frac{25}{9} = \left(\frac{5}{t'}\right)^2 \Rightarrow \frac{5}{3} = \frac{5}{t'} \Rightarrow t' = 3s$$

این زمان، مدت زمان پیمودن $\frac{9}{25}$ ابتدایی مسیر است، بنابراین مدت زمان

پیمودن $\frac{16}{25}$ انتهایی مسیر عبارت است از:

۱۶۶ بررسی عبارت‌ها:

(الف) در بازه زمانی t_1 تا t_2 اندازه شتاب متحرک در حال کاهش است. (✗)

(ب) جهت سرعت (علامت سرعت) معروف جهت حرکت کرده است، بنابراین در بازه زمانی t_2 تا t_3 سرعت متحرک، مثبت است، پس متحرک در جهت محور X ها حرکت کرده است. (✗)

(ج) در بازه زمانی t_3 تا t_4 ، حرکت متحرک تندشونده و در بازه زمانی t_4 تا t_5 ، حرکت متحرک کندشونده بوده است. (✗)

(د) شتاب متوسط متحرک، شبی خط واصل بین دو لحظه t_1 تا t_2 است که شبی این خط مثبت است، بنابراین شتاب متوسط متحرک در این بازه زمانی، مثبت است. (✗)

(ه) متحرک در لحظات t_4 و t_5 تغییر جهت داده است، چون در این لحظات علاوه بر صفر شدن سرعت، جهت حرکت (علامت سرعت) نیز تغییر کرده است. (✗)

۱۶۷ شبی نمودار سرعت - زمان، معادل با شتاب حرکت متحرک

است، پس از آن جایی که شبی نمودار A بیشتر از شبی نمودار B است، می‌توان نتیجه گرفت که اندازه شتاب متحرک A بیشتر از اندازه شتاب متحرک B است، بنابراین:

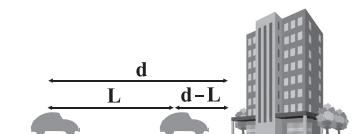
همچنین در حرکت با شتاب ثابت، سرعت متوسط متحرک را می‌توان از رابطه $v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2}$ به دست آورد. با توجه به این‌که سرعت ابتدا و انتهای هر دو متحرک، یکی است، در نتیجه سرعت متوسط برابر دارند، بنابراین:

$$v_{av_A} = v_{av_B}$$

به نکات زیر دقت کنید:

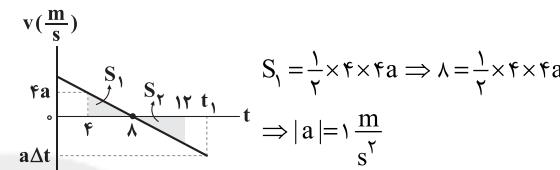
۱۶۸

تندی خودرو ثابت و برابر با $\frac{km}{h}$ است که معادل با $15m/s$ است.

۱۶۳ برای درک بهتر، نمودار سرعت - زمان را رسم می‌کنیم. برای رسم

این نمودار به دو نکته دقت کنید. سرعت اولیه همان شبی خط مماس بر نمودار در لحظه $t=0$ است که در اینجا صعودی است، بنابراین سرعت اولیه متحرک، مثبت است. همچنین تقرن نمودار به سمت پایین است، بنابراین شتاب متحرک، منفی است. همچنین در لحظه $t=8s$ متحرک دارای نقطه بارگشت است، بنابراین دو مثلث S_1 و S_2 همراه استند، پس اگر مسافت طی شده توسط متحرک در بازه زمانی $t=12s$ تا $t=4s$ بوده است، مساحت هر یک از مثلث‌ها $8m$ بوده است ($S_1 = S_2 = 8m$). سرعت متحرک در لحظه $t=4s$ برابر می‌شود با $v_4 = 4a$ (با توجه به مفهوم شبی خط) و با توجه به این‌که $S_1 = 8m$ است، می‌توان شتاب حرکت را به دست آورد:

تحرک در بازه زمانی $t_1 \leq t \leq t_2$ تندشونده حرکت کرده است و در لحظه t_1 از مبدأ مکان عبور کرده، در این بازه متحرک $5m$ جابه‌جا شده است، بنابراین:

$$\begin{aligned} |a| &= 1 \frac{m}{s^2} \\ 5m &= \frac{1}{2} \times \Delta t \times |a| \Delta t \quad \Rightarrow 5m = \frac{1}{2} \times 1 \times \Delta t^2 \\ \Rightarrow \Delta t &= 10s \end{aligned}$$

اندازه سرعت متوسط متحرک در این بازه زمانی برابر است با:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{5m}{10s} = 0.5 \frac{m}{s}$$

۱۶۴

ابتدا باید سرعت هر متحرک که همان شبی نمودار مکان - زمان متحرک است را به دست آوریم، بنابراین:

$$v_A = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - (-2)}{2 - 0} = 1 \frac{m}{s}$$

$$v_B = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{0 - 6}{3 - 0} = -2 \frac{m}{s}$$

($x = vt + x_0$) حال با توجه به معادله مکان - زمان در حرکت با سرعت ثابت

می‌توانیم معادلات حرکت هر دو متحرک را به دست آوریم:

$$\begin{cases} x_A = t - 2 \\ x_B = -2t + 6 \end{cases}$$

با توجه به نمودار داده شده در سؤال، ملاحظه می‌شود که فاصله دو متحرک از یکدیگر در لحظه شروع حرکت، $8m$ می‌باشد و متحرک‌ها در حال نزدیک شدن به یکدیگر هستند. در این حالت فاصله دو متحرک از یکدیگر دو بار

به $6m$ رسید، یکبار موقع نزدیک شدن و بار دیگر موقع دور شدن، برای

محاسبه این زمان‌ها داریم:

$$|x_A - x_B| = 6 \Rightarrow |(t - 2) - (-2t + 6)| = 6 \Rightarrow |3t - 8| = 6$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3t - 8 = 6 \\ 3t - 8 = -6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} t_2 = \frac{14}{3}s \\ t_1 = \frac{2}{3}s \end{cases}$$

بنابراین یکبار در لحظه $t_2 = \frac{14}{3}s$ و بار دیگر در لحظه $t_1 = \frac{2}{3}s$ فاصله دو

متحرک از یکدیگر $6m$ می‌شود.

$$\begin{cases} x_0 = v_0 t + \frac{1}{2} a t^2 \Rightarrow x_0 = 20t \\ x_k = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t + x_0 \Rightarrow x_k = \frac{1}{2} t^2 + 30 \end{cases}$$

حال برای محاسبه فاصله بین دو متحرک می‌توان نوشت:

$$x_k - x_0 = \frac{1}{2} t^2 + 30 - 20t = \frac{1}{2} (t^2 - 40t + 60) = \frac{1}{2} (t - 20)^2 + 100$$

حداقل مقدار $(t - 20)^2$ برابر صفر است ($t = 20\text{s}$)، بنابراین کمترین مقدار $x_k - x_0$ که همان کمترین فاصله بین دو متحرک است، برابر 100 m متر است.

۱۷۳ نمودار داده شده یک نمودار مکان - زمان است که محور عمودی آن معرف مکان متحرک در زمان های متفاوت است. مسافت طی شده در ۴ ثانیه اول حرکت برابر با مجموع تمام مسافت های طی شده است. از طرفی جایه جایی از رابطه $\bar{x}_f - \bar{x}_i = \bar{d}$ به دست می آید، بنابراین:

$$1 = 20 + 20 + 20 + 30 = 90\text{ m}$$

$$\bar{d}|_{0 \leq t \leq 3} = \bar{x}|_{t=3} - \bar{x}|_{t=0} = 0 - 20 = -20 \Rightarrow d = 20\text{ m}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{1}{d} = \frac{90}{20} = \frac{9}{4} = \frac{4}{5}$$

۱۷۴ چون شتاب این متحرک، ثابت می باشد، پس نمودار داده شده یک سه‌می است و با توجه به تقارن سه‌می، لحظه تغییر جهت متحرک ($v = 0$)، یعنی همان نقطه اکسترم را پیدا می کنیم.

دقیق کنید که متحرک در لحظات $t = 0$ و $t = 4\text{s}$ در یک مکان قرار دارد، بنابراین لحظه تغییر جهت این متحرک برابر است با:

$$t = \frac{0+4}{2} = 2\text{s}$$

حال نمودار سرعت - زمان این متحرک را رسم می کنیم. به خاطر این که شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان در لحظه $t = 0$ منفی است، بنابراین سرعت اولیه متحرک، منفی است. تقریباً نمودار مکان - زمان که معرف شتاب متحرک است به سمت بالا می باشد، بنابراین شتاب متحرک مثبت است.

در بازه زمانی $0 \leq t \leq 2\text{s}$ متحرک -8 m/s مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان، مقدار جایه جایی را نشان می دهد، داریم:

$$|S| = |\Delta x| \Rightarrow |-8| = \frac{1}{2} \times v_0 \times 2 \Rightarrow v_0 = -8 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

از طرفی می دانیم که شیب نمودار سرعت - زمان برابر با شتاب متحرک است.

$$a = \frac{-8}{2} = -4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

متحرک در لحظه t_1 از مبدأ مکان عبور می کند، بنابراین جایه جایی متحرک در بازه زمانی $1 \leq t \leq 2\text{s}$ برابر با 20 m است، پس داریم:

$$\frac{1}{2} \times 4 \Delta t \times \Delta t \Rightarrow \Delta t^2 = 10 \Rightarrow \Delta t = \sqrt{10}\text{ s}$$

بنابراین سرعت متحرک در لحظه عبور از مبدأ مکان برابر است با:

$$v = 4\Delta t = 4\sqrt{10}\text{ m/s}$$

با توجه به طرح واره صفحه قبل، خودرو بعد از ۴ ثانیه مسافت L متر را طی کرده است. از آن جایی که سرعت خودرو ثابت است، پس می توان نوشت:

$$L = v \Delta t = 15 \times 4 = 60\text{ m}$$

و همچنین در مدت ۴ ثانیه، صوت مسافت $d - L$ را طی می کند تا به خودرو برسد، بنابراین:

$$2d - L = v \times \Delta t \Rightarrow 2d - 60 = 320 \times 4 \Rightarrow d = 670\text{ m}$$

۱۶۹ مبدأ مکان را همان جایی در نظر می گیریم که اتومبیل قرار دارد، بنابراین می توان گفت اتومبیل در مکان $x = 0$ و موتورسیکلت در مکان $x = 400\text{ m}$ (یعنی 400 m متر از اتومبیل جلوتر است) قرار دارد. موتورسیکلت، دارای حرکت شتابدار است، پس خواهیم داشت:

$$v_A = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$a = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$v_B = 0$$

$$\begin{cases} x_A = v_A t + x_0 = 10t \\ x_B = \frac{1}{2} at^2 + v_0 t + x_0 = \frac{1}{2} \times 4 \times t^2 + 400 = 2t^2 + 400 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_B - x_A = 2t^2 + 400 - 10t$$

با توجه به رابطه بالا که یک تابع درجه دوم دارای $\min$ است، کمترین فاصله

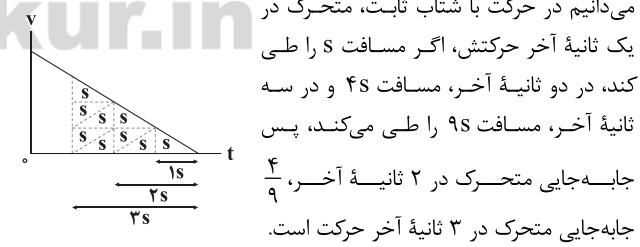
$$t = -\frac{b}{2a} = -\frac{(-10)}{2 \times 4} = \frac{5}{2} \text{ s}$$

$$t = \frac{5}{2} \text{ s} \Rightarrow d_{\min} = 2 \times \left(\frac{5}{2}\right)^2 - 10 \times \left(\frac{5}{2}\right) + 400 = 387.5\text{ m}$$

۱۷۰ در حرکت با شتاب ثابت، قدر نسبت تصاعد حسابی مسافت های متواالی طی شده برابر aT^2 است. با توجه به این که متحرک مسافت های متواالی $18, 16, 14, 12, \dots, 0\text{ m}$ را طی کرده است، پس قدر نسبت برابر با $18 - 16 = 2\text{ m}$ خواهد بود، بنابراین خواهیم داشت:

$$aT^2 = 2 \Rightarrow a \times 2^2 = 2 \Rightarrow a = 0.5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

۱۷۱ نمودار سرعت - زمان متحرک به صورت زیر خواهد بود:

۱۷۲ لحظه ای که اتومبیل به فاصله 300 m کامیون می رسد $t = 0$ فرض می کنیم و مکان اتومبیل در این لحظه را مبدأ مختصات محور x در نظر می گیریم. معادله حرکت را برای اتومبیل و کامیون می نویسیم:

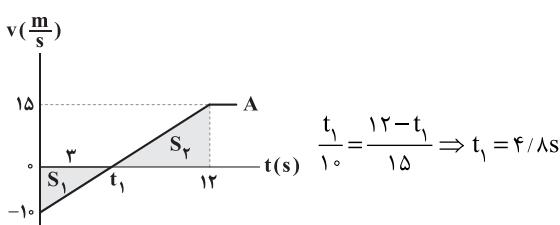
$$v_0 = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$x_0 = 0$$

$$v_k = 0$$

$$a_k = 1 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

$$x_k = 300\text{ m}$$

$$\Delta x_A = -\frac{4/8 \times 10}{2} + \frac{(12 - 4/8) \times 15}{2} \Rightarrow \Delta x_A = -24 + 54 = 30 \text{ m}$$

با توجه به جایه‌جایی دو متحرک و این‌که در شروع حرکت، متحرک A به اندازه 55 m جلوتر است، نتیجه می‌گیریم که در لحظه $t = 12 \text{ s}$ متحرک A قرار دارد. از لحظه $t = 12 \text{ s}$ به بعد چون هر دو متحرک حرکت یکنواخت دارند، بنابراین سرعت نسبی آن‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\text{سرعت نسبی} v = |v_A - v_B| = |15 - 10| = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

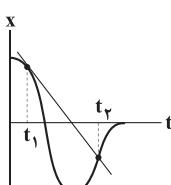
یعنی متحرک A در هر ثانیه به اندازه 5 m به متحرک B نزدیک می‌شود:

$$\Delta x = vt \Rightarrow 160 = 5t \Rightarrow t = 32 \text{ s}$$

چون از زمان شروع حرکت دو متحرک خواسته شده است، باید این مدت زمان را $\Delta t = 32 + 12 = 44 \text{ s}$ با اولیه جمع کنیم:

۱۷۷ نمودار مکان – زمان یک متحرک که روی خط راست حرکت می‌کند، باید یک تابع باشد، یعنی هر خط عمودی، نمودار را فقط در یک نقطه قطع کند، باید پیوسته باشد، یعنی نقطه تاپیوستگی نداشته باشد. همچنین نباید شکستگی داشته باشد، چون شیب خط مماس بر نمودار (سرعت متحرک) ناگهان تغییر می‌کند.

با توجه به نکات بالا، تنها نمودار «ب» می‌تواند نمودار مکان – زمان متحرکی باشد که روی خط راست حرکت می‌کند.

۱۷۸ سرعت متوسط متحرک در نمودار مکان – زمان برابر با شیب خط واصل آن دو نقطه از نمودار در آن بازه زمانی است. می‌بینیم که شیب خط واصل، منفی است، پس علامت سرعت متوسط، منفی است که به معنای این است که متحرک در خلاف جهت محور X‌ها جایه‌جا شده است.

شتاب متوسط از رابطه $a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{t_2 - t_1}$ به دست می‌آید. ابتدا باید علامت v_1 و v_2 را از روی نمودار تعیین کنیم. شیب خط مماس بر نمودار در لحظه t_1 منفی است، بنابراین $v_1 < 0$ است.

شیب خط مماس بر نمودار در لحظه t_2 مثبت است، بنابراین $v_2 > 0$ است.
(+) (-)
 $a_{av} = \frac{v_2 - v_1}{\Delta t} \Rightarrow a_{av} > 0$

در نتیجه:

همواره مثبت

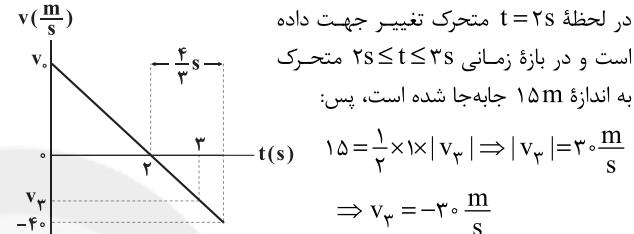
در نتیجه a_{av} در جهت محور X‌ها است.

۳ ۱۷۵ شیب نمودار مکان – زمان، سرعت متحرک را نشان می‌دهد.

بنابراین شیب نمودار متحرک B برابر با سرعت متحرک B است، بنابراین:

$$v_B = \frac{(-24) - (-24)}{6} = 40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

با توجه به متن سؤال، باید مکانی را پیدا کنیم که در آن‌جا اندازه سرعت متحرک A برای دومین بار برابر $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌شود. با توجه به این‌که نمودار شیب سه‌می است، می‌توان به راحتی نمودار سرعت – زمان آن را رسم کرد. شیب خط مماس بر نمودار در لحظه $t = 0$ که همان سرعت اولیه متحرک است، مثبت است. تغیر نمودار مکان – زمان معرف شتاب متحرک است، بنابراین شتاب متحرک، منفی است. پس نمودار سرعت – زمان متحرک A به صورت مقابل است:

حال با توجه به مفهوم شیب خط، شتاب متحرک A برابر است با:

$$a = \frac{-30 - 0}{3 - 2} = -\frac{30}{1} = -30 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

بنابراین سرعت اولیه متحرک A (دباره با استفاده از شیب خط) برابر با $60 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است. می‌توان نتیجه گرفت از آن‌جایی که $v = 60 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است،

پس قبل از نقطه بازگشت، یک بار سرعت متحرک A $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌شود، پس برای دومین بار باید بعد از نقطه بازگشت باشد. از آن‌جایی که شیب نمودار سرعت – زمان $\frac{m}{s^2}$ است، متحرک باید به مدت $\Delta t = \frac{3}{4} \text{ s}$ از لحظه $t = 2 \text{ s}$ حرکت کند تا اندازه سرعت متحرک برای دومین بار $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ شود.

توجه داشته باشید که متحرک A در لحظه $t = 2 \text{ s}$ در مبدأ مکان قرار دارد،

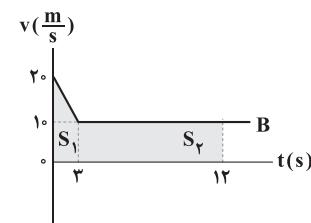
بنابراین اگر از این لحظه به مدت $\Delta t = \frac{4}{3} \text{ s}$ در حال حرکت باشد، برای دومین بار اندازه سرعتش به $40 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ می‌رسد. برای یافتن این مکان کافیست

مساحت زیر نمودار سرعت – زمان متحرک A در بازه زمانی $\Delta t = \frac{4}{3} \text{ s}$ که

معرف جایه‌جایی متحرک است را بیابیم:
 $\Delta x = \frac{1}{2} \times \frac{4}{3} \times 40 = \frac{80}{3} \text{ m}$

بنابراین:
 $\Delta x = x - x|_{t=2 \text{ s}} \Rightarrow \frac{80}{3} = x - 0 \Rightarrow x = \frac{80}{3} \text{ m}$

۲ ۱۷۶ ابتدا جایه‌جایی هر دو متحرک را از لحظه شروع حرکت تا لحظه‌ای که حرکت متحرک A یکنواخت می‌شود، به دست می‌آوریم.

$$\Delta x_B = S_1 + S_2 = \frac{(10 + 20) \times 3}{2} + (9 \times 10) = 135 \text{ m}$$

۱۸۲ ۳ جابه‌جایی جسم در راستای افقی است، بنابراین کار مؤلفه عمودی نیروها بر روی جسم در این جابه‌جایی، صفر است، بنابراین کار هر کدام از نیروها بر روی جسم از ضرب مؤلفه افقی نیرو در جابه‌جایی به دست می‌آید، پس داریم:

$$\left| \frac{W_{F_1}}{W_{F_2}} \right| = \left| \frac{|4 \times 20|}{|3 \times 20|} \right| = \frac{4}{3}$$

۱۸۳ ۲ هرگاه سرعت جسم ثابت باشد، برایند نیروهای وارد بر جسم، صفر است، بنابراین اندازه نیروی جلوبرنده و اندازه نیروی اصطکاک برابر هستند، پس نتیجه می‌گیریم که اندازه نیروی اصطکاک نیز $N = 20$ است. حرکت از دو قسمت سرعت ثابت و شتاب ثابت تشکیل شده است. اندازه کار در حالت سرعت ثابت و سپس شتاب ثابت را محاسبه کرده و در آخر با هم جمع می‌کنیم.

در حرکت با سرعت ثابت، جابه‌جایی جسم برابر است با:

$$\Delta x_1 = v \times \Delta t = 4 \times 4 = 16 \text{ m}$$

بنابراین کار نیروی اصطکاک در این حالت برابر است با:

$$W_1 = f_k \Delta x_1 \cos \theta = 20 \times 16 \times \cos 18^\circ = -320 \text{ J}$$

در ادامه، کار در قسمت شتاب ثابت را محاسبه می‌کنیم. برای این کار ابتدا شتاب را در این حالت محاسبه می‌کنیم، در این حالت نیروی جلوبرنده طبق گفته سؤال، صفر است، بنابراین:

$$F_{\text{net}} = ma \Rightarrow -f_k = ma \Rightarrow -20 = 2 \times a \Rightarrow a = -10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

بنابراین جابه‌جایی جسم در این حالت برابر است با:

$$v^2 - v_0^2 = 2a \Delta x_2 \Rightarrow 0 - 4^2 = 2 \times (-10) \times \Delta x_2$$

$$\Rightarrow \Delta x_2 = \frac{16}{20} = 0.8 \text{ m}$$

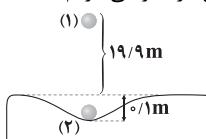
بنابراین کار نیروی اصطکاک در این حالت برابر است با:

$$W_2 = f_k \Delta x_2 \cos \theta = 20 \times 0.8 \times \cos 18^\circ = -16 \text{ J}$$

کار کل از جمع جبری کارها به دست می‌آید، پس داریم:

$$W_t = W_1 + W_2 = -320 - 16 = -336 \text{ J}$$

۱۸۴ ۲ با توجه به شکل زیر، پایین‌ترین نقطه مسیر، یعنی نقطه‌ای که جسم کاملاً در تشك فرو رفته را مبدأ پتانسیل گرانشی در نظر می‌گیریم:

اختلاف انرژی مکانیکی جسم در نقاط (۱) و (۲) برابر با کار نیروی تشك بر روی جسم است، بنابراین:

$$E_2 - E_1 = W_{F_{\text{شك}}} \Rightarrow (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1) = W_{F_{\text{شك}}}$$

سرعت جسم در ابتدا و انتهای مسیر، صفر است. در نقطه (۲) هم ارتفاع، صفر است، پس انرژی پتانسیل گرانشی جسم نیز در این نقطه صفر است.

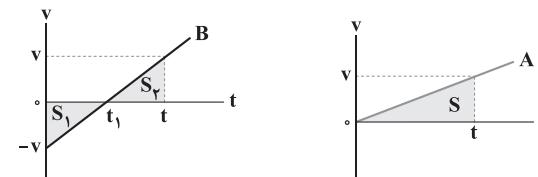
$$-U_1 = W_{F_{\text{شك}}} \Rightarrow -mgh_1 = F_{\text{شك}} \times d \times \cos \theta$$

نیروی تشك در خلاف جهت حرکت جسم است و مانع فرو رفتن جسم می‌شود، بنابراین: $-F_{\text{شك}} \times 20 = 400 \text{ N}$

۱۷۹ ۲ همان‌طور که در نمودار پیداست، حرکت این دو متحرک با شتاب ثابت است، پس می‌توان برای سرعت متوسط از رابطه $v_{\text{av}} = \frac{v_0 + v}{2}$ استفاده کرد. اگر این رابطه را برای هر دو متحرک بنویسیم، داریم:

$$v_{\text{av}} = \frac{v_0 + v}{2} \Rightarrow \begin{cases} v_{\text{av A}} = \frac{v_0 + v}{2} \\ v_{\text{av B}} = \frac{-v_0 + v}{2} \end{cases} \Rightarrow |v_{\text{av A}}| > |v_{\text{av B}}|$$

مسافت طی شده، یعنی اندازه سطح محصور بین نمودار سرعت-زمان و محور زمان بدون توجه به بالا یا پایین بودن نمودار، بنابراین برای دو متحرک A و B داریم:

بنابراین با توجه به نمودارهای بالا داریم:

$$A: \text{متحرک } I_A = S = \frac{1}{2}vt$$

$$B: \text{متحرک } I_B = S_1 + S_2 = \frac{1}{2}v(t-t_1) + \frac{1}{2}v(t-t_1) = \frac{1}{2}vt$$

بنابراین با توجه به برابر بودن مسافت طی شده توسعه دو متحرک در بازه زمانی صفر تا t داریم:

$$\begin{cases} s_{\text{av A}} = \frac{I_A}{\Delta t} \\ s_{\text{av B}} = \frac{I_B}{\Delta t} \end{cases} \Rightarrow s_{\text{av A}} = s_{\text{av B}}$$

۱۸۰ ۳ برای تغییر جهت حرکت، شرط لازم، صفر شدن سرعت و شرط کافی تغییر علامت سرعت است (برای حرکت بر روی خط راست). با توجه به شرط لازم و کافی مذکور، متحرک در لحظات $t=13s$ و $t=13s$ تغییر جهت داده است. در جهت مثبت محور X حرکت کند، یعنی سرعت متحرک، مثبت است، با توجه به نمودار سؤال، سرعت متحرک در بازه زمانی $13s \leq t \leq 13s$ ، مثبت است، یعنی متحرک ۱۲ ثانیه در جهت مثبت محور X حرکت کرده است.

۱۸۱ ۳ جرم جسم، 50 g درصد کاهش و تنید آن 20 g درصد افزایش یافته است، بنابراین:

$$m_2 = m_1 - \frac{50}{100} m_1 \Rightarrow m_2 = 0.5 m_1$$

$$v_2 = v_1 + \frac{20}{100} v_1 \Rightarrow v_2 = 1.2 v_1$$

بنابراین با استفاده از رابطه انرژی جنبشی داریم:

$$K_2 = \frac{m_2}{m_1} \times \left(\frac{v_2}{v_1} \right)^2 = \frac{0.5 m_1}{m_1} \times \left(\frac{1.2 v_1}{v_1} \right)^2$$

$$\Rightarrow \frac{K_2}{K_1} = \frac{0.5}{1} \times \frac{1.44}{1} = 0.72 \Rightarrow K_2 = 0.72 K_1$$

درصد تغییرات انرژی جنبشی برابر است با:

$$\frac{\Delta K}{K_1} \times 100 = \frac{K_2 - K_1}{K_1} \times 100$$

$$= \frac{0.72 K_1 - K_1}{K_1} \times 100 = -28$$

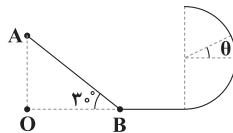
پس انرژی جنبشی جسم 28 g درصد کاهش می‌یابد.

بنابراین جسم از ارتفاع 30° متری سطح زمین پرتاب شده و در آخر به سطح زمین می‌رسد، پس تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی جسم از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\Delta U = mg\Delta h = 2 \times 10 \times (0 - 30) = -600 \text{ J}$$

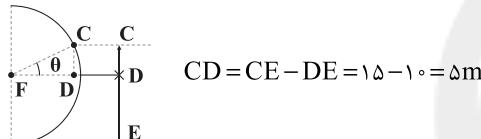
۱۸۹ مسیری که توسط گلوله طی می‌شود، بدون اصطکاک است، بنابراین جسم از هر ارتفاعی رها شود در سمت دیگر نیز تا همان ارتفاع بالا می‌آید.

ارتفاع نقطه A برابر ضلع AO در مثلث OAB می‌باشد که می‌توان از رابطه زیر محاسبه کرد:

$$OA = AB \times \sin 30^\circ = 30 \times 0.5 = 15 \text{ m}$$

از محاسبه ارتفاع نقطه A به این نتیجه می‌رسیم که جسم در سمت راست نیز تا این ارتفاع بالا می‌آید، بنابراین فاصله CE باید ۱۵ متر باشد، از آنجایی که فاصله DE برابر شعاع دایره است، پس می‌توان فاصله CD را محاسبه کرد:

زاویه θ را می‌توان به کمک روابط مثلثاتی محاسبه کرد:

$$\sin \theta = \frac{CD}{CF} \Rightarrow \sin \theta = \frac{5}{10} = 0.5 \Rightarrow \theta = 30^\circ$$

۱۹۰ در ابتدا معادله خط نمودار داده شده را به دست می‌آوریم تا به

کمک آن بتوانیم سرعت جسم در لحظات داده شده را محاسبه کنیم:

$$\begin{cases} v = at + b \\ a = \frac{0 - (-10)}{5 - 0} = 2 \end{cases} \quad \text{عرض از مبدأ} \quad b = -10$$

$$\Rightarrow v = 2t - 10$$

در ادامه سرعت متحرک را در لحظات خواسته شده به دست می‌آوریم:

$$v_2 = 2 \times 2 - 10 = -6 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad v_5 = 2 \times 5 - 10 = 0$$

$$v_4 = 2 \times 4 - 10 = -2 \frac{\text{m}}{\text{s}} \quad v_7 = 2 \times 7 - 10 = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

در آخر کل کار انجام شده بر روی جسم را به کمک قضیه کار و انرژی جنبشی در بازه‌های زمانی گفته شده محاسبه می‌کنیم.

$$t = 5s \quad t = 2s \quad W_{t_1} = \frac{1}{2} \times m \times (0^2 - (-6)^2) = 18m \quad : \text{در بازه زمانی } t = 2s \text{ تا } t = 5s$$

$$t = 7s \quad t = 4s \quad W_{t_2} = \frac{1}{2} \times m \times (4^2 - (-2)^2) = 6m \quad : \text{در بازه زمانی } t = 4s \text{ تا } t = 7s$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$\frac{W_{t_1}}{W_{t_2}} = \frac{18m}{6m} = 3$$

۱۸۵ به کمک قضیه کار و انرژی جنبشی نسبت کار کل در دو مرحله را محاسبه می‌کنیم. در مرحله اول، تندی خودرو از 0 به 7 و در مرحله بعد از 7 به 37 می‌رسد، بنابراین:

$$\frac{W_{t_2}}{W_{t_1}} = \frac{\frac{1}{2}m((37)^2 - 7^2)}{\frac{1}{2}m(7^2 - 0^2)} = \frac{37^2 - 7^2}{7^2} = \lambda$$

کار کل از حاصل ضرب نیروی برایند در جایه‌جایی کل محاسبه می‌شود. در مرحله اول نیروی برایند F و در مرحله دوم F' می‌باشد. پس:

$$\frac{W_{t_2}}{W_{t_1}} = \frac{(F+F')d}{Fd} = \lambda \Rightarrow F+F' = \lambda F \Rightarrow F' = \lambda F$$

۱۸۶ ابتدا برایند نیروهای وارد بر جسم را محاسبه می‌کنیم:

$$F_T = F - \left(\frac{F}{2} + \frac{F}{3}\right) = \frac{F}{6}$$

سپس به کمک قضیه کار و انرژی جنبشی، رابطه بین نیروی برایند و v را به دست می‌آوریم:

$$W_t = F_t \cdot d = \frac{1}{2} \times m(v^2 - v_1^2)$$

$$\Rightarrow \frac{F}{6} \times d = \frac{1}{2} \times 2 \times (v^2 - 0^2) \Rightarrow \frac{F \cdot d}{6} = v^2 \quad (1)$$

حاصل ضرب $F \cdot d$ را می‌توان به کمک کار نیروی F محاسبه کرد:

$$W_F = Fd \cos \alpha \Rightarrow 24 = F \cdot d \cos 0^\circ \Rightarrow F \cdot d = 24 \quad (2)$$

بنابراین براساس روابط (1) و (2) داریم:

$$\frac{F \cdot d}{6} = \frac{24}{6} = v^2 \Rightarrow v^2 = 4 \Rightarrow v = 2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۱۸۷ ابتدا از قضیه کار و انرژی جنبشی بین نقاط A و C استفاده می‌کنیم. باید دقت کنیم که کار کل برابر با کار نیروی اصطکاک است، زیرا کار نیروی وزن و نیروی عمودی تکیه‌گاه در این جایه‌جایی افقی، صفر است. همچنین فاصله BC را x و AB را $2x$ در نظر می‌گیریم، بنابراین:

$$W_t = W_{t_2} = -f_k \times 3x = \frac{1}{2} \times 2 \times (0^2 - 8^2) \Rightarrow f_k \cdot x = \frac{64}{3} \quad \text{اصطکاک}$$

در ادامه از قضیه کار و انرژی جنبشی بین نقاط B و C استفاده می‌کنیم تا تندی جسم را در نقطه B به دست بیاوریم:

$$W_t = W_{t_1} = -f_k \cdot x = \frac{1}{2} \times 2 \times (0^2 - v_B^2)$$

$$\Rightarrow v_B^2 = f_k \cdot x = \frac{64}{3} \Rightarrow v_B = \frac{8\sqrt{3}}{3} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۱۸۸ در ابتدا به کمک پایستگی انرژی مکانیکی، ارتفاع ساختمان را محاسبه می‌کنیم. نقطه (1) را محل پرتاب و نقطه (2) را نقطه اوج (بیشترین ارتفاع از سطح زمین) در نظر می‌گیریم. در نقطه اوج، سرعت و در نتیجه انرژی جنبشی گلوله صفر است:

$$E_2 = E_1 \Rightarrow K_2 + U_2 = K_1 + U_1$$

$$\frac{K_2 =}{mg h_2} \Rightarrow mgh_2 = \frac{1}{2}mv_1^2 + mgH$$

$$\Rightarrow 10 \times 5 = \frac{1}{2} \times (20)^2 + 10 \times H \Rightarrow H = 30 \text{ m}$$

۱۹۱

با توجه به ثابت بودن فاصله بین دو صفحه و دیالکتریک بین دو صفحه که طبق اطلاعات سؤال، هوا می‌باشد، تغییرات ظرفیت خازن از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$C_2 - C_1 = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} - \kappa \epsilon_0 \frac{A_1}{d} = \kappa \epsilon_0 \frac{\Delta A}{d}$$

در هر ثانیه صفحه سمت راست 3 cm و صفحه سمت چپ 2 cm از خازن خارج می‌شوند، بنابراین در هر ثانیه 5 cm از طول صفحات خازن کم می‌شود، بنابراین میزان تغییرات مساحت صفحات خازن برابر است با:

$$\Delta A = -5 \times 10^{-2} = -5.0 \text{ cm}^2$$

$$\Delta C = \kappa \epsilon_0 \frac{\Delta A}{d} = 1 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{(-5.0 \times 10^{-4})}{0.02 \times 10^{-3}}$$

$$\Rightarrow \Delta C = -2.25 \times 10^{-9} \text{ F} = -2.25 \text{ nF}$$

۱۹۲

حجم فضای بین دو صفحه خازن از ضرب مساحت صفحات خازن در فاصله بین آن‌ها حاصل می‌شود، بنابراین:

$$V = A \times d = 4 \times 10^{-6} \text{ m}^3$$

از طرفی چون خازن خالی است، پس دیالکتریک آن هوا و ضریب آن یک است.

بزرگی میدان الکتریکی داخل خازن نیز از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow V = E \times d \quad (1)$$

از طرفی ظرفیت خازن از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$C = \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \quad (2)$$

در ادامه، فرمول‌های بالا را در فرمول انرژی خازن جای‌گذاری می‌کنیم:

$$U = \frac{1}{2} C V^2 \xrightarrow{(1), (2)} U = \frac{1}{2} \kappa \epsilon_0 \frac{A}{d} \times (E \times d)^2 = \frac{1}{2} \kappa \epsilon_0 A d E^2$$

با جای‌گذاری اعداد در فرمول حاصل، انرژی خازن محاسبه می‌شود:

$$U = \frac{1}{2} \times 1 \times 9 \times 10^{-12} \times 4 \times 10^{-6} \times (5 \times 10^6)^2$$

$$\Rightarrow U = 45.0 \times 10^{-6} \text{ J} = 45.0 \mu\text{J}$$

۱۹۳

رابطه میان ظرفیت، بار و اختلاف پتانسیل الکتریکی در خازن به صورت $C = \frac{Q}{V}$ می‌باشد، پس می‌توان گفت که در نمودار V بر حسب Q برای خازن، شبی خط یا همان تانژانت زاویه خط با محور افقی، برابر با معکوس ظرفیت خازن است، پس داریم:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{\tan \alpha_1}{\tan \alpha_2}$$

با توجه به شکل سؤال، $\alpha_1 = 45^\circ$ و $\alpha_2 = 30^\circ$ است، بنابراین:

$$\frac{C_2}{C_1} = \frac{\tan 45^\circ}{\tan 30^\circ} = \frac{1}{\frac{\sqrt{3}}{3}} = \sqrt{3}$$

با توجه به اختلاف پتانسیل الکتریکی دوسر خازن‌ها و محاسبه نسبت ظرفیت‌ها، برای محاسبه نسبت انرژی ذخیره شده در دو خازن از رابطه:

$$U = \frac{1}{2} C V^2 \text{ استفاده می‌کنیم:}$$

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{C_2}{C_1} \times \left(\frac{V_2}{V_1} \right)^2 = \sqrt{3}$$

در متن سؤال گفته شده که ذره منحرف نمی‌شود، بنابراین

نیروی الکتریکی وارد بر ذره از طرف میدان برابر با نیروی وزن ذره می‌باشد:

$$E|q| = mg \Rightarrow E = \frac{mg}{q} = \frac{N}{C}$$

در ادامه به کمک فرمول میدان الکتریکی داخل خازن، اختلاف پتانسیل

الکتریکی دو سر خازن را حساب می‌کنیم:

$$E = \frac{V}{d} \Rightarrow \frac{V}{0.05 \times 10^{-6}} = \frac{N}{0.02 \times 10^{-3}} \Rightarrow V = 100 \text{ V}$$

بنابراین انرژی ذخیره شده در خازن برابر است با:

$$U = \frac{1}{2} C V^2 = \frac{1}{2} \times 4 \times 10^{-6} \times (100)^2 = 2 \times 10^{-2} \text{ J}$$

حجم جیوه در دو حالت یکسان است، بنابراین:

$$AL = A'L' \Rightarrow \frac{A}{A'} = \frac{L'}{L} = \frac{12}{20} = \frac{3}{5}$$

بنابراین نسبت خواسته شده برابر است با:

$$R = \rho \frac{L}{A} \Rightarrow R' = \frac{L'}{A'} = \frac{L}{A} \times \frac{A'}{A} = \frac{20}{12} \times \frac{5}{3} = \frac{100}{36} = \frac{25}{9} \text{ Ω}$$

ابتدا بر ذخیره شده در خازن را محاسبه می‌کنیم.

$$U = \frac{q}{C} \Rightarrow 486 = \frac{q}{2 \times 10^{-2}} \Rightarrow q = 10.8 \mu\text{C}$$

برای محاسبه جریان متوسط عبوری از سیم داریم:

$$\bar{I} = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{10.8 \times 10^{-6}}{54 \times 10^{-3}} = 0.002 \text{ A} = 2 \text{ mA}$$

ابتدا نسبت دو مقاومت را محاسبه می‌کنیم.

$$R_2 = R_1 (1 + \alpha \Delta \theta)$$

$$\Rightarrow R_2 = R_1 (1 + 0.0005 \times 200) = 101 R_1$$

طبق قانون اهم، مقاومت الکتریکی سیم با جریان عبورکرد از آن رابطه عکس دارد، بنابراین:

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{R_1}{R_2} = \frac{R_1}{101 R_1} = \frac{1}{101} \Rightarrow I_2 = \frac{1}{101} I_1 = \frac{1}{101} \times 40/7 = 37 \text{ A}$$

با استفاده از قانون اهم داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} R_1 = \frac{V_1}{I_1} = \frac{V}{36} \\ R_2 = \frac{V_2}{I_2} = \frac{2V}{48} = \frac{V}{24} \end{array} \right. \quad (1) \quad (2)$$

بنابراین:

$$R_2 = \frac{V_2}{I_2} \Rightarrow I_2 = \frac{3V}{R_1 + R_2}$$

$$\frac{V_2 = 3V}{(1), (2)} \Rightarrow \frac{3V}{\frac{V}{36} + \frac{V}{24}} = \frac{3V}{\frac{2V + 3V}{72}} = 43/2 \text{ A}$$

شیمی

۲۰۱ مطابق داده‌های سؤال، فرمول صابون به صورت RCOONH_4 است که R دارای ۲۹ اتم هیدروژن خواهد بود. با توجه به یک پیوند دوگانه $\text{C}=\text{C}$ در R ، فرمول آن را می‌توان به صورت $\text{C}_n\text{H}_{2n-1}$ در نظر گرفت:

$$2n - 1 = 29 \Rightarrow n = 15$$

۲۰۲ فرمول اسید چرب $\text{C}_{15}\text{H}_{29}\text{COOH}$

$$(12)(15+1)+(29+1)+2(16)=254 \text{ g.mol}^{-1}$$

بررسی عبارت‌های نادرست:

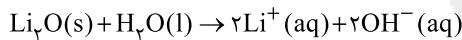
۲۰۳ پ) محلوت حاصل از اتیلن گلیکول و آب، محلول است که نور را نمی‌تواند پخش کند و عبور می‌دهد.

ت) هر کدام از مولکول‌های اوره ($\text{CO}(\text{NH}_2)_2$) و اتیلن گلیکول ($\text{C}_2\text{H}_4(\text{OH})_2$) دارای ۴ جفت الکترون ناپیوندی هستند.

۲۰۴ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

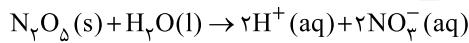
بررسی عبارت‌ها:

۰ در هر کدام از ظرف‌های حاوی O_2 ، BaO ، ۲ مول یون OH^- تولید می‌شود:

۰ شمار یون‌های موجود در محلول حاوی Li_2O و در نتیجه رسانایی الکتریکی آن بیشتر از محلول حاوی BaO است.

۰ در ظرف حاوی N_2O_5 ، ۲ مول یون هیدرونیوم و در ظرف حاوی SO_3^{2-} ، ۳ مول یون هیدرونیوم تولید می‌شود. زیرا HNO_3 یک اسید قوی است.

اما یونش مرحله دوم H_2SO_4 برخلاف مرحله اول آن، جزئی و ناقص است.

۰ SO_3^{2-} یک ترکیب گازی شکل ولی سه ترکیب دیگر، به حالت جامدند.

۰ ۲۰۵ از آن جا که HF یک اسید ضعیف است، غلظت خود اسید HF باید بیشتر از F^- باشد. (حذف گزینه‌های (۲) و (۴))

از طرفی وقتی مقداری هیدروکلریک اسید یک مولار را با همان حجم محلول سدیم فلورید مخلوط می‌کنیم، غلظت H^+ نصف شده و به نیم مولار می‌رسد. (حذف گزینه (۳))

۰ ۲۰۶ با افزایش غلظت اسیدهای ضعیف، درصد یونش آن‌ها کم می‌شود. این ارتباط از نوع خطی نیست (حذف گزینه‌های (۲) و (۴))

$$K_a = \alpha \cdot M$$

↓
ثابت

با توجه به ارتباط میان غلظت اسید (M) و درجه یونش آن (α)، نمودار c نیز نمی‌تواند درست باشد.

۰ ۲۰۷ هنگامی‌که طول یک سیم با ثابت ماندن حجم آن، n برابر شود، مقاومت آن سیم n^2 برابر شده و جریان عبوری از آن با توجه به ثابت بودن اختلاف پتانسیل الکتریکی، $\frac{1}{n}$ برابر می‌شود.

$$\frac{R_2}{R_1} = 4^2 = 16$$

$$\frac{I_2}{I_1} = \frac{R_1}{R_2} = \frac{1}{16} \Rightarrow I_2 = \frac{1}{16} I_1 = \frac{1}{16} \times 48 = 3 \text{ A}$$

بنابراین:

بنابراین تغییرات جریان برابر است با: $\Delta I = 48 - 3 = 45 \text{ A}$

۰ ۲۰۸ ژرمانیم نیمرسانا است و با برقراری جریان و افزایش دما، مقاومت الکتریکی آن کاهش می‌یابد. در نمودار V-I، شب نمودار، عکس مقاومت ($\frac{1}{R}$) است، پس با کاهش مقاومت باید شب نمودار افزایش یابد.

۲۰۵ موارد دوم و چهارم جزو نارسایی‌های نظریه آرنیوس محسوب می‌شوند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- مطابق نظریه آرنیوس عنصرهای فلزی مانند Na ، Ba و... و مواد مولکولی مانند $\text{NH}_3(g)$ ، $\text{HCl}(g)$ ... جزو اسیدها و بازها در نظر گرفته می‌شوند.
- مطابق نظریه آرنیوس، لازم نیست اسیدها و بازها در ساختار خود H و یا OH داشته باشند. برای نمونه اکسید فلزی Na_2O یک باز آرنیوس و اکسید نافلزی N_2O_5 یک اسید آرنیوس است.

۲۱۱ مطابق داده‌های سؤال خواهیم داشت:

$\text{HA} \rightleftharpoons \text{H}^+ + \text{A}^-$			
غلظت اولیه	$\circ/18$	$\circ$	$\circ$
غلظت تعادلی	$\circ/18 - x$	x	x

$$(\circ/18 - x) - x = \circ/12 \Rightarrow \circ/18 - 2x = \circ/12 \Rightarrow x = \circ/03$$

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{(x)(x)}{(\circ/18 - x)} = \frac{(\circ/03)(\circ/03)}{(\circ/15)} = 6 \times 10^{-3}$$

۲۱۲ به اسیدی که هر مولکول آن در آب تنها می‌تواند یک یون هیدرونیوم تولید کند، اسید تک پروتون دار می‌گویند.

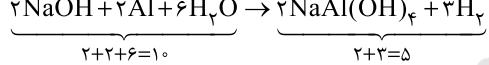
۲۱۳ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

بررسی عبارت‌های دوم و چهارم:

- این واکنش گرماده ($\Delta H < 0$) بوده و در واکنش‌های گرماده سطح انرژی فراورده‌ها پایین‌تر از سطح انرژی واکنش‌دهنده‌ها است.

- با توجه به داده‌های عبارت چهارم، فرمول ترکیب یونی X به صورت

۲۱۴ NaAl(OH)_4 بوده و معادله موازن شده واکنش به صورت زیر خواهد بود:

۲۱۴ فقط عبارت سوم درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- ثابت یونش یک اسید، نسبت حاصل ضرب غلظت تعادلی یون‌های موجود در محلول را به غلظت تعادلی آن اسید نشان می‌دهد.

- ثابت یونش، بیانی از میزان پیشرفت فرایند یونش تا رسیدن به تعادل است.

- ثابت یونش یک اسید فقط به دما وابسته است و با تغییر α در دمای ثابت، نمی‌توان مقدار آن را تغییر داد.

۲۱۵ هر چه یک اسید به میزان بیشتری در آب یونیده شود، قدرت اسیدی آن بیشتر است.

۲۱۶ آرایش الکترونی اتم $X_{\text{۹}}$ به صورت $^{2s^2 2p^6 3d^5 4s^2}$ است و کاتیون X^{3+} تولید می‌کند.

$X^{3+}, S^{2-} \Rightarrow X_2S^{2-}$ ترکیب با گوگرد:

$X^{3+}, Cl^- \Rightarrow XCl^{3+}$ ترکیب با کلر:

$X^{3+}, N^{3-} \Rightarrow XN$ ترکیب با نیتروژن:

$X^{3+}, Br^- \Rightarrow XBr_3$ ترکیب با برم:

۲۰۶ مطابق داده‌های سؤال می‌توان نوشت:

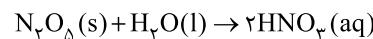
$\text{HA} \rightleftharpoons \text{H}^+ + \text{A}^-$			
غلظت اولیه		M	$\circ \quad \circ$
غلظت تعادلی	$M - x$	x	x

$$\frac{4}{5}(x + x) = \frac{1}{12} \Rightarrow x = \circ/12 \text{ mol.L}^{-1}$$

$$\alpha = \frac{\circ/12}{M} = \circ/4 \Rightarrow M = \circ/3 \frac{\text{mol}}{\text{L}}$$

$$K_a = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{(x)(x)}{M - x} = \frac{(\circ/12)(\circ/12)}{\circ/3 - \circ/12} = \circ/08$$

۲۰۷

نیتریک اسید یک اسید قوی بوده و درجه یونش آن برابر ۱ است.

$$x \text{ g } \text{N}_2\text{O}_5 \times \frac{81}{100} = \frac{4 \text{ L } \text{HNO}_3 \times 2 \times 10^{-3} \frac{\text{mol}}{\text{L}}}{2}$$

$$\Rightarrow x = \circ/532 \text{ g } \text{N}_2\text{O}_5$$

۲۰۸

از آن جا که یونش اسید (۳) به طور کامل انجام شده، یک اسید قوی محسوب می‌شود. یونش جزئی اسیدهای (۱) و (۲) نیز نشان می‌دهد که این دو اسید جزو اسیدهای ضعیف هستند. البته اسید (۱) در مقایسه با اسید (۲) ضعیفتر است.

عبارت‌های سوم و چهارم درست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

- محلول (۳) یک اسید قوی است و ثابت یونش آن باید بسیار بزرگ باشد.

- اسیدهای موجود در باران اسیدی (H_2SO_4 ، HNO_3) جزو اسیدهای قوی هستند.

• هیدروسیانیک اسید همانند استیک اسید جزو اسیدهای ضعیف بوده و ثابت یونش HCN در مقایسه با CH_3COOH کوچک‌تر است.

• محلول آبی ضدیخ (اتیلن گلیکول در آب) غیرالکترولیت بوده و فاقد رسانایی الکتریکی است.

۲۰۹

$$K_a(\text{HA}) = \frac{[\text{HA}]\alpha_{\text{HA}}}{[\text{HX}]\alpha_{\text{HX}}} \Rightarrow \circ/36 = \frac{\circ/4}{\circ/1} \times \frac{\alpha_{\text{HA}}}{\alpha_{\text{HX}}}$$

$$\Rightarrow \frac{\alpha_{\text{HA}}}{\alpha_{\text{HX}}} = \circ/3$$

نسبت بالا نشان می‌دهد که اسید HX ، در حدود $\circ/33$ برابر اسید HA یونیده می‌شود. با توجه به این که غلظت اولیه اسید HX ، $\frac{1}{4}$ برابر اسید HA است، گزینه (۳) پاسخ تست خواهد بود:

$$\frac{1}{4} \times \circ/33 = \circ/83$$

۴ ۲۲۲ جانداران ذره‌بینی، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف گیاهان در خاک تثبیت می‌کنند.

۲ ۲۲۳ در بین ۵۰ عنصری که در مجموعه مورد نظر قرار دارند، ۲۰ عنصر (از عدد اتمی ۲۷ تا ۳۰، از عدد اتمی ۳۹ تا ۴۸ و از عدد اتمی ۷۱ تا ۷۶) جزو عناصرهای دستهٔ d جدول دوره‌ای محسوب می‌شوند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) منابع زمینی هلیم از هواکره سرشارتر و برای تولید هلیم در مقیاس صنعتی مناسب ترند.

ت) هلیم موجود در گاز طبیعی بدون مصرف وارد هواکره می‌شود.

۳ ۲۲۵ به جز عبارت نخست، سایر عبارت‌ها درست هستند.

شکل داده شده، برهمن کنش هواکره با زیست‌کرده را نشان می‌دهد.

مولکول‌های A، D، X، E و O_۲، CO_۲، N_۲ و H_۲O هستند.

۴ ۲۲۶ هر چهار عبارت پیشنهاد شده درست هستند.

در برآرۀ درستی عبارت چهارم به محاسبات زیر توجه کنید:

$$\text{?barrel} = 1 \text{ m}^3 \text{ crude oil} \times \frac{1000 \text{ L crude oil}}{1 \text{ m}^3 \text{ crude oil}}$$

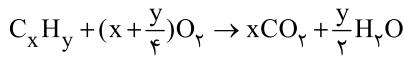
$$\times \frac{1 \text{ barrel}}{159 \text{ L crude oil}} = 6.3 \text{ barrel}$$

۱ ۲۲۷

تمام هیدروکربن‌ها این‌گونه‌اند؛ طوری که اگر هر مول از آن‌ها برای سوختن کامل به n مول اکسیژن نیاز داشته باشند، هر مولکول آن‌ها دارای ۲n جفت الکترون پیوندی است. هیدروکربن کلی با فرمول C_xH_y را در نظر بگیرید. هر

مولکول آن شامل $\frac{y}{2} + 2x$ جفت الکترون پیوندی است و مطابق معادله‌های

زیر، هر مول آن برای سوختن کامل به $\frac{y}{4} + x$ مول اکسیژن نیاز دارد:

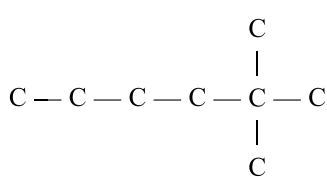
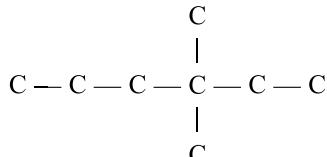
۲ ۲۲۸

هر زنجیر هیدروکربنی در ابتدا و انتهای خود یک گروه CH_۳ دارد.

از طرفی هر نوع شاخه (متیل، اتیل و ...) دارای یک گروه —CH_۳ است.

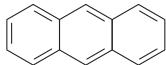
بنابراین باید تمام ساختارهای شاخه‌دار با دو شاخه را در نظر گرفت تا شامل

چهار گروه —CH_۳ باشد، در زیر تمام این ساختارها رسم شده‌اند:

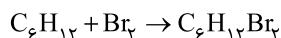
۲ ۲۳۳ مطابق داده‌های سؤال، ساختار انتراسن به صورت زیر و فرمول مولکولی آن $C_{14}H_{10}$ است:

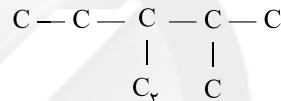
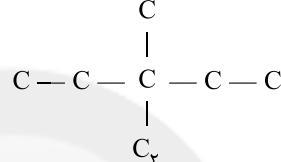
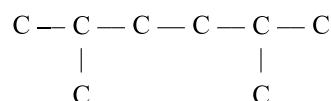
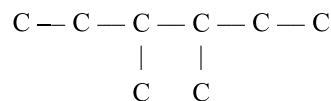
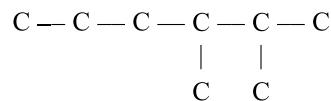
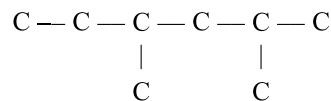
۴ ۲۳۴ اگر انرژی گرمایی جسم A بیشتر از انرژی گرمایی جسم B باشد، تنها می‌توان نتیجه گرفت که مجموع انرژی جنبشی ذره‌های سازنده A بیشتر از مجموع انرژی جنبشی ذره‌های سازنده B است.

$$\frac{\text{ظرفیت گرمایی یک مول}}{\text{گرمای ویژه}} = \text{جرم مولی آلکن} (C_nH_{n+2}) \\ = \frac{184/n}{2/2} = 84 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$12n + 2n = 84 \Rightarrow n = 6$$

$$\frac{Br}{C_6H_{12}} \times 100 = \frac{2(18)}{84} \times 100 \approx 19\%$$

۳ ۲۲۹ در هر چهار نوع نفت بزنت دریای شمال، نفت سبک کشورهای عربی، نفت سنگین ایران و نفت سنگین کشورهای عربی، درصد نفت سفید کمتر از سه جزء دیگر (بنزین و خوراک پتروشیمی، نفت کوره، گازوئیل) است.

۲ ۲۳۰ نفتالن برخلاف سه ترکیب دیگر که مایع هستند، جامد بوده و نقطه ذوب آن بالاتر است.

۲ ۲۳۱ فرمول شیمیایی ترکیب مورد نظر به صورت $C_{18}H_{27}NO_3$ است.

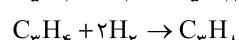
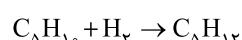

$$\frac{0.5 \text{ mol } C_{18}H_{27}NO_3}{1} = \frac{x \text{ g } CO_2}{18 \times 44} = \frac{y \text{ g } H_2O}{\frac{27}{2} \times 18}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 396 \text{ g } CO_2 \\ y = 121.5 \text{ g } H_2O \end{cases}$$

$$x - y = 274/5$$

۱ ۲۳۲ معادله واکنش‌های مورد نظر به صورت زیر هستند:

تعداد مول C_5H_{10} و C_3H_4 را به ترتیب با a و b نشان می‌دهیم:

$$(1): (a \times 70) + (b \times 40) = 50$$

$$(2): (a \times 72) + (b \times 44) = 52$$

از حل معادله‌های بالا مقادیر a و b به ترتیب برابر $10/6$ و $1/2$ به دست می‌آید:

$$\frac{a}{b} = 3$$